

**ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE
OBMOČNA ENOTA BREŽICE**

GOZDNOGOSPODARSKI NAČRT

GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

MOKRICE

2020 - 2029

Štev.: 08-01/20

OSNUTEK

VSEBINA:

POVZETEK	7
UVOD	8
1 Splošni opis gozdnogospodarske enote	9
1.1 Opis naravnih razmer	9
1.1.1 Lega	9
1.1.2 Relief	10
1.1.3 Podnebne značilnosti	10
1.1.4 Hidrološke razmere	11
1.1.5 Matična podlaga in tla	11
1.1.6 Krajinski tipi, gozdnatost	11
1.1.7 Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote	13
1.1.8 Živalski svet	16
1.2 Površina in lastništvo gozdov	17
1.3 Odprtost gozdov s prometnicami in razmere za pridobivanje lesa	18
1.4 Družbeno gospodarske razmere	19
1.5 Gospodarske in druge dejavnosti, povezane z gozdom	20
1.5.1 Lovstvo	20
1.5.2 Kmetijstvo	21
1.5.3 Poselitev	21
1.5.4 Infrastruktura	22
1.5.5 Druge aktivnosti v prostoru (npr. peskokopi, daljnovodi ipd.)	22
1.5.6 Ostale gospodarske dejavnosti	22
1.6 Požarno ogroženi gozdovi	22
1.7 Ureditvena členitev gozdnogospodarske enote	22
1.8 Organiziranost javne gozdarske službe	23
2 Prikaz funkcij gozdov	24
2.1 Ekološke funkcije	24
2.2 Socialne funkcije	27
2.3 Proizvodne funkcije	28
3 Opis stanja gozdov	29
3.1 Gospodarske kategorije gozdov	29
3.2 Lesna zaloga	29
3.3 Prirastek	31
3.4 Razvojne faze oz. zgradbe sestojev	32
3.5 Tipi sestojev	33
3.6 Ohranjenost gozdov	34
3.7 Kakovost drevja	34
3.8 Poškodovanost drevja	34
3.9 Objedenost gozdnega mladja	35
3.10 Odmrlo drevje	36
4 Analiza preteklega gospodarjenja z gozdovi	37
4.1 Kratek opis zgodovine gospodarjenja z gozdovi v gozdnogospodarski enoti	37
4.2 Gospodarjenje z gozdovi v preteklem ureditvenem obdobju	37
4.2.1 Posek	38
4.2.2 Gojitvena in varstvena dela	43
4.2.3 Gradnja gozdnih prometnic	44
4.2.4 Opravljena dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov	44
4.2.5 Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2010-2019	44
4.2.6 Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2010-2019	44
5 Oris zakonitosti razvoja gozdov	47
5.1 Razvoj gozdnih fondov	47
5.1.1 Površina	47
5.1.2 Lesna zaloga, prirastek in možni posek	47
5.2 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti	48
5.2.1 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev	48
5.2.2 Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov	50
6 Cilji, usmeritve in ukrepi	52
6.1 Splošni cilji	52

6.2 Usmeritve	53
6.2.1 Splošne usmeritve	53
6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov	54
6.2.3 Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali.....	67
6.2.4 Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom.....	67
6.2.5 Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi	68
6.2.6 Usmeritve za delo s semenskimi objekti.....	68
6.2.7 Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic.....	68
6.2.8 Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor.....	70
6.2.9 Usmeritve za ukrepe na drugih gozdnih zemljiščih	71
6.3 Ukrepi	72
6.3.1 Možni posek	72
6.3.2 Potrebna gojitvena in varstvena dela.....	73
6.3.3 Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali	73
6.3.4 Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov.....	74
6.3.5 Graditev gozdnih prometnic.....	74
7 Usmeritve za gospodarjenje s posamičnim gozdnim drevjem in skupinami gozdnega drevja zunaj naselij	75
8 Ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi gozdnogospodarske enote	76
9 Rastiščnogojitveni razredi	78
9.1 Utemeljitev oblikovanja rastiščnogojitvenih razredov.....	78
9.2 Načrt gospodarjenja z gozdovi po rastiščnogojitvenih razredih	79
9.2.1 Rastiščnogojitveni razred: Dobova belogabrovja - 00011	79
9.2.2 Rastiščnogojitveni razred: Gradnova belogabrovja - 00021	86
9.2.3 Rastiščnogojitveni razred: Bukovja na silikatih - 00041	93
9.2.4 Rastiščnogojitveni razred: Podgorska bukovja na karbonatih - 00071.....	100
9.2.5 Rastiščnogojitveni razred: Varovalni gozdovi - 00140.....	107
10 Literatura	113
11 Načrt so izdelali	114
12 Priloge.....	115
OBRAZEC E1: Povzetek stanja in ukrepov na ravni gozdnogospodarske enote.....	115
OBRAZEC E2: Povzetek stanja in ukrepov na ravni rastiščnogojitvenega razreda	117
OBRAZEC E3: Povzetek stanja in ukrepov po lastniških kategorijah.....	133
Seznam tarif po odsekih	139
Seznam prirastnih nizov po rastiščnogojitvenih razredih.....	142
Tabela F1 - seznam funkcijskih enot	143
13 Prostorski del načrta	145

KAZALO PREGLEDNIC:

Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih	9
Preglednica 2/D-TK: Tipi krajin v gozdnogospodarski enoti (vir: digitalizacija)	12
Preglednica 3/D-GP: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin	12
Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež gozdnih rastiščnih tipov v gozdnogospodarski enoti po skupinah rastišč	13
Preglednica 5/D-SH: Stanje habitatov	17
Preglednica 6/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah	18
Preglednica 7/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov (s solastniki, vir: indeks gozdnih posestnikov)	18
Preglednica 8/D-LS: Razvoj posestne sestave (vir: indeks gozdnih posestnikov)	18
Preglednica 9/SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila)	18
Preglednica 10/D-C: Odprtost gozdov s cestami	19
Preglednica 11: Seznam in dolžina gozdnih cest v enoti	19
Preglednica 12/D-LD: Pregled lovišč	20
Preglednica 13/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami	24
Preglednica 14: Pregled območij Natura 2000 in evropsko pomembnih vrst in habitatni tipov, ki se nahajajo znotraj GGE Mokrice (vir: ZRSVN)	25
Preglednica 15: Kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE Mokrice (vir: ZRSVN)	25
Preglednica 16/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah (ha)	29
Preglednica 17/KGR: Gozdni rastiščni tipi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih	29
Preglednica 18/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih	30
Preglednica 19/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah	30
Preglednica 20/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge	31
Preglednica 21/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih	31
Preglednica 22/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah	32
Preglednica 23/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradba sestojev	32
Preglednica 24/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst	32
Preglednica 25/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev	33
Preglednica 26/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov	33
Preglednica 27/OHR: Ohranjenost po gospodarskih kategorijah gozdov	34
Preglednica 28/K: Kakovost drevja	34
Preglednica 29/PSD: Poškodovanost drevja	35
Preglednica 30/OM1: Objedenost gozdnega mladja - skupno	36
Preglednica 31/OM2: Objedenost gozdnega mladja po drevesnih vrstah	36
Preglednica 32/OD: Odmrlo drevje	36
Preglednica 33/D-PP: Ocena poseka med SVP in gozdnogospodarsko evidenco	38
Preglednica 34/P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju	38
Preglednica 35/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih	39
Preglednica 36/D-PL1: Realizacija poseka po lastniških kategorijah	40
Preglednica 37/VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah	41
Preglednica 38/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst	42
Preglednica 39/PDR: Posek po debelinskih razredih	42
Preglednica 40/OGDL/OGD : Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah in skupno	43
Preglednica 41: Zgrajene in rekonstruirane vlake po lastništvu 2010-2019	44
Preglednica 42/D-KRC: Krčitve gozdov v ureditvenem obdobju 2010 do 2019 po namenu	44
Preglednica 43/D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2000 do 2020	47
Preglednica 44/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2000 do 2020	47
Preglednica 45/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %)	47
Preglednica 46/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge v GGE	48
Preglednica 47/D-SM: Delež razvojnih faz v GGE in primerjava z modelnim stanjem	48
Preglednica 48: Pregled naravnih vrednot in pripadajočih konkretnih varstvenih usmeritev (vir: ZRSVN)	61
Preglednica 49: Pregled jam in pripadajočih konkretnih varstvenih usmeritev (vir: ZRSVN)	62
Preglednica 50: Varovane enote in območja kulturne dediščine v gozdnem prostoru GGE (vir: RKD)	65
Preglednica 51/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah	72
Preglednica 52/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah	73
Preglednica 53/D-FU: Predlagani ukrepi za krepitev funkcij gozdov v gozdnogospodarski enoti	74
Preglednica 54: Načrtovana gradnja gozdnih vlak (m)	74
Preglednica 55/EP1: Prikaz prihodka od lesa	76
Preglednica 56/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v gozdnogospodarski enoti	77
Preglednica 57/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	79
Preglednica 58/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	80
Preglednica 59/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	80
Preglednica 60/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	81
Preglednica 61/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	81
Preglednica 62/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2000 do 2020	82
Preglednica 63/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	82
Preglednica 64/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	85
Preglednica 65/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	85

Preglednica 66/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela.....	85
Preglednica 67/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR.....	86
Preglednica 68/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	87
Preglednica 69/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst.....	87
Preglednica 70/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah.....	87
Preglednica 71/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR.....	88
Preglednica 72/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2000 do 2020	89
Preglednica 73/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	89
Preglednica 74/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	92
Preglednica 75/MPVP: Možni posek po vrstah poseka.....	92
Preglednica 76/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela.....	92
Preglednica 77/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR.....	93
Preglednica 78/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	94
Preglednica 79/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst.....	94
Preglednica 80/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah.....	94
Preglednica 81/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR.....	95
Preglednica 82/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2000 do 2020	96
Preglednica 83/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	96
Preglednica 84/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	99
Preglednica 85/MPVP: Možni posek po vrstah poseka.....	99
Preglednica 86/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela.....	99
Preglednica 87/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR.....	100
Preglednica 88/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	101
Preglednica 89/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst.....	101
Preglednica 90/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah.....	102
Preglednica 91/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR.....	102
Preglednica 92/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2000 do 2020	103
Preglednica 93/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	103
Preglednica 94/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	106
Preglednica 95/MPVP: Možni posek po vrstah poseka.....	106
Preglednica 96/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela.....	106
Preglednica 97/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR.....	107
Preglednica 98/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	108
Preglednica 99/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst.....	108
Preglednica 100/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah.....	108
Preglednica 101/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2000 do 2020	109
Preglednica 102/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	111
Preglednica 103/MPVP: Možni posek po vrstah poseka.....	111
Preglednica 104/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela.....	112
Preglednica 105: Stanje in razvoj gozdnih površin.....	145
Preglednica 106: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje.	145
Preglednica 107: Območja gozdov glede na intenzivnost gospodarjenja z gozdovi.	146
Preglednica 108: Površina gospodarskih kategorij gozdov ter njihov delež v gozdnogospodarski enoti.....	146
Preglednica 109: Območja gozdov, pomembna za ohranitev pristoživečih živali.	147
Preglednica 110: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti.....	147
Preglednica 111: Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda.	148

GRAFIKONI

Grafikon 1: Pregled poseka po letih ureditvenega obdobja.....	43
Grafikon 2: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev.....	49
Grafikon 3: Lesna zaloga raznomernih sestojev in njena struktura po deb. razredih (podatki iz SVP).....	50
Grafikon 4: Delež posameznih rastiščnogojitvenih razredov v GGE	78
Grafikon 5: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev.....	83
Grafikon 6: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev.....	90
Grafikon 7: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev.....	97
Grafikon 8: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev.....	104
Grafikon 9: Struktura gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev.....	110

KARTE

Karta 1: Lega gozdnogospodarske enote.....	10
Karta 2: Krajinski tipi	12
Karta 3: Pregledna karta lovišč	21

POVZETEK

Površina gozdov po lastniških kategorijah - LP

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	2.914,07	959,56	15,74	3.889,37
Delež (%)	74,9	24,7	0,4	100,0

Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah in lastniških kategorijah gozdov - D-KG

Lastniške kategorije Gospodarske kategorije	Površina ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Prirastek m ³ /ha			Možni posek % od lesne zaloge			
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	% na PR
Skupaj GGE											
Večnamenski gozdovi	3.729,17	19,8	263,1	282,8	0,77	7,28	8,05	33,2	26,2	26,7	93,9
Varovalni gozdovi	160,20	2,3	292,1	294,4	0,05	6,70	6,75	44,7	20,6	20,8	90,5
Skupaj vsi gozdovi	3.889,37	19,0	264,3	283,3	0,74	7,25	8,00	33,3	26,0	26,5	93,8
Zasebni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	2.796,47	13,0	267,0	280,0	0,56	7,45	8,01	27,3	25,9	26,0	90,8
Varovalni gozdovi	117,60	3,1	283,1	286,2	0,07	6,50	6,56	44,7	20,4	20,6	89,9
Skupaj vsi gozdovi	2.914,07	12,6	267,7	280,3	0,54	7,41	7,96	27,5	25,7	25,8	90,8
Državni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	917,04	40,7	251,0	291,7	1,44	6,74	8,17	38,9	27,4	29,0	104,0
Varovalni gozdovi	42,52	0,0	316,9	316,9	0,00	7,27	7,27	0,0	21,1	21,1	91,8
Skupaj vsi gozdovi	959,56	38,9	254,0	292,8	1,37	6,76	8,13	38,9	27,1	28,6	103,0
Gozdovi lokalnih skupnosti											
Večnamenski gozdovi	15,66	0,9	263,1	264,0	0,05	7,53	7,58	42,9	20,1	20,2	70,4
Varovalni gozdovi	0,08	0,0	312,5	312,5	0,00	6,88	6,88	0,0	20,0	20,0	90,9
Skupaj vsi gozdovi	15,74	0,9	263,3	264,2	0,05	7,53	7,58	42,9	20,1	20,2	70,5

Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Priprava sestoja	ha	31,13	11,01	0,00	42,14
Nega mladja	ha	7,13	24,56	0,00	31,69
Nega gošče	ha	87,38	65,83	0,00	153,21
Nega letvenjaka	ha	21,39	17,97	0,00	39,36
Nega drogovnjaka	ha	11,32	0,00	0,00	11,32
Varstvo pred žuželkami	dni	10,0	40,0	0,0	50,0

Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami

Funkcija	1. stopnja		2. stopnja		3. stopnja		Skupaj ha
	ha	%	ha	%	ha	%	
Varovanje gozdnih zemljišč in sestojev	160,21	4,1	311,01	8,0	3.418,15	87,9	3.889,37
Hidrološka funkcija	150,71	3,9	1.764,04	45,4	1.974,62	50,8	3.889,37
Biotopska funkcija	0,37	0,0	2.383,68	61,3	1.505,32	38,7	3.889,37
Klimatska funkcija	0,00	0,0	0,00	0,0	3.889,37	100,0	3.889,37
Zaščitna funkcija	1,74	100,0	0,00	0,0			1,74
Higiensko-zdravstvena funkcija	0,00	0,0	5,33	0,1	3.884,04	99,9	3.889,37
Obrambna funkcija	64,35	100,0	0,00	0,0			64,35
Rekreacijska funkcija	0,00	0,0	11,47	0,3	3.813,55	99,7	3.825,02
Turistična funkcija	0,00	0,0	0,00	0,0	3.825,02	100,0	3.825,02
Poučna funkcija	0,00	0,0	0,00	0,0	3.825,02	100,0	3.825,02
Raziskovalna funkcija	0,00	0,0					0,00
Varovanje naravne dediščine	0,00	0,0	181,64	100,0			181,64
Varovanje kulturne dediščine	11,47	5,6	192,27	94,4			203,74
Estetska funkcija	11,47	21,5	41,90	78,5			53,37
Lesnoproizvodna funkcija	3.503,47	90,1	372,32	9,6	13,58	0,3	3.889,37
Funkcija pridobiv drugih gozdnih dobrin	0,00	0,0	0,00	0,0			0,00
Lovnogospodarska funkcija	0,00	0,0					0,00

UVOD

Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Mokrice z veljavnostjo 2020 – 2029 je četrti obnovitveni načrt za to enoto v enakem obsegu in z enakim imenom. Do sedaj so bili za isti obseg enote izdelani naslednji ureditveni načrti:

- Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Mokrice 1990 – 1999;
- Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Mokrice 2000 – 2009;
- Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Mokrice 2010 – 2019.

Načrt je izdelan v skladu z Zakonom o gozdovih (ZG, Uradni list RS, št. 30/93 in nasl.) in Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Uradni list RS, št. 91/10). Upoštewane so tudi usmeritve Gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarskega območja Brežice (veljavnost 2011-2021), naravovarstvene smernice Zavoda RS za varstvo narave, OE Novo mesto (izdelane novembra 2019), Usmeritve s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov, Direkcije RS za vode (izdelane v Ljubljani, marca 2017) in podrobne kulturnovarstvene usmeritve Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Novo mesto (izdelane novembra 2019).

Okrajšave v tekstu:

GGE, enota	gozdnogospodarska enota,
GGN	gozdnogospodarski načrt,
GGO	gozdnogospodarsko območje,
RGR, razred	rastiščnogojitveni razred,
Pravilnik	Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo,
SVP	Stalne vzorčne ploskve,
ZGS	Zavod za gozdove Slovenije,
ZG	Zakon o gozdovih.

Gozdnogospodarski načrt GGE Mokrice je hkrati tudi Načrt prilagojenega gospodarjenja z gozdovi za naslednja varstvena območja (območja NATURA 2000):

- Vrbina SI3000234
- Spodnja Sava SI3000304
- Krka s pritoki SI3000338
- Krakovski gozd-Šentjernejsko polje SI5000012

1 Splošni opis gozdnogospodarske enote

1.1 Opis naravnih razmer

1.1.1 Lega

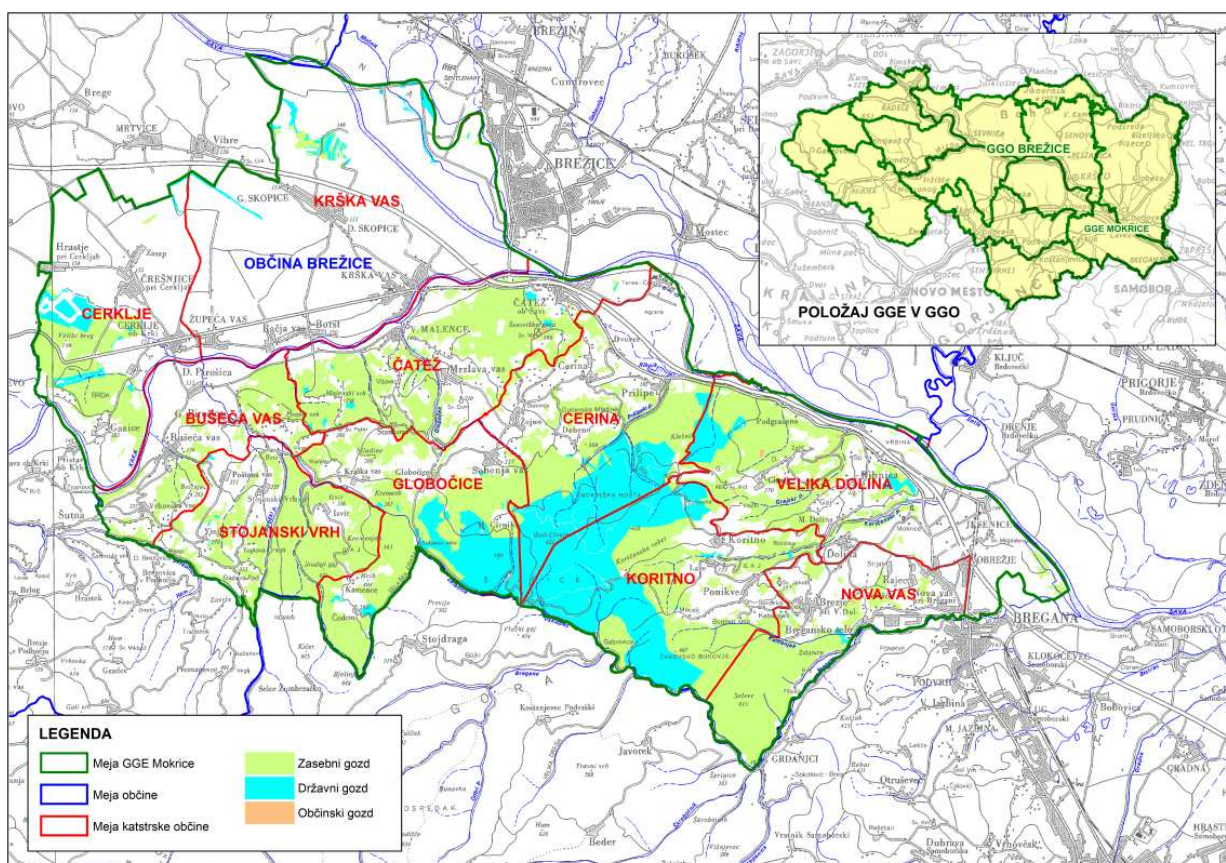
Enota Mokrice v celoti leži v občini Brežice v jugovzhodnem delu gozdnogospodarskega območja. Njene sosede so GGE Krško, GGE Senovo in GGE Pišce na severu ter GGE Gorjanci in GGE Krakovo na zahodni strani. Enoto na jugu in skrajnem vzhodu omejuje državna meja z Republiko Hrvaško. Zahodna meja poteka po meji k.o. Stojanski vrh, k.o. Bušča vas in k.o. Cerklje. Na severu sledi mejo k.o. Krška vas, k.o. Čatež, k.o. Cerina in k.o. Velika dolina. Glavnina gozdov se nahaja južneje od reke Krke.

Katastrske občine v enoti so: Cerklje, Krška vas, Bušča vas, Stojanski vrh, Globočice, Čatež, Cerina, Koritno, Velika dolina in Nova vas.

Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih

Občina	Šifra K.O.	Katastrska občina	Pov. K.O. v GGE	Pov. gozda K.O. v GGE	Opomba
BREŽICE	1301	KRŠKA VAS	1.796,93	59,28	
	1302	CERKLJE	939,30	264,05	
	1303	BUŠEČA VAS	556,26	168,12	
	1304	STOJANSKI VRH	625,25	377,41	
	1305	GLOBOČICE	810,26	552,70	
	1306	ČATEŽ	892,79	455,47	
	1307	CERINA	1.008,98	512,34	
	1308	VELIKA DOLINA	1.106,07	424,05	
	1309	KORITNO	974,82	788,64	
	1310	NOVA VAS	629,77	287,31	
		Skupaj	9.340,43	3.889,37	

Opomba: Površine so ugotovljene z digitalizacijo kartnih prikazov.

Karta 1: Lega gozdnogospodarske enote

Detajlna karta v merilu 1 : 50.000 je prikazana v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta (karta št.1: Pregledna karta).

1.1.2 Relief

Severni del enote predstavlja Krško-Brežiška kotlina, kjer je relief raven. Južni del enote tvori obrobje hribovitih Gorjancev, ki se na vzhodu enote tudi končajo in se iztečejo v poplavno ravnico reke Save.

V južnem predelu enote je relief močno razgiban in jarkast. Med pobočji in ravnino pa je ozek pas gričevja, kjer je relief blago valovit in jarkast.

Pretežni del enote sestavljajo karbonatne kamnine kar se kaže tudi v kraškem značaju površja. Najvišja točka enote je Goli Cirknik z 630 m nadmorske višine, najnižja pa je na 135 m nadmorske višine ob Savi v Jesenicah.

1.1.3 Podnebne značilnosti

Enota leži na prehodu med kontinentalno-panonsko klimo in humidno-dinarsko klimo.

Po podatkih Agencije RS za okolje (od leta 1981-2000) znaša za območje enote povprečna letna temperatura zraka od 8°C do 10°C, povprečna julijska temperatura zraka se giblje od 18°C do 22°C, povprečna januarska pa od -2°C do 2°C. Spomladanske temperature so podobne jesenskim. Zaradi vpliva celinskosti so med letom prisotna velika temperatura nihanja. Z višjo nadmorsko višino se povprečne vrednosti temperature zmanjšujejo, padavin pa je več.

Razporeditev padavin je čez leto dokaj enakomerna. Ni izazitih viškov ali nižkov. Najbolj namočeni so poletni meseci, kar je zelo dobrodošlo za razvoj rastlin. Po podatkih Agencije RS za okolje (od leta 1971-2000) znaša povprečna letna korigirana višina padavin od 1.200 mm do

1.400 mm. Količina padavin se manjša od zahoda proti vzhodu, na kar vpliva tudi nadmorska višina.

1.1.4 Hidrološke razmere

Ogrodje mreže vodotokov predstavljata Sava, ki teče v smeri jugovzhoda, in Krka, ki teče v smeri vzhoda in se pri Čatežu izlije v Savo. Obe reki ob dolgotrajnejšem deževju občasno poplavljata. Ostala mreža vodotokov je tudi močno razvita vendar le južneje od obeh rek. Večina potokov se zliva iz južnega hribovitega dela enote v Krko in deloma v Savo. Potoki imajo hudourniški značaj.

Večji potoki v enoti so Skradnica, Kraški potok, Piroški potok, Globoški potok, Prilipski potok, Gračenica, Dolinski potok in mejna reka Bregana.

Največja stoječa voda v enoti je akumulacijsko jezero HE Brežice. S površino ~315 ha je drugo po velikosti akumulacijskih jezer v Sloveniji. Lokalno so mu nadeli ime "brežiško morje". Ob Savi so še manjše mrtvice ter Prilipski ribnik.

Ob vznožju pobočij so številni naravni izviri.

1.1.5 Matična podlaga in tla

V južnem delu enote, kjer je glavnina gozdov prevladuje dolomit iz triasa, ki je za vodo nepropusten zato voda odteče površinsko in razen izjemoma ni opaziti vrtač in ostalih kraških pojavov. Sledijo mu še litotamnijski apnenec iz neogena, ki je nastal v Panonskem morju in je slabo vezan zato tudi v tem primeru skalovitost ni močno izražena. Apnenec z rožencem iz krede in jure razpada tako, da voda z primešanimi kislinami topi apnenec in ga izpira, ostaja pa netopen roženec, ki je biogeni kremen, kar daje tlem kislo reakcijo. Tu se iz istega obdobja mešajo še laporji in peščenjaki. Glavnina Krško-Brežiškega polja pa je iz kvartarnih nanosov Save.

Pod vplivom tlotvornih dejavnikov in matične kamnine so se razvili različni tipi tal. Prevladujejo rjava pokarbonatna tla in evtrična rjava tla, ki so nastala na apnencu in dolomitu. Dolomit je lahko prekrit tudi z nekaj metrov debelo plastjo jerine. Tla imajo visoko zasičenost z bazami in ugodne fizikalne lastnosti. Skalovitost navadno ni opazna, razen na strmih pobočjih, kjer erozija sproti odnaša preperino. Kjer je teren zelo strm nastane rendzina. Na apnencu z rožencem, laporju in peščenjakih nastanejo distrična rjava tla.

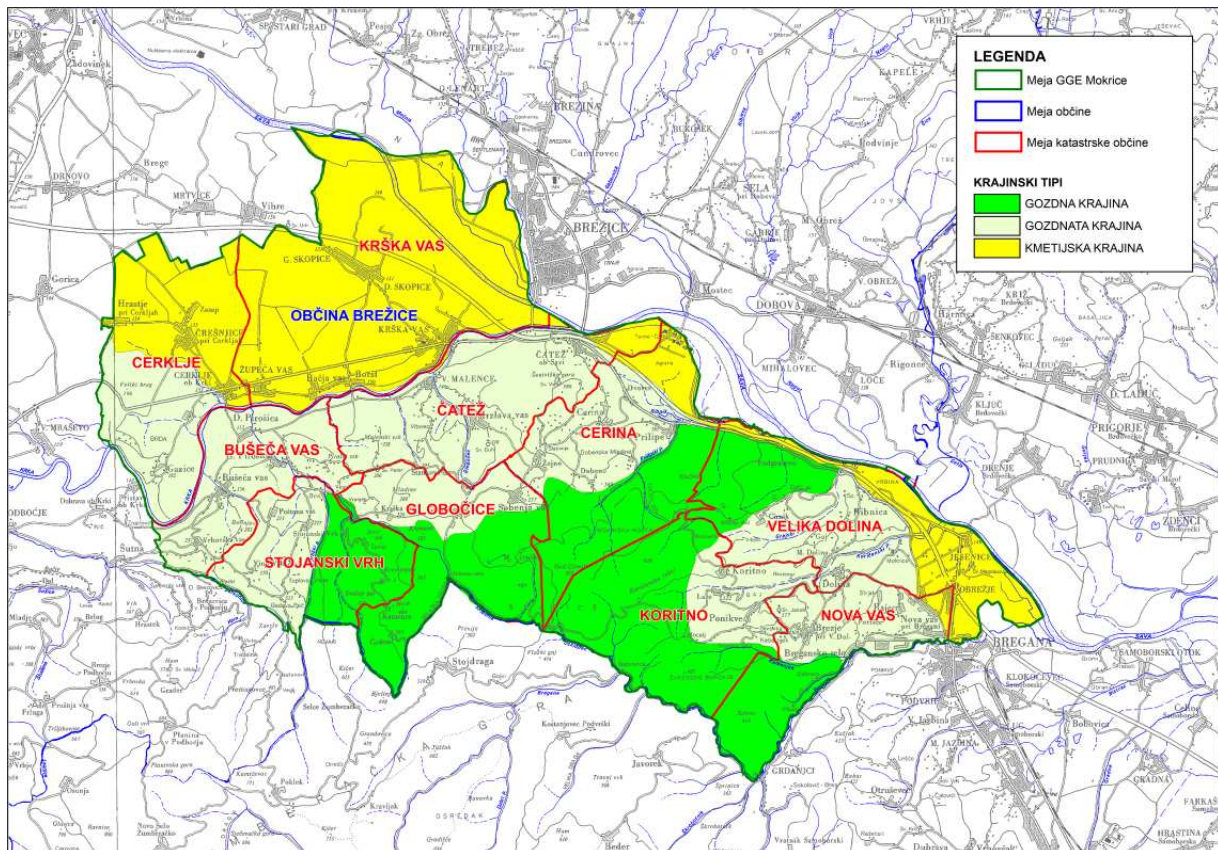
V nižinah na pliokvartarnem nanosu nekarbonatnega proda nastanejo hidromorfna tla (psevdogleji in obrečna tla). Zanj je značilno da voda začasno ali stalno zastaja v delu talnega profila. Plitvejša tla imajo bazično reakcijo tal, starejše terase z debelejšo preperino pa bolj kislo. Na teh tleh so pretežno kmetijske površine.

1.1.6 Krajski tipi, gozdnatost

Večino enote (43%) predstavlja tip gozdnate krajine. Strnjen gozdni predel južnega dela enote predstavlja gozdno krajino. V njej gozd pokriva 91% površine. Ravniški del enote ob reki Savi je znotraj kmetijske krajine. Gozd tukaj porašča 4% površine.

Celotna površina enote je 9.340,43 ha. Površina gozdnega prostora (gozd in ostala zemljišča v gozdnem prostoru) je 3.988,28 ha. Površina gozdov je 3.889,37 ha. Gozdnatost enote je 41,6%.

Zaraščajočih kmetijskih zemljišč v gozdnem prostoru je 79,95 ha.

Karta 2: Krajinski tipi

Preglednica 2/D-TK: Tipi krajín v gozdnogospodarski enoti (vir: digitalizacija)

Tip krajine	Celotna površina (ha)	Delež (%)	Površina gozda (ha)	Gozdnatost (%)
Gozdnata	4.014,62	43,0	1.518,40	37,8
Gozdna	2.468,34	26,4	2.254,49	91,3
Kmetijska	2.857,47	30,6	116,48	4,1
Skupaj	9.340,43	100,0	3.889,37	41,6

Preglednica 3/D-GP: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin

	Površina (ha)	Delež (%)
Površina gozdnogospodarske enote	9.340,43	100,0
Gozd	3.889,37	41,6
Ostala gozdna zemljišča	6,31	0,1
- daljnovodi	4,78	0,1
- obore	1,53	>0,0
Gozdni prostor	92,60	1,0
- močvirja	3,27	>0,0
- senožeti in lazi (ekstenzivna paša)	7,18	0,1
- zaraščajoče površine	79,95	0,9
- infrastrukturni objekti	1,74	>0,0
- drugo (vodotoki..)	0,46	>0,0
Negozdni prostor	5.352,15	57,3
- zaraščajoče površine	101,84	1,1
- ostale površine znotraj gozda	5.250,31	56,2

Opomba: Površine so ugotovljene z digitalizacijo kartnih prikazov

1.1.7 Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote

V enoti prevladujejo gradnovno - bukove gozdne združbe gričevnatega in podgorskega pasu. Po fitogeografski razdelitvi (Wraber, 1969) je glavnina enote v robnem preddinarskem območju le manjši, nižinski del enote pa je v predpanonskem fitogeografskem območju. Tako se v enoti izmenjujejo rastišča preddinarskih značilnosti in rastišča predpanonskih značilnosti.

V enoti prevladujejo ohranjeni sestoji (95%) z naravno rastlinsko sestavo. V najvišjih legah so mestoma umetno vnašali smreko, v nižjih legah pa robinijo. Najobčutnejši antropogeni vpliv na sestavo združb pa je v deležu kostanja. Kostanj ima na celotnem območju enote razmeroma velik delež prisotnosti.

Večina združb enote spada v zvezo ilirskih bukovij (*Aremonio-Fagion*). Najpogostejše vrste ilirske flore province preddinarskega območja so: velecvetna mrtva kopriva (*Lamium orvala*), širokolistna (*Ruscus hypoglossum*) in bodeča lobodika (*Ruscus aculeatus*), črni teloh (*Helleborus niger*), navadna bodika (*Ilex aquifolium*), alpski vimček (*Epimedium alpinum*), trobentica (*Primula vulgaris*), ogrsko grabljišče (*Knautia drymeia*)... Redkejšje so prisotne: spomladanski grahor (*Lathyrus vernus*), navadna smrdljivka (*Aposeris foetida*), navadno tevje (*Hacquetia epipactis*), navadna ciklama (*Cyclamen purpurascens*), kranjski mleček (*Euphorbia carniolica*) in navadni strček (*Aremonia agrimonoides*). Od ilirskih vrst subpanonskega območja prisotne so: luskastodlakava podlesnica (*Polystichum setiferum*), gorska bilnica (*Festuca drymeja*) in širokolistna grašica (*Vicia oroboides*).

Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež gozdnih rastiščnih tipov v gozdnogospodarski enoti po skupinah rastišč

Šifra	Skupina gozdnih rastišč / rastiščni tip	Površina (ha)	Delež (%)
21	Vrbovja, topolovja, črnojelševja in sivojelševja	6,66	0,2
511	Vrbovje s topolom	6,66	0,2
22	Dobova-belogabrovja in brestovja z ozkolistnim jesenom	365,63	9,4
531	Dobovje in dobrovo belogabrovje	365,63	9,4
23	Gradnova-belogabrovja na karbonatnih in mešanih kamninah	423,81	10,9
541	Preddinarsko-dinarsko gradnovno belogabrovje	415,97	10,7
543	Predpanonsko gradnovno belogabrovje	7,84	0,2
25	Podgorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah	2.199,84	56,6
551	Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	67,01	1,7
554	Gradnovno bukovje na izpranih tleh	2.132,83	54,8
26	Podgorska bukovja na silikatnih kamninah	698,62	18,0
731	Kisloljubno gradnovno bukovje	620,41	16,0
751	Kisloljubno bukovje z rebrenjačo	14,98	0,4
752	Predpanonsko podgorsko bukovje	63,23	1,6
27	Gorska, zgornjegorska in subalpinska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah	79,48	2,0
581	Osojno bukovje s kresničevjem	5,81	0,1
631	Preddinarsko gorsko bukovje	73,67	1,9
28	Gorska in zgornjegorska bukovja na silikatnih kamninah	30,44	0,8
781	Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico	30,44	0,8
31	Toploljubna bukovja	20,77	0,5
591	Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje	20,77	0,5
32	Gozdovi in grmišča toploljubnih listavcev	64,12	1,6
561	Bazoljubno gradnovje	14,39	0,4
562	Preddinarsko-dinarsko hrastovo črnogabrovje	49,73	1,3
	Skupaj	3.889,37	100,0

Gozdna združba je najmanjša opisna enota; ena ali več ekološko in floristično podobnih združb pa predstavlja gozdni rastiščni tip. Pregled rastiščnih tipov je povzet po Tipologiji gozdnih rastišč Slovenije na podlagi ekoloških in vegetacijskih razmer za potrebe usmerjanja razvoja gozdov

(Kutner in sod., 2012). Za pregledne obravnave in prikaze gozdov pa rastiščne tipe združujemo v skupine gozdnih rastišč (Pravilnik).

V nižinskem delu enote prevladuje gozdni rastiščni tip *Dobovje in dobovo belogabrovje* z združbo doba in belega gabra, v gričevnatem pasu *Preddinarsko-dinarsko gradnovo belogabrovje* z združbo gradna in belega gabra, v podgorskem pasu pa sta v odvisnosti od matične podlage najpogostejša rastiščna tipa *Gradnovo bukovje na izpranih tleh* z združbo bukve in bršljana ter *Kisloljubno gradnovo bukovje* z združbo bukve in pravega kostanja.

Združba bukve in bršljana *Hedero-Fagetum* Koš. (62, 79) 94; 2.132,91 ha

Združba zavzema največji delež v gozdnogospodarski enoti (55%). Porašča velike površine od kolinskega pasa do najvišjih predelov enote na srednje strmih do blago nagnjenih pobočjih in širših hrbtih hribov. Tla, ki jih porašča združba so pokarbonatna, srednje globoka do globoka, rjava tla na dolomitu, apnencu ali karbonatnem konglomeratu.

Sestoje tvorita bukev (*Fagus sylvatica*) in graden (*Quercus petraea*) s primesjo kostanja (*Castanea sativa*), gorskega javorja (*Acer pseudoplatanus*), češnje (*Prunus avium*) in belega gabra (*Carpinus betulus*).

V grmovnem sloju so poleg vrst iz drevesnega sloja najpogostejše robida (*Rubus* sp.), črni bezeg (*Sambucus nigra*), navadni volčin (*Daphne mezereum*), navadna leska (*Corylus avellana*), navadna bodika (*Ilex aquifolium*), rdeči (*Cornus sanguinea*) in rumeni dren (*Cornus mas*), navadna kalina (*Ligustrum vulgare*), dobrovita (*Viburnum lantana*), njivski šipek (*Rosa arvensis*), mali jesen (*Fraxinus ornus*)...

V zeliščnem sloju so poleg bršljana (*Hedera helix*), najpogostejše dišeča lakota (*Galium odoratum*), navadna črnobina (*Scrophularia nodosa*), navadna glistovnica (*Dryopteris filix-mas*), navadni ženikelj (*Sanicula europaea*), navadni kopitnik (*Asarum europaeum*), navadna podborka (*Athyrium filix-femina*), luskastodlakava podlesnica (*Polystichum setiferum*), navadni pljučnik (*Pulmonaria officinalis*), koprivasta zvončica (*Campanula trachelium*), lepljiva kadulja (*Salvia glutinosa*), velecvetna mrtva kopriva (*Lamium orvala*), širokolistna lobodika (*Ruscus hypoglossum*), trpežni golšec (*Mercurialis perennis*), gozdni šaš (*Carex sylvatica*), rumena mrtva kopriva (*Lamium galeobdolon*), gozdna vijolica (*Viola reichenbachiana*), navadni regelj (*Lycopus europaeus*), gola dremota (*Cruciata glabra*)...

Rastiščni koeficient po Koširju je 11.

Združba bukve in pravega kostanja *Castaneo-Fagetum sylvaticae* (Mar. et Zup. 1979) Mar. et Zup. 1995; 620,41 ha

V enoti je združba vezana na rastišča, kjer je matična podlaga večinoma sestavljena iz apnencev z roženci, mestoma tudi laporja ali peščenjaka. Tla so evtrična in distrična rjava, srednje globoka do globoka in vlažna. Največje površine so na območju med reko Krko in Piroškim potokom ter v predelu Novake. Gozdovi poraščajo položna pobočja in široke kopaste grebene v katere so vrezani mokri jarki.

Sestoje praviloma tvori bukev (*Fagus sylvatica*), primešani so ji graden (*Quercus petraea*), kostanj (*Castanea sativa*) in breza (*Betula pendula*). V jarkih in ulekninah, kjer so tla bogatejša, so tudi črna jelša (*Alnus glutinosa*), češnja (*Prunus avium*), beli gaber (*Carpinus betulus*) in gorski javor (*Acer pseudoplatanus*). Na suhih grebenih prevladuje graden (*Quercus petraea*), v degradiranih sestojih je pogosto breza (*Betula pendula*), trepetlika (*Populus tremula*) ali rdeči bor (*Pinus sylvestris*). Grmovna plast je skromna, v glavnem sestavljena iz vrst iz drevesnega sloja ter robide (*Rubus* sp.), jesenske vrese (*Calluna vulgaris*), nemške košeničice (*Genista germanica*) ali borovnice (*Vaccinium myrtillus*). Zeliščna plast je tudi skromna. Prevladujejo belkasta bekica (*Luzula luzuloides*), orlova praprot (*Pteridium aquilinum*), gozdna škržolica (*Hieracium murorum*), svečnik (*Gentiana asclepiadea*), navadna rebrenjača (*Blechnum spicant*), navadna sladka koreninica (*Polypodium vulgare*), škrlatnordeča zajčica (*Prenanthes purpurea*) in različni mahovi...

Rastiščni koeficient po Koširju je 11.

Združba gradna in belega gabra *Epimedio-Carpinetum betuli* (Ht. 38) Borh.1963; 415,97 ha

V kolinskem pasu enote je najpogostejša združba. Zaradi kmetijske rabe in poselitve je gozd omejen na površine, ki so neugodne za kmetijsko rabo. Pojavlja na mehkejših apnenčastih podlagah (lapornat apnenec). Tla so pokarbonatna, evtrična, rjava, bogata s humusom. V enoti so največje površine te združbe v predelu med Čatežom in Malencam.

Najpomembnejši drevesni vrsti sta graden (*Quercus petraea*) in beli gaber (*Carpinus betulus*), primešane pa so še bukev (*Fagus sylvatica*), cer (*Quercus cerris*), češnja (*Prunus avium*), maklen (*Acer campestre*), gorski javor (*Acer pseudoplatanus*), ostrolistni javor (*Acer platanoides*), gorski brest (*Ulmus glabra*) in lipa (*Tilia platyphyllos*).

Grmovni sloj je bogat. Tvorijo ga kovačnik (*Lonicera caprifolium*), navadna leska (*Corylus avellana*), navadna bodika (*Ilex aquifolium*), rdeči (*Cornus sanguinea*) in rumeni dren (*Cornus mas*), navadna kalina (*Ligustrum vulgare*), dobrovita (*Viburnum lantana*), njivski šipek (*Rosa arvensis*), navadna trdoleska (*Euonymus europaeus*), enovratni glog (*Crataegus monogyna*), navadni glog (*Crataegus oxyacantha*), navadni češmin (*Berberis vulgaris*)...

V zeliščnem sloju so najpogostejše alpski vimček (*Epimedium alpinum*), širokolistna močvirnica (*Epipactis helleborine*), navadna mačja zel (*Clinopodium vulgare*), navadni zebnat (*Galeopsis tetrahit*), rjavordeča krvomočnica (*Geranium phaeum*), česnovka (*Alliaria petiolata*), trobentica (*Primula vulgaris*), spomladanski grahor (*Lathyrus vernus*), črni teloh (*Helleborus niger*), plazeči skrečnik (*Ajuga reptans*), gozdni čišljak (*Stachys sylvatica*), navadna medenika (*Melittis melissophyllum*), črni grahor (*Lathyrus niger*), navadna sretena (*Geum urbanum*), kosmata zlatica (*Ranunculus lanuginosus*), podlesna vetrnica (*Anemone nemorosa*), navadni pljučnik (*Pulmonaria officinalis*), velecvetna zvezdica (*Stellaria holostea*), jetrnik (*Hepatica nobilis*)...

Rastiščni koeficient po Koširju je 11.

Združba doba in belega gabra *Genisto elatae-Quercetum roboris* Horvat 1938 *carpinetosum betuli* Horvat 1938; 365,63 ha

Gozdna združba se pojavlja v nižinskem delu enote med reko Savo in Krko. Porašča oglejene aluvijalne nanose rek. To so ostanki gozda v kmetijski krajini.

Drevesni sloj praviloma tvori dob (*Quercus robur*). V polnilnem sloju prevladuje beli gaber (*Carpinus betulus*), primešane pa so jelša (*Alnus glutinosa*), češnja (*Prunus avium*), maklen (*Acer campestre*), poljski jesen (*Fraxinus angustifolia*), poljski brest (*Ulmus minor*) in lipa (*Tilia* sp.). Grmovni sloj sestavljajo navadna krhlika (*Frangula alnus*), navadni glog (*Crataegus oxyacantha*), leska (*Corylus avellana*), čremsa (*Prunus padus*), barvilna košeničica (*Genista elata*), črni trn, (*Prunus spinosa*), rdeči dren (*Cornus sanguinea*) in drugi.

V zeliščnem sloju prevladujejo vlagoljubna zelišča: plazeči skrečnik (*Ajuga reptans*), evropska gomoljčica (*Pseudostellaria europaea*), navadna kalužnica (*Caltha palustris*), plezajoča lakota (*Galium aparine*), migalični šaš (*Carex brizoides*), podlesna vetrnica (*Anemone nemorosa*), velika kopriva (*Urtica dioica*), navadni kopitnik (*Asarum europaeum*), dvolistna senčnica (*Maianthemum bifolium*), plazeča zlatica (*Ranunculus repens*), pegasti kačnik (*Arum maculatum*), premenjalolistni vraničnik (*Chrysosplenium alternifolium*) in druge.

Sestoji so v enoti precej spremenjeni in z velikim deležem tujerodnih vrst: robinije (*Robinia pseudoacacia*) in ameriškega javorja (*Acer negundo*) ter rastišču neprimernih vrst: rdečega bora (*Pinus sylvestris*) in smreke (*Picea abies*).

Rastiščni koeficient po Koširju je 11.

V enoti so na nekoliko večjih površinah fragmentarno prisotni še naslednji gozdni rastiščni tipi:

- *Preddinarsko gorsko bukove* v hladnih legah z bukvijo in gorskim javorjem ter posameznim ostrolistnim javorjem;

- *Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje* na plitvejših gozdnih tleh s površinsko kamenitostjo z bukvijo in belim gabrom v polnilnem sloju;
- *Predpanonsko podgorsko bukovje* na sušnejših legah in na globokih tleh;
- *Preddinarsko-dinarsko hrastovo črnogabrovje* na prisojnih, kamnitih in strmih pobočjih;
- *Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje* na prisojnih rendzinah;
- *Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico* v višjih legah na kislejših tleh.

Karta rastišč v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (karta št. 3).

1.1.8 Živalski svet

GGE Mokrice lahko z vidika divjadi delimo na dva dela in sicer hribovit, pretežno gozdnat del Gorjancev ter nižinski del GGE, kjer prevladuje kmetijska krajina s posamičnimi ostanki nižinskih gozdov in omejki.

Srna: Srnjad se pojavlja na celotnem območju GGE in je najštevilčnejša vrsta divjadi. Naseljuje tako hriboviti, gozdnati del GGE, dokaj številčna pa je tudi v nižinskem delu, predvsem na Čateškem polju, kot tudi v okolici Vojašnice Cerklje ob Krki in predelu Vrbine, na območju med reko Savo in avtocesto Ljubljana – Obrežje. V nižinskem delu naseljuje ostanke nižinskih gozdov ter omejke in proti vetrne pasove, ki so ključni za obstanek divjadi na tem območju. V zadnjem obdobju se zaradi vpliva šakala, številčnost srnjadi na tem delu GGE nekoliko zmanjšuje.

Navadni jelen: Jelenjad se v GGE zadržuje predvsem v hribovitem delu Gorjancev, kjer ima v gozdnati krajini primerne pogoje za obstoj. Predvsem v pozno poletnem in jesenskem času, pa se zadržuje tudi ob reki Krki v nižinskem delu GGE, kjer se prehranjuje na kmetijskih površinah.

Gams: V zadnjem obdobju je bilo na območju GGE nekaj opažanj posameznih gamsov (lovišča Čatež ob Savi, Mokrice). Zaenkrat gams ni stalno prisotna vrsta v GGE.

Divji prašič: Divji prašiči so pogosta vrsta divjadi v GGE, kjer tako kot jelenjad, najdejo primerne življenjske pogoje predvsem v hribovitem, gozdnatem delu. Preplet intenzivno gospodarjenih bukovih gozdov ter sestojev kostanja jim nudi obilico kritja in hrane. V poletnem in jesenskem času zorenja kmetijskih kultur, so prisotni tudi na nižinskem delu GGE.

Od malih zveri, ki so divjad so v GGE prisotni lisica, jazbec, kuna belica in kuna zlatica, ki imajo ustrezne življenjske pogoje za obstoj. Številčnost vseh vrst je zadovoljiva. V zadnjem obdobju se v GGE zadržuje tudi šakal, ki je najštevilčnejši v okolici Vojašnice Jerneja Molana Cerklje ob Krki in je stalno prisoten že po večini nižinskega dela GGE, občasno pa se pojavlja tudi že v hribovitem delu. V GGE ima primerne pogoje za obstoj, opaženo je bilo že več družinskih skupnosti šakalov z mladiči.

V nižinskem delu GGE se pojavlja tudi mala poljska divjad. V okolici Cerkelj ob Krki, je za današnje razmere še dokaj številčna populacija poljskega zajca, ki pa se v manjšem številu pojavlja tudi po ostalem delu GGE. Značilna divjad nižinskega dela je tudi fazan ter poljska jerebica, ki je že zelo redka. Navedene vrste v zadnjem času ogroža predvsem izginjanje omejkov in naravne zarasti na nižinskem delu GGE, kot tudi visoka številčnost populacij plenilskih vrst.

Od ostalih vrst divjadi se pojavljajo tudi raca mlakarica, navadni polh, šoja, sraka in siva vrana. Vse vrste so številčno prisotne in njihovi habitati niso ogroženi.

Od velikih zveri je v GGE občasno prisoten rjavi medved. Nazadnje je bil opažen v juniju 2017. Od novembra 2019 se na območju GGE redno zadržuje en osebek volka. V prihodnje, se ob povečevanju populacij teh dveh vrst na nivoju Slovenije, pričakuje tudi pogostejša prisotnost na območju GGE.

Preglednica 5/D-SH: Stanje habitatov

Vrsta	Zahteve do habitata	Stabilnost populacije	Ekspertna ocena o stanju habitata	Nujni ukrepi
Navadna jelenjad	Množica razvojnih faz gozda, talno rastje, krajinska pestrost	Stabilna	Ugodno	Ohranjanje vodnih virov, vzdrževanje mirnih con, sadnja plodonosnih vrst
Srna	Gozdni rob, pestrost talnega rastja	Stabilna	Ugodno	Ohranjanje vodnih virov, sadnja plodonosnih vrst
Divji prašič	Pestra drevesna sestava, množica razvojnih faz gozda, pestro talno rastje, krajinska pestrost	Stabilna	Ugodno	Ohranjanje vodnih virov, sadnja plodonosnih vrst
Gams	Strmi, odmaknjeni predeli, termofilne lege	Občasna prisotnost	Delno primerno	
Polh	Drevesa z dupli, bukovi gozdovi, plodonosne drevesne vrste	Stabilna	Ugodno	Ohranjanje dreves z dupli
Lisica	Krajinska pestrost	Stabilna	Ugodno	
Jazbec	Krajinska pestrost	Stabilna	Ugodno	
Kuna zlatica	Drevesa z dupli	Stabilna	Ugodno	Puščanje dreves z dupli
Kuna belica	Drevesa z dupli	Stabilna	Ugodno	Puščanje dreves z dupli
Poljski zajec	Krajinska pestrost	Populacija v rahlem upadanju	Ugodno	Ohranjanje omejkov
Poljska jerebica	Ekstenzivno gospodarjene kmetijske površine, žive meje	Redka, nestabilna	Se izboljšuje	Ohranjanje omejkov
Fazan	Ekstenzivno gospodarjene kmetijske površine, žive meje	Populacija v rahlem upadanju	Ugodno	Ohranjanje omejkov
Raca mlakarica	Obrečna vegetacija	Stabilna	Ugodno	
Sraka	Krajinska pestrost	Stabilna	Ugodno	
Šoja	Krajinska pestrost	Stabilna	Ugodno	
Siva vrana	Krajinska pestrost	Stabilna	Ugodno	

1.2 Površina in lastništvo gozdov

Gozdne površine so bile ugotovljene na podlagi dejanskega stanja na terenu in izločene s pomočjo digitalnih ortofotoposnetkov v merilu 1 : 5.000.

Površina vseh gozdov v enoti je 3.889,37 ha in se je v primerjavi z preteklim načrtom povečala za 61,94 ha. Največji vzrok povečanju površine gozda je v uvrščanju zaraščajočih kmetijskih zemljišč v gozd.

Vsi gozdovi enote se nahajajo na območju občine Brežice.

Večina gozdov je zasebnih (75%). Glavnina državnih gozdov je del strnjenege gozdnega predela, ki se razteza od meje z Republiko Hrvaško preko Golega Cirnika (630 m n.v.) do Prilip.

Lastniško razmerje se v zadnjem ureditvenem obdobju ni bistveno spremenilo. Nekoliko se je povečal delež zasebnih gozdov zaradi novodoločenih gozdnih površin iz zaraščanj. Državnih gozdov pa je za 11,92 ha manj predvsem zaradi krčitev (HE Brežice, letališče Cerklje) in v manjši meri zaradi usklajevanja s katastrom.

Največ zasebnih posestnikov (67%) ima do 1 ha gozda. V lasti imajo 16% zasebnih gozdov. Značilno za ta razred je da je zainteresiranost za gospodarjenje nizka. Pogosta so opuščanja gospodarjenja po več desetletij.

Največji delež zasebnih gozdov (42%) imajo lastniki z velikostjo gozdne posesti od 1 ha do 5 ha. V teh gozdovih je interes za gospodarjenje z gozdovi sicer večji, vendar odvisen od ekonomskega in socialnega statusa lastnika ter razmer na trgu lesa.

V enoti je 1,8% večjih lastnikov, ki spadajo v razred z 10 ha do 30 ha gozdno posestjo. V lasti imajo 20% zasebnih gozdov.

Vseh lastnikov (upoštevajoč solastnike) je 2.004. Povprečna zasebna gozdna posest v enoti je velika 1,45 ha, kar je za 1,61 ha manj kot je povprečna gozdna posest v celotnem brežiškem gozdnogospodarskem območju (2,12 ha).

Glede na preteklo obdobje je število posestnikov ostalo nespremenjeno, povprečna posest pa je za 0,03 ha večja. Nekoliko se je povečal delež posestnikov male posesti.

Največje posestvo (Kalin) je v preteklem ureditvenem obdobju zamenjalo lastnika.

Preglednica 6/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	2.914,07	959,56	15,74	3.889,37
Delež (%)	74,9	24,7	0,4	100,0

Preglednica 7/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov (s solastniki, vir: indeks gozdnih posestnikov)

Velikost gozdne posesti	Sestava v %			
	po številu posestnikov		po gozdni površini	
	% v razredu	kumulativa (%)	% v razredu	kumulativa (%)
do 1 ha	66,7	66,6	15,6	15,6
1 do 5 ha	27,2	93,8	41,9	57,5
5 do 10 ha	4,3	98,1	21,3	78,8
10 do 30 ha	1,8	100,0	20,0	98,8
30 do 100 ha	0,0	0,0	1,2	100,0
nad 100 ha	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	100,0		100,0	

Preglednica 8/D-LS: Razvoj posestne sestave (vir: indeks gozdnih posestnikov)

Velikost gozdne posesti	Delež (%) Leto-10	Delež (%) Leto	Število lastnikov	Število lastnikov (kumulativa)
do 1 ha	66,6	66,7	1.334	1.334
1 do 5 ha	27,3	27,2	546	1.880
5 do 10 ha	4,3	4,3	87	1.967
10 do 30 ha	1,8	1,8	36	2.003
30 do 100 ha	0,0	0,0	1	2.004
nad 100 ha	0,0	0,0	0	2.004

1.3 Odprtost gozdov s prometnicami in razmere za pridobivanje lesa

Preglednica 9/SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila)

Način spravila	Površina		Spravilna razdalja - v %					
	ha	%	do 200m	200-400m	400-600m	600-800m	800-1200m	nad 1200m
S traktorjem	3.200,05	85,8	15,6	51,4	17,5	13,8	1,7	0
Z žičnico	39,4	1,1	15,1	84,9	0	0	0	0
Kombinirano I	50,72	1,4	22,5	21,2	19,6	36,7	0	0
Ni odprto	439,00	11,8						
Skupaj	3.729,17	100,0	15,7	51,3	17,3	14,0	1,7	0

Spravilne razmere v enoti Mokrice so bolj ugodne, kot je povprečje v območju. V enoti prevladuje traktorsko spravilo na razdaljah do 400 m. Tretjina površine ima spravilno razdaljo za traktor daljšo od 400 m. Slabih 12% površine enote je zaprte za spravilo lesa, kar je boljše od povprečja območja.

Po Uredbi o pristojbini za vzdrževanje gozdnih cest (Uradni list RS, št. 38/94 in nasl.) v enoti ni zaprtih gozdov.

Državni gozdovi so zadostno odprti s gozdnimi cestami, zasebni gozdovi pa veliko slabše. Predeli, predvsem ob meji s Hrvaško, so slabše odprti z gozdnimi cestami. Glede na sestojne razmere in lesno zalogo bi bila optimalna odprtost gozdov okoli 28 m/ha. Dejanska odprtost pa je malo nižja in je prikazana v spodnji preglednici.

Preglednica 10/D-C: Odprtost gozdov s cestami

Vrsta cest	Produktivne km	Povezovalne km	Skupaj km	Gostota cest m/ha
Gozdne ceste	35,2	8,4	43,6	9,4
Javne ceste	62,4		62,4	16,7
Skupaj	97,6		106,0	26,1

Opomba: pri izračunu cestnega omrežja so upoštevane samo produktivne ceste

Odprtost z vlakami je veliko boljša v državnih gozdovih, kot pa v zasebnih gozdovih, vendar ni zadovoljiva.

Preglednica 11: Seznam in dolžina gozdnih cest v enoti

Šifra ceste	Ime ceste	Dolžina v GGE [m]
83130	AVTOCESTA - ODD 19	1.322
83129	KAMNIK - SAVA	996
83128	BARAKA - JAGODE	748
83127	MOČNIK - TIRGET	357
83126	PETERKOVIČ - AMERIKA	2.026
83125	MOST MOČNIK - NASIP	411
83124	AZIS	482
83123	DREVESNICA - BETONSKI MOST	967
83122	PRAHOV KOZOLEC - ODD 9	2.215
83121	MOČNIK - BUNKER	1.455
83120	GRAD - DREVESNICA	1.425
83015	BAJS - GOLI CIRNIK	5.034
83014	DOBENSKE MLADINE(KLOPI) - FAREVEC	958
83011	GAJ - KORITNO	834
83009	ODD125 - VRTIČKI	1.800
83008	PISANKE - VODNO ZAJETJE	333
83007	BRVI - NOVAKI	2.872
83006	BREZJE - HRUŠKOVJE	1.207
83005	MOSTIČEK - DRENOVEC	209
83004	VLAŠKI KRIŽ-MALI CIRNIK	1.807
83003	HEIMBRING - MARTIJE DRAGE	531
83002	TOLSTI DOL - BAJS	1.548
83001	PISANKE - KOZLAK	1.304
82012	SUBANOV MLIN - PONIKVE	6.769
82010	RIBNIK PRILIPE - MALI CIRNIK	6.005
	SKUPAJ	43.615

Glede na preteklo ureditveno obdobje se je dolžina gozdnih cest v enoti povečala za dobrih 8 km zaradi uvrstitve prometnic v predelu Urbine, ki odpirajo tamkajšnje gozdove, med gozdne ceste.

1.4 Družbeno gospodarske razmere

V sami enoti ni večjega naselja z statusom mesta. Najbližja kraja, ki predstavljata zaposlitvena, izobraževalna, upravna, kulturna in storitvena središča za prebivalce enote sta Brežice in Krško.

Za prebivalce ob meji z Republiko Hrvaško je značilna visoka stopnja družbene in gospodarske povezanosti z Zagrebom in Samoborom. "Spodnje Posavje leži v zaledju zagrebške metropolitanske aglomeracije, zato v preteklosti ni razvilo pomembnejših regionalnih funkcij. Pred osamosvojitvijo je bila namreč za Posavje značilna visoka stopnja socialne in ekonomske povezanosti z Zagrebom, po drugi strani pa je predstavljalo ožje rekreacijsko zaledje za njegove prebivalce (počitniške hiše, zdravilišče Čatež). Po letu 1991 je prišlo do zmanjševanja števila

delovnih mest, predvsem v kmetijstvu, industriji in gradbeništvu a obenem do terciarizacije družbe s povečanjem deleža zaposlenih v trgovini, obrti in gostinstvu. Za to območje je značilna mešanica neugodne gospodarske in kvalifikacijske strukture ob zadovoljivi infrastrukturni opremljenosti". (Ravbar, 1999; Špes, 2001).

Za obmejna naselja dr. Špes še navaja: "To so praviloma majhna naselja, katerih povprečna velikost ne presega 60 prebivalcev, za njih je zaradi pomanjkanja delovnih mest značilna nadpovprečna dnevna migracija. V teh pretežno odmirajočih podeželskih naseljih je gostota poseljenosti le 18 preb./km² oziroma le šestina republiškega povprečja. Večina jih leži v območjih z ugodnimi naravnogeografskimi pogoji za poselitev in kmetijstvo, ogrožena pa so samo zaradi svoje odmaknjenosti in oddaljenosti od urbanih žarišč. Oblikuje se demografska struktura, ki se ne more več obnavljati, zato pa vse težje gospodarsko obvladuje svoj poselitveni prostor. Obdelovalne površine so podvržene opuščanju in preraščanju z gozdom...Skupna urbanizacijska stopnja tega območja je 47%, kar pomeni, da za četrtno zaostaja za slovenskim povprečjem (Ravbar, 1999). Državna meja je povzročila spremembe, na katere se tamkajšnje prebivalstvo z neugodno socialnogeografsko strukturo težko in le počasi prilagaja." Povzeto iz Dela št.16/2001; str. 89-103.

Statistični podatki Statističnega urada RS za leto 2018 kažejo o občini Brežice tako sliko:

- Med osebami v starosti 15 let–64 let (tj. med delovno sposobnim prebivalstvom) je bilo približno 63% zaposlenih ali samozaposlenih oseb (tj. delovno aktivnih), kar je manj od slovenskega povprečja (65%);
- Povprečna mesečna plača na osebo, zaposleno pri pravnih osebah, je bila v tej občini v bruto znesku za približno 11% nižja od letnega povprečja mesečnih plač v Sloveniji, v neto znesku pa za približno 10%.

Najpomembnejši gospodarski subjekt v enoti so Terme Čatež. Zaposlitvene možnosti za prebivalce enote so še v manjših proizvodnih obratih, javnih službah (zdravstvo, šolstvo, javna uprava, policija, vojska...) ter v trgovinah.

1.5 Gospodarske in druge dejavnosti, povezane z gozdom

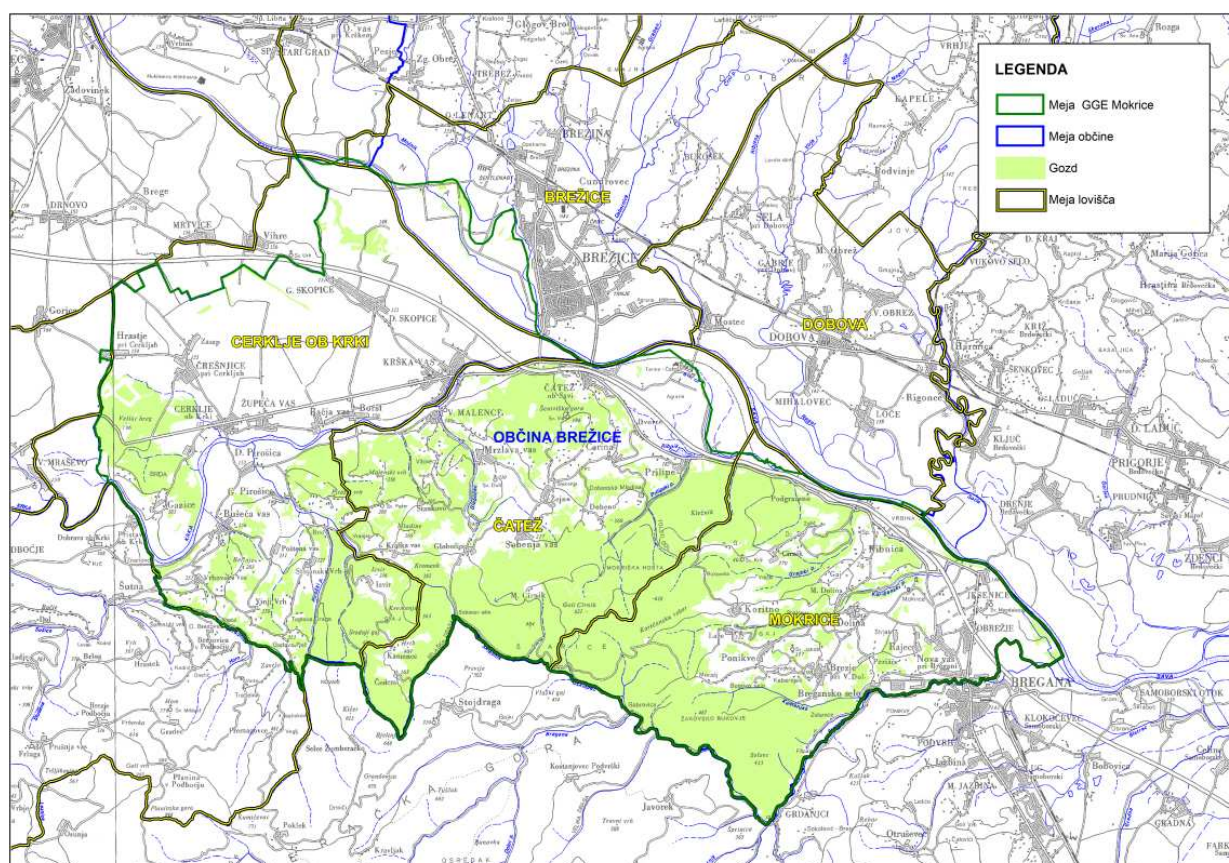
1.5.1 Lovstvo

Na območje GGE Mokrice segajo štiri lovišča. Lovišče Brežice obsega manjši del GGE, ki se nahaja severno od reke Save, medtem ko so lovišča Mokrice, Čatež ob Savi in Cerklje ob Krki, skoraj v celoti znotraj meja GGE. Vsa lovišča spadajo v Posavsko lovsko upravljaljsko območje.

Preglednica 12/D-LD: Pregled lovišč

Šifra	Ime lovišča	Pov. gozda lovišča v GGE (ha)	Opomba
0718	Brežice	17,25	*del
0720	Mokrice	1.408,22	
0721	Čatež ob Savi	1.612,29	
0722	Cerklje ob Krki	851,61	
	Skupaj	3.889,37	

* GGE na zajema celega lovišča

Karta 3: Pregledna karta lovišč

1.5.2 Kmetijstvo

Severni ravninski del enote oz. levi breg reke Krke in deloma desni breg reke Save je izrazito kmetijskega značaja. Tu je prevladujoča raba poljedelstvo.

V prehodnem gričevnatem delu med ravnino in gozdnim pobočjem Gorjancev je najbolj pestra raba površin. Poseljenost je razmeroma redka, kraji so majhni in se prepletajo z obdelanimi površinami in gozdom. Najpogostejša raba tal so travniki, vinogradi in polja, redkejši so sadovnjaki.

Na pobočju masiva Gorjancev prevladuje gozd s posameznimi košenicami, ki se deloma zaraščajo.

1.5.3 Poselitev

Na ravninskem delu ob desnem in levem bregu Krke ter desnem bregu Save so kvalitetna kmetijska zemljišča zato je poselitev tu intenzivna, vasi pa praviloma večje in obcestne oblike (Cerklje, Krška vas, Skopice, Obrežje, Jesenice).

Na prehodu med ravnino in pobočjem Gorjancev pa se intenzivnost poselitve zmanjša. Na tem gričevnatem prehodnem delu enote so kraji manjši, gručaste oblike in redkeje posejani (Koritno, Kraška vas, Izvir, Velika Dolina, Cirknik...). Prepletajo se z obdelovalnimi površinami in gozdom. Z večanjem nadmorske višine poselitev upada in na 380 m nadmorske višine preneha, kjer najdemo zadnji najvišje ležeči vasi Kamence in Čedem.

Po podatkih Statističnega urada RS za leto 2018 je v občini Brežice gostota naseljenosti 90 prebivalec/km², kar je pod državnim povprečjem (102). Občina ima negativen skupni prirast (-6) in negativen naravni prirast (-69). Povprečna starost prebivalstva pa narašča.

1.5.4 Infrastruktura

V pomembnejše infrastrukturne objekte spada avtocesta mednarodnega pomena *Karavanke – Obrežje*, ki se zaključi z mednarodnim mejnim preходом *Obrežje*. Pomembnejši lokalni cestni povezavi sta cesta ob reki Krki med Brežicam in Kostanjevico ter cesta ob reki Savi med Brežicam in Obrežjem.

Ostali infrastrukturni objekti so lokalnega značaja. To so ceste, ki povezujejo posamezne vasi, lokalni električni daljnovodi, vodovodi in telefonski vodi. Znotraj enote so številna vodna zajetja in vodohrani za potrebe celotne občine.

Znotraj enote je tudi vojaško letališče Cerklje ob Krki.

1.5.5 Druge aktivnosti v prostoru (npr. peskokopi, daljnovodi ipd.)

V preteklem ureditvenem obdobju je v mejah enote zgrajena HE Brežice kot del verige elektrarn na Savi. V prihodnje je načrtovana tudi gradnja HE Mokrice v bližini Jesenic.

Večjih aktivnih kamnolomov ali peskokopov v enoti ni. Tudi večjih daljnovodov ni.

1.5.6 Ostale gospodarske dejavnosti

Razen načrtovane gradnje HE Mokrice, ostalih dejavnosti v prostoru, ki bi vplivali na gozd in gospodarjenje z gozdovi zaenkrat ni.

1.6 Požarno ogroženi gozdovi

V skladu s Pravilnikom o varstvu gozdov (Uradni list RS, št. 114/09 in 31/16) so vsi gozdovi razvrščeni v štiri stopnje požarne ogroženosti: zelo velika požarna ogroženost, velika ogroženost, srednja ogroženost in majhna požarna ogroženost. Pri razvrstitvi v določeno stopnjo so bile upoštevane lastnosti gozda (sestava drevesnih vrst ter razvojna faza) in zunanji dejavniki (temperatura, padavine, vlažnost zraka, veter, vrsta tal, lega, nagib, nadmorska višina). Vsaka od teh lastnosti prinaša določeno število točk, gozdovi z najvišjim številom točk spadajo v 1. stopnjo – zelo velika ogroženost.

V enoti Mokrice prevladujejo gozdovi četrte stopnje – to je majhna ogroženost – teh godov je 70%. Preostali delež – 30% so v tretji (srednji) stopnji ogroženosti. Poseben status imajo gozdovi v okolici vojaškega letališča Cerklje (srednja ogroženost) s katerimi upravlja Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije.

V zadnjih desetih letih smo v gozdovih GGE Mokrice zabeležili le en manjši gozdni požar. Iz neznanega vzroka je zagorelo na robu gozda, nastal je talni požar in delno poškodoval 5 m³ listavcev.

Pregledna karta požarne ogroženosti gozdov v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (karta št. 12).

1.7 Ureditvena členitev gozdnogospodarske enote

Enota je sestavni del Gozdnogospodarskega območja Brežice. Meja enote se v primerjavi z preteklim načrtom ni spremenila. Meja je le usklajena z digitalnim katastrom.

Vseh oddelkov je 147, vseh odsekov pa 183. Število oddelkov in odsekov se ni spreminjalo. Povprečna gozdna površina oddelka je 26,5 ha, povprečna površina odseka pa je 21,25 ha.

Meje odsekov in oddelkov so ostale nespremenjene. Korigirane so na katastrske meje. Manjša sprememba meje odsekov je opravljena v odsekih 118B in 119A, katerim je negozdni del priključen odseku 118A.

Enoto pokriva en sam revir *Mokrice*.

1.8 Organiziranost javne gozdarske službe

Enota organizacijsko sodi v Območno enoto Zavoda za gozdove Brežice. V preteklem ureditvenem obdobju je prišlo do organizacijske spremembe znotraj Območne enote. Revir *Mokrice* sedaj organizacijsko spada v Krajevno enoto Kostanjevica (prej Brežice).

Pisarna revirnega gozdarja je v Kostanjevici.

2 Prikaz funkcij gozdov

Pri določanju vrste in stopnje poudarjenosti funkcij smo upoštevali merila za vrednotenje funkcij gozdov Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo. Pri tem smo upoštevali usmeritve Gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarskega območja Brežice (2011-2020), naravovarstvene smernice Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave, usmeritve s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov Direkcije RS za vode in kulturnovarstvene usmeritve Zavoda za varstvo kulturne dediščine.

Naravovarstvene smernice za GGN GGE Mokrice je izdelal Zavod RS za varstvo narave OE Novo mesto, novembra 2019.

Funkcije gozdov so ovrednotene s tremi stopnjami poudarjenosti in so kot funkcijske enote prikazane na karti v merilu 1 : 25.000 (v kartni prilogi načrta). Pri 1. stopnji poudarjenosti funkcije določajo način gospodarjenja z gozdom in pri 2. stopnji poudarjenosti pomembno vplivajo na način gospodarjenja z gozdom.

Najpogostejša kombinacija je poudarjenost ekoloških in socialnih funkcij na 2. stopnji. To so območja posebnega statusa regulirana s predpisi iz področja ohranjanja narave (Zavarovana območja, Natura 2000 območja, EPO območja, naravne vrednote), vodovarstvena območja in območja kulturne dediščine.

Preglednica 13/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami

Funkcija	1. stopnja		2. stopnja		3. stopnja		Skupaj ha
	ha	%	ha	%	ha	%	
Varovanje gozdnih zemljišč in sestojev	160,21	4,1	311,01	8,0	3.418,15	87,9	3.889,37
Hidrološka funkcija	150,71	3,9	1.764,04	45,4	1.974,62	50,8	3.889,37
Biotopska funkcija	0,37	0,0	2.383,68	61,3	1.505,32	38,7	3.889,37
Klimatska funkcija	0,00	0,0	0,00	0,0	3.889,37	100,0	3.889,37
Zaščitna funkcija	1,74	100,0	0,00	0,0			1,74
Higiensko-zdravstvena funkcija	0,00	0,0	5,33	0,1	3.884,04	99,9	3.889,37
Obrambna funkcija	64,35	100,0	0,00	0,0			64,35
Rekreacijska funkcija	0,00	0,0	11,47	0,3	3.813,55	99,7	3.825,02
Turistična funkcija	0,00	0,0	0,00	0,0	3.825,02	100,0	3.825,02
Poučna funkcija	0,00	0,0	0,00	0,0	3.825,02	100,0	3.825,02
Raziskovalna funkcija	0,00	0,0					0,00
Varovanje naravne dediščine	0,00	0,0	181,64	100,0			181,64
Varovanje kulturne dediščine	11,47	5,6	192,27	94,4			203,74
Estetska funkcija	11,47	21,5	41,90	78,5			53,37
Lesnoproizvodna funkcija	3.503,47	90,1	372,32	9,6	13,58	0,3	3.889,37
Funkcija pridobiv.drugih gozdnih dobrin	0,00	0,0	0,00	0,0			0,00
Lovnogospodarska funkcija	0,00	0,0					0,00

Opomba: V preglednici niso prikazani linijski in točkovni objekti (površina manjša od 3 ha).

2.1 Ekološke funkcije

Ekološke funkcije na 1. stopnji poudarjenosti ima 311,29 ha gozdov.

Največjo površino zavzemajo gozdovi z izjemno poudarjeno funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev (RGR Varovalni gozdovi) in gozdovi na vodovarstvenih območjih (1. in 2. varstvena cona po odloku) z izjemno poudarjeno hidrološko funkcijo. Hidrološko funkcijo na 1. stopnji imajo tudi gozdovi v neposredni okolici jam, izvirov in drugih kraških pojavov (točkovni objekti s 50 m vplivnim območjem).

Ekološke funkcije na 2. stopnji poudarjenosti ima 2.540,23 ha gozdov.

Največje površine zajema funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti. To so predvsem območja gozdov znotraj varovanih območij po predpisih o ohranjanju narave (območja Natura 2000 in

EPO ter območja naravnih vrednot). Hidrološko funkcijo opravljajo gozdovi na vodovarstvenih območjih (3. varstvena cona). Na zelo strmih pobočjih je poudarjena funkcija varovanja gozdnih zemljišč.

Skupno v enoto seže 225,94 ha območja Nature 2000. Območja so v enoti vezana na obrečno vegetacijo Krke in Save. To so območja: *Vrbina*, *Spodnja Sava*, *Krka s pritoki in Krakovski gozd – Šentjernejsko polje*. Gozdnogospodarski načrt GGE Mokrice je hkrati tudi Načrt prilagojenega gospodarjenja z gozdovi na teh območjih. Površina gozdov znotraj Nature je 24,17 ha oz. 0,6% vseh gozdov.

Znotraj Natura 2000 območja sta 2 upravljalni coni:

1. CONA A Vrbina – zajema 15,30 ha nižinskih gozdov z ostanki topolovih nasadov ter pasove obrežne vegetacije ob potokih Močnik in Struga;

2. CONA B Obrežni sestoji reke Krke – cona obsega pas vegetacije ob reki Krki na odseku med Gazicami ter izlivom v Savo na površini gozda 0,67 ha;

Skupno v enoto seže 3.491,53 ha EPO območja. Od tega je v gozdu, 2.334,40 ha. To so: *Krka reka* (območje ob reki Krki; 0,67 ha), *Gorjanci* (prostrani osrednji del enote; 2.252,79 ha) in *Sava od Radeč do državne meje* (obrečni pas; 80,94 ha).

Prikaze s področja varstva naravne dediščine in opise posameznih varstvenih območij, habitatnih tipov in kvalifikacijskih vrst je podal ZRSVN. V spodnjih preglednicah je pregled Natura 2000 območij in kvalifikacijskih vrst vezanih na gozdni prostor enote.

Preglednica 14: Pregled območij Natura 2000 in evropsko pomembnih vrst in habitatni tipov, ki se nahajajo znotraj GGE Mokrice (vir:ZRSVN).

KODA	IME	STATUS	VRSTE IN HABITATNI TIPI VEZANI NA GOZDNI PROSTOR ZNOTRAJ GGE MOKRICE
SI3000234	Vrbina	POO	Hrošči - rogač (<i>Lucanus cervus</i>), - puščavnik (<i>Osmoderma eremita</i>), - škrlatni kukuj (<i>Cucujus cinnaberinus</i>).
SI3000304	Spodnja Sava	POO	Kvalifikacijska vrsta ni vezana na gozdni prostor, zato POO Spodnja Sava v nadaljevanju ne obravnavamo.
SI3000338	Krka s pritoki	POO	Plazilci: - močvirna sklednica (<i>Emys orbicularis</i>) Sesalci: - bober (<i>Castor fiber</i>), - vidra (<i>Lutra lutra</i>), Hrošči: - puščavnik (<i>Osmoderma eremita*</i>), - rogač (<i>Lucanus cervus</i>)
SI5000012	Krakovski gozd – Šentjernejsko polje	POV	Ptice: - belorepec (<i>Haliaeetus albicilla</i>), - mali klinkač (<i>Aquila pomarina</i>), - vodomec (<i>Alcedo atthis</i>).

Opomba: Z * so označene prednostne kvalifikacijske vrste in HT

Preglednica 15: Kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE Mokrice (vir:ZRSVN).

Vrsta	Cona / Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone vrste znotraj SAC	Velikost cone vrste znotraj GGE	Ocena stanja na območju
belorepec (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	SI5000012 Krakovski gozd – Šentjernejsko polje Cona B - Obrežni sestoji reke Krke.	V Sloveniji je izjemno redek gnezdnilec. Svoja ogromna gnezda naredi na velikih drevesih (bukve, hrasti), redkeje na skalnih policah. Gnezdo lahko uporablja več let zaporedoma. Par si je zvest celo življenje, z dvorjenjem pa prične že decembra. Njegova prehranjevališča so lahko do 10 km oddaljena od gnezda, ki je praviloma blizu gozdnega roba. Prehranjuje se z ribami, ki jih bodisi aktivno lovi bodisi pobira nasedle in umirajoče, z vodnimi pticami, sesalci, mrhovino ali pa s plenim, ki ga ukrade drugim	5.066 ha	97 ha	1 par na območju Krakovskega gozda

Prikaz funkcij gozdov

Vrsta	Cona / Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone vrste znotraj SAC	Velikost cone vrste znotraj GGE	Ocena stanja na območju
		ujedam (kleptoparazit). Je stalnica, mladiči si po osamosvojitvi poiščejo svoj teritorij. Ogrožajo ga motnje v času gnezdenja.			
mali klinkač (<i>Aquila pomarina</i>)	SI5000012 Krakovski gozd – Šentjernejsko polje Cona B - Obrežni sestoji reke Krke.	V Sloveniji je izjemno redka gnezdilka (1 par). Gnezdi v poplavnih gozdovih, ki jih obdajajo vlažni ekstenzivni travniki ali poplavne ravnice, pri nas v hrastovo-belogabrovem gozdu na Dolenjskem. Gnezdo si zgradi na drevesu, ponavadi več kot 10 m od tal. Je selivka, ki prezimuje v podsaharski Afriki, k nam se vrne aprila. Ogrožajo ga zlasti izginjanje primerne gnezditvenega in prehranjevalnega habitata ter motnje v času gnezdenja.	7.979 ha	97 ha	1 par na območju Krakovskega gozda
vodomec (<i>Alcedo atthis</i>)	SI5000012 Krakovski gozd – Šentjernejsko polje Cona B - Obrežni sestoji reke Krke.	Prebiva ob potokih, manjših rekah in kanalih s senčnimi predeli, pozimi je tudi ob bolj odprtih vodah. Ob plitvi vodi potrebuje zadostno število prež, s katerih lovi. Ogrožajo ga hidror regulacije (uravnava rečnih strug, zajezitve, izginjanje naravnih peščenih sten), prizadenejo pa ga lahko tudi visoke vode, ki mu zalijejo gnezdilni rov.	447 ha	97 ha	30-35 gnezdečih parov na celotnem SPA, na odseku Gazice – izliv v Savo 5-7 parov.
bober (<i>Castor fiber</i>)	SI3000338 Krka s pritoki Cona B - Obrežni sestoji reke Krke.	Bobrova družina potrebuje od 3 do 50 km brežine, porasle z visokimi vrbami in topoli manjšega premera (manj kot 8 cm), debelejša drevesa (več kot 20 cm) so zanje manj primerna. Primerne so še: topol, breza, leska, češnja in hrasti, bezga bober ne uživa. Prisotnost bobrov najlažje opazimo po značilno obzrtih in podrtih manjših drevesih na obrežju. Bolj je občutljiv za anorgansko kot organsko onesnaženje, moteči ali uničujoči so tudi fizični vplivi na življenjski prostor (obdelovanje ali paša na površinah neposredno ob vodi, čiščenje brežin in podobno). Življenjski prostori morajo biti z vodnimi potmi povezani med seboj.	940 ha	97 ha	Bober je prisoten na reki Savi, Krki, pa tudi v pritokih Močnik in Struga.
vidra (<i>Lutra lutra</i>)	SI3000338 Krka s pritoki Cona B - Obrežni sestoji reke Krke.	Hrani se z raki, ribami, dvoživkami, polži, žuželkami, obvodnimi ptiči in majhnimi sesalci. Potrebuje razčlenjene brežine s številnimi mrtvimi rokavi, zalivi, polotoki, tolmuni, sipinami. Del obrežja mora imeti sklenjeno vegetacijo (grmovje, drevje) ki služi kot prostor za počitek in razmnoževanje.	1.018 ha	97 ha	Vidra je prisotna kontinuirano in stalno ob obeh bregovih reke Save, vključno z njenimi pritoki. Vidrini znaki pojavljanja ob Savi so precej pogostejši od pričakovanih, iz česar se sklepa na sklenjeno poselitev vidre ob celotnem porečju spodnje Save. CKFF, 2008
močvirska sklednica (<i>Emys orbicularis</i>)	SI3000338 Krka s pritoki Cona B - Obrežni sestoji reke Krke.	Edina slovenska avtohtona sladkovodna želva. Živi v stoječih in počasi tekočih celinskih vodah (jezera, ribniki, mlake, močvirja, spodnji toki rek, kanali, potoki, delno slane vode) z ne pregostim obrežnim rastlinjem in blatnim dnom in bregovi. V okolici je nujna bližina ekstenzivnih vlažnih travnišč, visokega steblikovja, obrežnih in močvirnih gozdov. Potrebuje tudi primerna suha mesta za valjenje jajc (suhi travniki, prisojna mesta s peščeno podlago itd.) v razdalji do enega kilometra od vodnega telesa, kamor poleti enkrat do dvakrat odloži jajca v luknjo, ki jo izkoplje v tleh. Prehranjuje se z vodnimi in obvodnimi nevretenčarji (predvsem polži, ličinke žuželk, deževniki...) v manjši meri z vodnimi vretenčarji (paglavci, ribe), občasno tudi z rastlinsko hrano. Jeseni, ko pade temperatura pod 5°C, se zarine v blatno dno in tako preživi zimo. Ogroža ko predvsem uničevanje ter fragmentacija primernih bivališč (melioracije, regulacije, urbanizacija, ceste).	2.296 ha	97 ha	Vrsta je na območju sicer prisotna, vendar je podatkov o vrsti malo. Njeno pojavljanje je bolj vezano na stoječe vode.
rogač (<i>Lucanus cervus</i>)	SI3000338 Krka s pritoki Cona B - Obrežni sestoji reke Krke.	Vežan je na stare sestoje listavcev, predvsem hrastov, na toplih legah z visokim deležem mrtvega lesa v nižinah in gričevju. Hrošči se pojavijo ob večerih od junija do avgusta. Samice zalegajo jajčeca v ali ob šture, stara ali padla drevesa. Pri tem je bolj kot drevesna vrsta pomembno, da je les v fazi	1.390 ha	26 ha	Iz zbranih podatkov je možno sklepati, da je vrsta na območju spodnje Save dokaj razširjena.

Vrsta	Cona / Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone vrste znotraj SAC	Velikost cone vrste znotraj GGE	Ocena stanja na območju
	SI3000234 Vrbina Cona A – Vrbina-gozdni sestoji	razgradnje posebnih gliv. Celoten razvoj poteka počasi, tudi do 5 let. Zabubijo se v zemlji (15-20 cm globoko) in se razvijajo v hrošče, ki živijo samo nekaj tednov. Ličinke se prehranjujejo z mrtvimi ali nagnitimi koreninami dreves, odrasli hrošči pa z različnimi drevesnimi sokovi.	146 ha	58 ha	CKFF, 2008 V Vrbini v ostankih trdolesne loke z dobi (<i>Quercus robur</i>) je bila ugotovljena izjemno visoka relativna gostota vrste (med najvišjimi v Sloveniji - 4,80 osebk/100 m). CKFF, 2008
škrlatni kukuj (<i>Cucujus cinnaberinus</i>)	SI3000234 Vrbina Cona A – Vrbina-gozdni sestoji	Vrsta je vezana na starejše drevesne ali gozdne sestoje, še posebej pogosta pa je v starejši obrežnih mehkolesnih lokah. Odrasli in ličinke so plenilci, ki živijo pod lubjem starejših in odmrlih stoječih ali ležečih dreves, zlasti topolov (<i>Populus</i> sp.), vrb (<i>Salix</i> sp.), brestov (<i>Ulmus</i> sp.), hrastov (<i>Quercus</i> sp.), jesenov (<i>Fraxinus</i> sp.), javorjev (<i>Acer</i> sp.), pa tudi drugih celo iglastih drevesnih vrst. Posebej pomembno dejstvo je, da vrsta preferira starejša oziroma debelejša drevesa, saj se relativna številčnost larv in odraslih bistveno poveča v drevesnih deblih z debelino nad 70 cm. Vrsto ogroža prekomerno odstranjevanje starih, umirajočih dreves.	123 ha	45 ha	S sistematičnim vzorčenjem in pregledovanjem večinoma ležečih drevesnih debel, zlasti topolov in vrb v okolici Vrbine, je bila ugotovljena izredno velika populacija vrste. CKFF, 2008
puščavnik (Osmoderma eremita)	SI3000338 Krka s pritoki Cona B - Obrežni sestoji reke Krke.	Razvoj poteka v globokih drevesnih duplih, večinoma listavcev (hrast, vrba, sadno drevje, lipa, jesen) z večjo količino drevesnega mulja, s katerim se hranijo ličinke. Razvoj poteka dve do tri ali celo štiri leta, odvisno od prehranske kvalitete mulja. Hranijo se z rastlinskim materialom in srkajo sladke drevesne sokove. So malo mobilni in se večinoma zadržujejo v bližini mesta razvoja, zaradi česar je za njegov obstoj pomembna bližina oz. gostota drevesnih dupel. Ta je zaradi delovanja človeka še največja prav v antropogenih okoljih kot so stari drevoredi, obrežna vrbovja ali visokodebelni sadovnjaki.	1.407 ha	26 ha	Iz zbranih podatkov je možno sklepati, da je vrsta na območju spodnje Save dokaj razširjena. CKFF, 2008
	SI3000234 Vrbina Cona A – Vrbina-gozdni sestoji		154 ha	60 ha	

VIRI (ocena stanja na območju, v kolikor ni v preglednici navedenih virov): SDF, 2016.

V poglavju 6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij so podane usmeritve za gospodarjenje z gozdovi na varovanih območjih.

2.2 Socialne funkcije

Socialne funkcije na 1. stopnji poudarjenosti ima 77,56 ha gozdov.

Prevladuje obrambna funkcija, ki jo opravljajo gozdovi znotraj vojaškega letališča in vojašnice Cerklje. Sledi ji funkcija varovanja kulturne dediščine in nanjo vezana estetska funkcija. To je predvsem gozd znotraj, z odlokom zavarovanega območja, grajskega kompleksa Mokrice (Uradni list SRS, 42/88).

Socialne funkcije na 2. stopnji poudarjenosti ima 375,53 ha gozdov.

Največ je gozdov s poudarjenimi funkcijami varovanja naravne in kulturne dediščine. To so gozdovi na območjih naravnih vrednot in gozdovi v okolici objektov in območij kulturne dediščine.

V poglavju 6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij so v preglednicah prikazane naravne vrednote in območja ter objekti kulturne dediščine z usmeritvami za gospodarjenje z gozdovi.

2.3 Proizvodne funkcije

Lesnoproizvodno funkcijo na 1. stopnji poudarjenosti ima 3.503,47 ha gozdov.

To so gozdovi v katerih je dolgoročno možno sekati letno nad 5 m³ bruto lesne mase na hektar. Zavzemajo večinski del enote.

Lesnoproizvodno funkcijo na 2. stopnji poudarjenosti ima 372,32 ha gozdov.

To so gozdovi v katerih so hkrati izjemno poudarjene ekološke ali socialne funkcije.

Lesnoproizvodno funkcijo na 3. stopnji (13,58 ha) imajo predvsem gozdovi znotraj zavarovanega območja grajskega kompleksa Mokrice.

Lesnoproizvodne funkcije so prisotne v vseh gozdovih enote.

Lesnoproizvodna funkcija je poudarjena tudi na Natura 2000 območjih zato je pri gospodarjenju potrebno upoštevati usmeritve za območja Nature 2000 (poglavje 6.2.2).

Vsi objekti v gozdu so vključeni v funkcijske enote.

Karta funkcij gozdov v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (karta št. 7).

3 Opis stanja gozdov

3.1 Gospodarske kategorije gozdov

Večina gozdov v enoti je večnamenskih, gospodarskih (96%). Na 4% gozdov enote so varovalni gozdovi razglašeni z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/2005 in nasl.).

Preglednica 16/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah (ha)

Gospodarske kategorije gozdov	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Večnamenski gozdovi	2.796,47	917,04	15,66	3.729,17
Varovalni gozdovi	117,60	42,52	0,08	160,20
Skupaj	2.914,07	959,56	15,74	3.889,37

Gospodarske kategorije gozdov in prostorska razporeditev posameznih gospodarskih kategorij gozdov v merilu 1 : 25 000 je prikazana v kartnem delu načrta (karta št. 4).

Preglednica 17/KGR: Gozdni rastiščni tipi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Ime gozdnega rastiščnega tipa	Površina (ha)	Delež (%)
00011-Dobova belogabrovja	531 -Dobovje in dobrovo belogabrovje	365,63	96,1
	731 -Kisloljubno gradnovo bukovje	8,25	2,2
	511 -Vrbovje s topolom	6,66	1,8
Skupaj RGR		380,54	100,0
00021-Gradnova belogabrovja	541 -Preddinarsko-dinarsko gradnovo belogabrovje	335,55	89,6
	554 -Gradnovo bukovje na izpranih tleh	31,18	8,3
	543 -Predpanonsko gradnovo belogabrovje	7,84	2,1
Skupaj RGR		374,57	100,0
00041-Bukovja na silikatih	731 -Kisloljubno gradnovo bukovje	515,62	88,0
	752 -Predpanonsko podgorsko bukovje	28,13	4,8
	781 -Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico	21,05	3,6
	Ostalo	20,95	3,6
Skupaj RGR		585,75	100,0
00071-Podgorska bukovja na karbonatih	554 -Gradnovo bukovje na izpranih tleh	2.009,42	84,1
	731 -Kisloljubno gradnovo bukovje	96,54	4,0
	551 -Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	67,01	2,8
	Ostalo	215,42	9,1
Skupaj RGR		2.388,31	100,0
VEČNAMENSKI GOZDOVI		3.729,17	100
00140-Varovalni gozdovi	554 -Gradnovo bukovje na izpranih tleh	78,87	49,2
	541 -Preddinarsko-dinarsko gradnovo belogabrovje	33,67	21,0
	562 -Preddinarsko-dinarsko hrastovo črnogabrovje	26,90	16,8
	Ostalo	20,76	13,0
Skupaj RGR		160,20	100,0
VAROVALNI GOZDOVI		160,20	100
Skupaj vsi gozdovi		3.889,37	100,0

Skupno so gozdovi glede na rastiščne razmere, drevesno sestavo ter usmeritve območnega načrta razdeljeni v pet rastiščnogojitvenih razredov.

3.2 Lesna zaloga

V lesni zalogi prevladujejo listavci (93%). Povprečna lesna zaloga enote je 283,3 m³/ha.

Skupno je največji delež zaloge v drevesih od 30 do 50 cm premera (42%). V tanjših drevesih (10-30 cm premera) je 31% povprečne zaloge. V najdebelejših drevesih (nad 50 cm premera) je 27% zaloge.

Preglednica 18/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	14,8	18,6	11,1	15,8	39,7	10,9	3,8
Jelka	7,5	17,3	17,5	23,7	34,0	0,6	0,2
Bor	13,9	17,0	9,2	12,3	47,6	1,3	0,5
Macesen	24,3	25,9	10,3	12,5	27,0	0,1	0,0
Ostali igl.	11,8	17,0	11,5	16,4	43,3	6,1	2,2
Bukev	7,2	20,3	21,7	21,2	29,6	147,1	52,0
Hrast	8,2	22,7	22,4	20,7	26,0	30,1	10,6
Pl. lst.	9,3	23,5	22,4	20,8	24,0	15,3	5,4
Dr. tr. lst.	9,6	28,0	22,9	18,9	20,6	63,2	22,3
Meh. lst.	10,5	32,8	21,4	16,9	18,4	8,6	3,0
Iglavci	13,6	18,0	11,3	16,0	41,1	19,0	6,7
Listavci	8,2	23,0	22,1	20,4	26,3	264,3	93,3
Skupaj	8,5	22,6	21,4	20,1	27,4	283,3	100,0

V lesni zalogi je vodilna drevesna vrsta z 52% bukev. V zalogi listavcev prevladujejo še graden z 9%, dob z 2%, kostanj z 12%, beli gaber z 8% in gorski javor z 3%. Z znatnejšim deležem v zalogi listavcev so še cer, lipa, črna jelša in topokrpi javor.

Sestojna mešanost topokrpega javorja na prisojnih rastiščih enote je posebnost gozdnogospodarskega območja.

V zalogi iglavcev prevladujeta smreka z 4% in zeleni bor z 2%. Z manjšimi deleži se pojavljajo še duglazija, rdeči bor in jelka. Razen jelke so vsi drugi iglavci umetno vnešeni.

Deleži vseh posameznih drevesnih vrst so prikazani v tabeli v prilogi načrta.

Preglednica 19/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Lastniška kategorija		
			Zasebni gozd	Državni gozd	Gozdovi lokalnih skupnosti
Iglavci	m ³	74.071	36.746	37.311	14
	m ³ /ha	19,0	12,6	38,9	0,9
Listavci	m ³	1.027.843	780.010	243.688	4.145
	m ³ /ha	264,3	267,7	253,9	263,3
Skupaj	m³	1.101.914	816.756	280.999	4.159
	m ³ /ha	283,3	280,3	292,8	264,2

Povprečna lesna zaloga v državnih gozdovih je za 12,5 m³/ha večja kot v zasebnih. V državnih gozdovih je v povprečni lesni zalogi večji delež iglavcev (za 9 odstotnih točk).

Preglednica 20/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge

Stratum	RGR	Rastiščno gojitveni razred	Površina	Lesna zaloga v m ³ /ha	Število SVP	+/-E (%)
STALNE VZORČNE PLOSKVE						
1	00011	Dobova belogabrovja	380,54	241,1	26	6,7
	00021	Gradnova belogabrovja	374,57	272,1	25	
	00041	Bukovja na silikatih	585,75	284,3	46	
	00071	Podgorska bukovja na karbonatih	2.388,31	290,8	201	
OKULARNA OCENA						
	00140	Varovalni gozdovi	160,20	294,4		
		Skupaj	3.889,37	268,7		

Meritve lesne zaloge so potekale na stalnih vzorčnih ploskvah z mrežo 500 m X 250 m. Z vzorčno izmero je bilo zajetih 96% gozdnih površin. Izmerjeno je bilo 6.757 dreves. Vzorčna izmera lesnih zalog se ni izvajala v gozdovih RGR Varovalni gozdovi zaradi težke dostopnosti. Lesna zaloga se je ocenjevala samo okularno.

Lesno zalogo v sestojih s stalnimi vzorčnimi ploskvami smo ocenjevali tudi okularno in jo korigirali z rezultati meritev na stalnih vzorčnih ploskvah. Rastiščnogojitvene razrede smo uvrstili v 1 stratum. Vzorčna napaka je pod dovoljeno mejo 15%.

Tarife so povzete po prejšnjem načrtu in po potrebi prilagojene novemu stanju. Pri tem je bila upoštevana evidenca poseka, meritve višin na stalnih vzorčnih ploskvah in presoje pri izdelavi opisov za odsek.

Seznam tarif po odsekih je v prilogi načrta.

3.3 Prirastek

Povprečni letni prirastek znaša 8,00 m³/ha. Izračunan je iz izravnanih prirastnih nizov, ugotovljenih na osnovi razlik v volumnih istih dreves na ponovljenih stalnih vzorčnih ploskvah. V sestojih, kjer se vzorčna izmera ni izvajala, smo prirastne nize povzeli po podobnih rastiščih iz sosednjih gozdnogospodarskih enot.

Preglednica 21/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,23	0,19	0,09	0,09	0,14	0,74	9,3
Listavci	1,30	2,27	1,57	1,11	1,00	7,26	90,7
Skupaj:	1,53	2,46	1,66	1,20	1,14	8,00	100,0

Povprečni prirastek iglavcev je 3,9% na lesno zalogo letno, listavcev pa 2,7%. Pri iglavcih največ priraščajo drevesa I. in II. debelinskega razreda. Pri listavcih je priraščanje najizdatnejše v II. in III. debelinskem razredu.

Prirastni nizi po rastiščnogojitvenih razredih so prikazani v prilogi načrta.

Preglednica 22/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Lastniška kategorija		
			Zasebni gozdovi	Državni gozdovi.	Gozdovi lokalnih skupnosti
Iglavci	m ³	2.894	1.575	1.318	1
	m ³ /ha	0,74	0,54	1,37	0,05
Listavci	m ³	28.212	21.608	6.486	118
	m ³ /ha	7,26	7,42	6,76	7,53
Skupaj	m³	31.106	23.183	7.804	119
	m ³ /ha	8,00	7,96	8,13	7,58

V državnih gozdovih je povprečni letni prirastek za 0,17 m³/ha višji kot v zasebnih.

3.4 Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Podatke o razvojni fazi sestojev smo pridobili s terenskimi opisi sestojev in kasnejšo digitalizacijo. Razvojne faze so bile izločene na osnovi kriterijev Pravilnika.

Preglednica 23/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradba sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						Lesna zaloga m ³ /ha
	ha	%	Površina		Zasnova				
			ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	132,80	3,4							
Drogovnjak	804,61	20,7	9,26	1,2	11,1	45,5	39,6	3,8	257,3
Debeljak	1.141,98	29,3	85,35	7,5	23,1	66,1	10,8	0,0	391,9
Sestoj v obnovi	513,50	13,2	347,76	67,7	33,3	53,2	13,5	0,0	205,0
Raznomerno(sk-gnz)	1.137,83	29,3	139,11	12,2	1,5	79,7	18,8	0,0	267,7
Panjevec	142,46	3,7							249,9
Pionirski gozd z grmišči	16,19	0,4							106,9
Skupaj	3.889,37	100,0	581,48	15,0					283,3

Največji površinski delež v enoti imajo debeljaki in raznomerni sestoji. Najmanj je mladovij.

Drogovnjakov je na ~21% površine enote, mladovij pa na 3%. Panjevci so večinoma ostanki nasadov kostanja iz preteklosti.

Podmladek pokriva 15% površine enote. Največ ga je v sestojih v obnovi in v raznomernih sestojih. Večinoma je dobrih zasnov.

Preglednica 24/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	6,66	3,62	0,00	0,00	2,01	404,51	11,49	42,98	97,07	13,14	581,48
%	1,15	0,62	0,00	0,00	0,35	69,57	1,98	7,39	16,69	2,26	100,00

V podmladku je največ bukke, sledijo drugi trdi listavci in plemeniti listavci.

Preglednica 25/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojnna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	132,80	15,7	67,8	11,7	4,8	8,1	9,9	82,0	0,0	8,7	77,7	13,0	0,6
Drogovnjak	804,61	12,4	34,4	49,6	3,6	19,7	50,7	29,3	0,3	29,2	35,2	29,9	5,7
Debeljak	1.141,98					19,8	49,2	31,0	0,0	15,7	32,6	45,9	5,8
Sestoj v obnovi	513,50					39,7	58,6	1,7	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	1.137,83					0,6	64,3	35,1	0,0				
Panjevec	142,46												
Pionirski gozd z grmišči	16,19	0,0	19,5	80,5	0,0								
Skupaj	3.889,37												

Po podatkih s terenskih opisov ima večina mladovj dobro zasnovo, negovanost pa je pomanjkljiva. Večina drogovnjakov ima pomanjkljivo zasnovo in pomanjkljivo negovanost.

Debeljaki so večinoma rahlega sklepa in pomanjkljivo negovani. Sestoji v obnovi so večinoma pomanjkljivo negovani.

3.5 Tipi sestojev

S pomočjo digitalnih ortofoto načrtov (DOF), temeljnih topografskih načrtov (TTN) in digitalnih katastrskih načrtov (DKN) smo na terenu izločili sestoje in jim pripisali ustrezne numerične podatke. S pomočjo postopka digitalizacije smo jih zapisali v digitalni obliki. Sestoje smo izločili na podlagi razlik v razvojni fazi, sklepu, negovanosti, vrsti načrtovane sečnje, lesni zalogi, drevesni sestavi in gozdnogojitveni usmeritvi. Pripisali smo jim ustrezno lastniško kategorijo, možen posek in predvidena gojitvena dela.

Sestoje smo zaključevali na meji odseka oz. oddelka. Izločili smo 1.093 sestojev povprečne velikosti 3,56 ha.

Po merilih Pravidnika so, glede na delež drvesnih vrst v lesni zalogi, sestoji združeni v spodaj prikazane tipe drevesne sestave gozdov.

Preglednica 26/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov

Tip drevesne sestave	Površina (ha)	Delež (%)
Hrastovi gozdovi	15,50	0,4
Gozdovi bukve in hrasta	196,56	5,1
Bukovi gozdovi	1.170,32	30,1
Drugi pretežno listnati gozdovi	2.170,10	55,7
Gozdovi bukve in jelke	7,04	0,2
Gozdovi bukve in smreke	41,54	1,1
Smrekovi gozdovi	26,79	0,7
Borovi gozdovi	11,61	0,3
Drugi pretežno iglasti gozdovi	31,45	0,8
Drugi gozdovi iglavcev in listavcev	218,46	5,6
Skupaj	3.889,37	100,0

Gozdovi v enoti so razdeljeni v 10 tipov. Prevladujejo sestoji mešane drevesne sestave. Največje površine obsegajo mešani pretežno listnati gozdovi (delež listavcev višji od 75%), sledijo dominantno bukovi gozdovi (delež bukve je večji od 75%) in gozdovi bukve in hrasta (delež bukve ali hrasta je med 26% in 75% ter skupno najmanj 75%).

Pregledna karta drevesne sestave gozdov v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (karta št. 2).

3.6 Ohranjenost gozdov

Ohranjenost gozdov je ocenjena za vsak odsek posebej, oziroma je eden od pomembnejših kriterijev za izločanje odsekov. V enoti je večina gozdov ohranjena (95%). Za 5% gozdov je značilno, da je iglavcev (večinoma smreke) v lesni zalogi več kot 30%.

V gospodarski kategoriji Varovalni gozdovi ni spremenjenih gozdov.

Preglednica 27/OHR: Ohranjenost po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	3.537,91	94,9	175,28	4,7	15,98	0,4	0,00	0,0	3.729,17	95,9
Varovalni gozdovi	160,20	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	160,20	4,1
Skupaj vsi gozdovi	3.698,11	95,1	175,28	4,5	15,98	0,4	0,00	0,0	3.889,37	100,0

3.7 Kakovost drevja

Kakovost smo ugotavljali na stalnih vzorčnih ploskvah za drevesa, debelejša od 29 cm. Skupno je ocenjeno 1.545 dreves. Največ bukve, dr.trdih listavcev, hrasta in plem. listavcev. Med iglavci pa smreke.

V enoti primanjkuje dreves odlične kakovosti. Tako pri iglavcih kot pri listavcih prevladuje drevje dobre kakovosti (les v prvem segmentu Ž_{II}, v drugem pa Ž_{III} ali P).

Pri bukvi je ~1/4 dreves prav dobre kakovosti (v prvem in drugem delu drevesa les kakovosti Ž_I), ~1/2 dreves pa dobre. Podobno kot bukva so ocenjeni hrasti in plemeniti listavci.

Slabša kakovost je bolj izrazita pri drugih trdih listavcih.

Preglednica 28/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	43	0,0	11,6	79,1	9,3	0,0
Jelka	8	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Bor	2	0,0	0,0	50,0	50,0	0,0
Ostali igl.	25	0,0	8,0	64,0	20,0	8,0
Bukev	807	1,1	22,2	45,3	21,7	9,7
Hrast	150	0,0	9,3	47,4	29,3	14,0
Pl. Ist.	133	0,0	12,0	48,9	32,3	6,8
Dr. tr. Ist.	340	0,3	1,5	25,9	42,0	30,3
Meh. Ist.	37	0,0	5,4	51,4	21,6	21,6
Skupaj iglavci	78	0,0	9,0	75,6	12,8	2,6
Skupaj listavci	1.467	0,7	14,7	41,5	28,2	14,9
Skupaj	1.545	0,6	14,4	43,3	27,4	14,3

3.8 Poškodovanost drevja

Poškodbe smo ugotavljali na stalnih vzorčnih ploskvah. Skupni delež dreves z večjo poškodbo znaša 10,2%. Prevladujejo poškodbe na vejah. Poškodba na deblu in koreničniku je ugotovljena na 2,4% dreves. Osutost krošenj pa je ugotovljena na 0,1% dreves.

Poškodbe na vejah so najpogosteje posledica naravnih ujm (veter, snegolom, žledolom) in deloma sečenj. Poškodbe na deblu in koreničniku so predvsem posledica sečnje in spravila. Najpogosteje se pojavljajo ob vlakah in začasnih skladiščih.

Preglednica 29/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	2,4
Veje	7,7
Osutost	0,1
Skupaj	10,2

3.9 Objedenost gozdnega mladja

V letih 2009 in 2010 je ZGS opravil prvi popis poškodovanosti (objedenosti) gozdnega mladja po prenovljeni metodi na območju celotne Slovenije. Popis se je po isti metodi ponovil v letih 2014 in 2017. Izvedba popisa na terenu prostorsko ni vezana na območje LUO, ampak se opravlja po "ekoloških enotah" oz. popisnih enotah (PE) pri oblikovanju katerih smo upoštevali populacijska območja rastlinojede parkljaste divjadi in zaokrožena gozdnata območja, ki so si podobna po drevesni sestavi, geološki podlagi, klimi ipd.

GGE Mokrice skupaj z GGE Gorjanci sodi v PE Gorjanci, ki leži na južnem delu Posavskega LUO in obsega celotna ali večji del lovišč Mokrice, Čatež ob Savi, Cerklje ob Krki, Podbočje in Kostanjevica na Krki. Proti vzhodu se nadaljuje v Novomeško GGO in LUO. V tej PE sta od rastlinojedih parkljarjev stalno prisotna srnjad in jelenjad.

V letu 2017 smo v vseh PE izvedli tretji popis. V vsaki od popisnih enot je bilo popisanih najmanj 51 ploskev, na katerih smo ugotavljali vpliv rastlinojede parkljaste divjadi na poškodovanost gozdnega mladja. Kljub temu, da je stopnja poškodovanosti odvisna od številnih dejavnikov, nam ta podatek nudi dodano vrednost pri razumevanju dogajanj v populacijah divjadi, predvsem glede trendov gibanja njene številčnosti in gostot.

Pri tolmačenju rezultatov popisa poškodovanosti mladja se je treba zavedati, da so posamezne drevesne vrste v prehrani parkljaste divjadi različno priljubljene. Tako je npr. delež poškodovanosti plemenitih listavcev lahko zelo visok že pri nizkih gostotah, nasprotno pa je delež poškodovanosti smreke praviloma visok pri visokih gostotah divjadi. Raziskave kažejo, da se odvisnost med številčnostjo divjadi in poškodovanostjo mladja najbolj odraža pri bukvi. Bukev je med divjadjo srednje priljubljena, prostorsko je zastopana praktično na vseh rastiščih in je navsezadnje graditeljica večine sestojev, zato je primerna za ugotavljanje vpliva rastlinojede divjadi na gozdno mladje. Poškodovanost bukve je v prvih dveh popisih znašala 12,3 %, v zadnjem popisu pa je upadla na 3,5 %.

Poleg deležev poškodovanosti posameznih drevesnih vrst je zelo pomembna tudi drevesna sestava v višinskem razredu R4 100-150 cm, to je v razredu, ki predstavlja osnovo za vrstno pestrost bodočih sestojev. Izostanek oz. zelo nizek delež nekaterih drevesnih vrst (jelka, plemeniti listavci) v tem razredu je lahko posledica močnejšega objedanja. To še posebej velja za primere, ko imamo v nižjih višinskih razredih znaten delež določene drevesne vrste, v najvišjem razredu pa ta drevesna vrsta ni ali pa je slabo zastopana.

Analiza preraščanja mladja v višje višinske razrede, kjer je najpomembnejša predvsem sestava mladja v najvišjem razredu (100-150 cm), kaže zelo visok delež bukve, pojavlja pa se še smreka, jelka, drugi trdi listavci, plemeniti listavci, hrasti in mehki listavci. Večji del PE sestavljajo različne združbe bukovih gozdov, visok delež bukve v mladju je že v nižjih višinskih razredih, kljub temu pa bi želeli nekoliko višji delež ostalih drevesnih vrst, kar pa bo potrebno zagotoviti tudi s primernimi gojivnimi ukrepi.

Preglednica 30/OM1: Objedenost gozdnega mladja - skupno

Razred mladja	Število/ha	Objedenost (%)
1. do 15 cm	28.750	-
2. 16-30 cm	34.322	10,9
3. 31-60 cm	40.648	13,9
4. 61-100 cm	23.967	13,6
5. 101-150 cm	11.733	6,9
Skupaj 1-5	139.420	-
Skupaj 2-5	110.670	12,1

Preglednica 31/OM2: Objedenost gozdnega mladja po drevesnih vrstah

Drevesna vrsta	Delež drevesne vrste v mladju (v %)					Objedenost %
	do 15 cm	15 - 30 cm	31-60 cm	61-100 cm	101-150 cm	
Smreka	-	-	1	1	1	>0,0
Jelka	10	6	4	2	1	5,2
Bori	-	-	-	-	-	-
Bukev	15	40	60	76	85	3,5
Hrasti	20	13	5	2	1	11,3
Plemen.list.	48	28	15	9	4	32,2
Dr.tr.list.	6	13	15	10	8	29,3
Mehki list.	1	-	1	-	-	42,9
Iglavci	10	6	4	4	2	4,3
Listavci	90	94	96	96	98	12,5
Skupaj	100	100	100	100	100	12,1

3.10 Odmrlo drevje

Odmrlo drevje smo ugotavljali na stalnih vzorčnih ploskvah. Prisotnost odmrlega drevja je ugotovljena na 70% ploskev.

Povprečni izračunan volumen odmrle lesne mase za enoto znaša 27,63 m³/ha, kar je 9,8% od povprečne lesne zaloge. Skupaj z volumnom panjevine (0,29 m³/ha) znaša skupna količina odmrle lesne mase 27,92 m³/ha.

Večina odmrlega drevja (60%) je v prvem razširjenem debelinskem razredu. Gre za tanjša drevesa, odmrta večinoma kot posledica naravne selekcije. Najmanj odmrlega lesa je najdebelejšem razredu. Povprečno je dobrih 50 odmrlih drves na hektar, od tega je ~2/3 dreves ležečih.

Preglednica 32/OD: Odmrlo drevje

Razširjeni deb.razred	Število SVP		Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			m ³ /ha
	odm.	vseh	igl.	lst.	sku.	igl.	lst.	sku.	igl.	lst.	sku.	
A: 10 – 29 cm			0,94	15,23	16,17	1,41	28,32	29,73	2,35	43,56	45,91	16,28
B: 30 – 49 cm			-	1,95	1,95	0,40	2,55	2,95	0,40	4,50	4,90	8,21
C: 50 in več cm			-	0,40	0,40	0,07	0,47	0,54	0,07	0,87	0,94	3,15
Skupaj	205	298	0,94	17,58	18,52	1,88	31,34	33,22	2,82	48,93	51,74	27,63

4 Analiza preteklega gospodarjenja z gozdovi

4.1 Kratek opis zgodovine gospodarjenja z gozdovi v gozdnogospodarski enoti

"Prvi načrt, ki je pokrival gozdove enote v sedanjih mejah je izdelan za obdobje 1990-2000. Načrti pred tem pa so bili delani ločeno za državne in zasebne gozdove. Državni gozdovi so bili zajeti v okviru GGE Mokrice zasebni pa v okviru GGE Čatež. Za GGE Mokrice so bili izdelani in so tudi ohranjeni načrti za obdobje 1980-1989, 1970-1979 in 1960-1969. Za GGE Čatež pa za obdobje 1981-1990 in 1971-1980. Drugih ohranjenih načrtov za to območje žal ni, obstaja pa navedba, da je za gozdove mokriške graščine obstajal gospodarski načrt za obdobje 1930-1939 za kar izvemo iz načrta ki ga je dala izdelati Zagrebška nadškofija in ga je za obdobje 1939-1948 izdelal gozdarski svetnik in upravitelj teh gozdov Juraj Dražič. Za to območje je ohranjen še gospodarski načrt za revir Vrbina z veljavnostjo 1955-1964, ki je bil pred II. svetovno vojno večinoma v lasti grofa Attemsja". Povzeto iz prejšnjih načrtov GGE.

Večina gozdov enote je v preteklosti bila del posesti grada Mokrice. "Grad se v virih prvič omenja leta 1444. Ker so Mokrice eno tistih gospošte, na katerem so se lastniki zelo pogosto menjali, bi veljalo na tem mestu omeniti le tiste, ki so imeli na gospodarski in stavbni razvoj Mokric znatni vpliv. Leta 1560 tako dobi v last Mokrice Ambrož Gregorijanec, ki je tudi prvi samostojni lastnik gosposčine in je zaslužen za renesančno pozidavo gradu. Na Mokricah je pomemben pečat zapustila tudi rodbina Auersperg. Tako so na Mokricah od 1727 gospodarili Wolfgang Nikolaj grof Auersperg in od 1760 njegov sin Nikolaj Tolentin grof Auersperg. Obdobje posestevanja Mokric s strani te znane Kranjske zaključuje 1880 Beatrice Alojzija Serafina, ki se je poročila s Henrikom Moritzom Corneliusom, baronom pl. Gagern. Gagerni 1922 Mokrice prodajo beograjskemu industrialcu Milošu Rafajloviću in zagrebškemu židu Bergerju, ki kasneje postane edini lastnik posestva. Od 1937 so Mokrice v lasti zagrebške nadškofije, ki je v gradu uredila okrevališče za semeniščnike. V času druge svetovne vojne so ga Nemci nacionalizirali in v njem uredili vzgojni zavod za svoj nacistični pomladek. Po končani vojni je bil v gradu najprej otroško zavetišče, kasneje pa upokojski dom. V šestdesetih letih prejšnjega stoletja so ga prenovili v hotel, ki ga od 1978 dalje vodi podjetje Terme Čatež". Povzeto iz spletnega portala *Kamra*.

Posestniki so se večinoma okvarjali s kmetijstvom (vinogradništvo, sadjarstvo, poljedelstvo), prodajo drv in žaganega lesa, prodajo divjačine in rib, z žganjekuho ter mlinarstvom.

Za obdobje terezijanskega katastra Dr. Vlado Valenčič v delu *Iz zgodovine naših gozdov* navaja: "Gospodstvo Mokrice je v napovedi navedlo 13 gozdov, v katerih je bilo bukovje ter malo kostanja in hrastovja. Poleg teh gozdov je gospodstvo imelo grmišče, iz katerega je dobivalo vinogradniško kolje. Gozdovi so ležali v hribovju, zaradi skalovitega in strmega sveta so bili deli z lepšim drevjem nedostopni. Gradbenega lesa je bilo malo, v obilju pa drv, za katere je primanjkovalo kupcev. Gozdovi so imeli precejšen obseg, po navedbi v napovedi bi jezdec na spočitem konju potreboval dve uri, da jih prejezdi po dolžini. Od 306 podložnikov je 155 imelo gozdne parcele, največkrat označene kot grmišča, v katerih so dobivali kolje za vinograde. Precej je bilo kostanjevih gozdičev. Podložniki so imeli brezplačno pravico drvarjenja in gradbenega lesa v gozdovih gospodstva. V nekaterih vaseh so se oskrbovali v gozdovih kostanjeviškega samostana, za kar so mu dajali gozdno pravdo".

Na Bregani je na prehodu iz 19. v 20. stoletje bila tovarna kostanjevih palic, ki je za potrebe proizvodnje imela veliko gozdov po enoti in vplivala na način gospodarjenja z gozdovi.

4.2 Gospodarjenje z gozdovi v preteklem ureditvenem obdobju

V preteklem desetletju je prenehala koncesija za gospodarjenje z državnimi gozdovi za zasebno podjetje "Gozdno gospodarstvo Brežice" d.o.o..

Leta 2016 je z Zakonom o gospodarjenju z gozdovi v lasti Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 9/16) ustanovljeno podjetje v lasti Republike Slovenije "Slovenski državni gozdovi" d.o.o. (SiDG) z nalogo razpolaganja z državnimi gozdovi, upravljanja državnih gozdov in pridobivanja gozdov. S to spremembo gozdna dela v državnih gozdovih izvajajo usposobljeni zunanji izvajalci, ki jih SiDG izbere po postopkih javnega naročanja. V okviru svojih služb SiDG izvaja prodajo lesa in gozdnih lesnih sortimentov.

Gospodarjenje z državnimi gozdovi je potekalo skladno z načrtovanim, deloma pa je bilo prilagojeno potrebnim sanacijskim sečnjam.

V zasebnih gozdovih so na gospodarjenje z gozdovi poleg ujm vplivale še razmere na trgu lesa ter zainteresiranost lastnikov. Večina načrtovanih ukrepov ni bila v celoti izvedena. Razlika med načrtovanim in realiziranim obsegom načrtovanih gozdnogojitvenih del je še vedno velika.

Realizirani posek je dosegel 86,2% načrtovanega. Na gospodarjenje so nekoliko vplivale naravne ujme zato je tudi znaten delež sanitarnega poseka. Poglavitni vzroki so bili: snegolom iz leta 2012, žledolom v letu 2014 ter sečnje iglavcev zaradi podlubnikov. V začetku preteklega desetletja je v enoti prišlo do množičnega pojava kostanjeve šiškarice (*Dryocosmus kuriphilus*). Drevesa pravega kostanja so večinoma že okužena s kostanjevim rakom, šiškarica pa jih je potem še dodatno oslabilo. Sanitarni posek pravega kostanja je po evidencah znašal 10.700 m³.

V preteklem desetletju je bilo v državnem gozdu zgrajenih precejšnje število vlak (16 km). Največ jih je bilo narejenih med leti 2015 in 2017. V zasebnem gozdu pa je kljub spodbudam Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) gradnja vlak bila zanemarljiva.

4.2.1 Posek

V preteklem ureditvenem obdobju je skupno posekano 207.143 m³ lesa (17% lesa iglavcev). Za državne gozdove je podatek o količini poseka privzet iz gozdnogospodarskih evidenc. Za zasebne gozdove je posek iz evidenc korigiran s podatki o poseku na SVP v zasebnih gozdovih. Glede na načrtovani posek je skupna realizacija sečnje dosegla 86,2%.

Preglednica 33/D-PP: Ocena poseka med SVP in gozdnogospodarsko evidenco

	Število ploskev	Posek na ploskvah (m ³ /ha/leto)	Odklon zaupanja E+- (5%) (m ³ /ha/leto)	Posek evidence (m ³ /ha/leto)	Delež evid. poseka (%)
Skupaj	298	5,60	1,15	4,00	71,4

Intervalna ocena poseka na stalnih vzorčnih ploskvah (N=298) znaša ob 5% tveganju 5,60 m³/ha/leto ± 1,15 m³/ha/leto oz. 214.330 m³ ± 44.014 m³. Skupni evidentiran posek v gozdnogospodarskih evidencah znaša 71,4% ugotovljenega poseka na stalnih vzorčnih ploskvah.

Preglednica 34/P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju

	Načrtovani posek	Realizacija poseka – po gozdarskih evidencah		Realiziran posek – po podatkih iz SVP (točkovna in intervalna ocena)	
	m ³	m ³	%	m ³	%
Iglavci	26.781	31.163	116,4	26.025	97,2
Listavci	213.527	121.090	56,7	188.305	88,2
Skupaj	240.308	152.253	63,4	214.330 ± 44.014	89,2

Preglednica 35/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih

Ureditveno obdobje od 2010 do 2019 leta

Rastiščnogojitveni razred		Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
		m3	m3	%	%
00011-Dobova belogabrovja	Iglavci	2.359	5.366	227,5	2,2
	Listavci	11.986	9.426	78,6	3,9
	Skupaj	14.345	14.792	103,1	6,2
00021-Gradnova belogabrovja	Iglavci	736	1.010	137,2	0,4
	Listavci	13.004	7.762	59,7	3,2
	Skupaj	13.740	8.771	63,8	3,7
00071-Podgorska bukovja na karbonatih	Iglavci	13.005	16.935	130,2	7,0
	Listavci	143.754	119.009	82,8	49,5
	Skupaj	156.759	135.944	86,7	56,6
00072-Zasmrečena podgorska bukovja na karbonatih	Iglavci	9.431	11.520	122,2	4,8
	Listavci	10.411	11.676	112,2	4,9
	Skupaj	19.842	23.197	116,9	9,7
00099-Panjevci kostanja na rastiščih bukovij na silikatih	Iglavci	1.021	722	70,7	0,3
	Listavci	30.863	21.594	70,0	9,0
	Skupaj	31.884	22.316	70,0	9,3
00140-Varovalni gozdovi	Iglavci	229	86	37,4	0,0
	Listavci	3.509	2.037	58,1	0,8
	Skupaj	3.738	2.123	56,8	0,9
Skupaj	Iglavci	26.781	35.639	133,1	14,8
	Listavci	213.527	171.505	80,3	71,4
	Skupaj	240.308	207.143	86,2	86,2

Ureditveno obdobje od 2000 do 2009 leta

Rastiščnogojitveni razred		Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
		m3	m3	%	%
00011-Dobova belogabrovja	Iglavci	447	76	17,0	0,1
	Listavci	6.462	1.132	17,5	0,8
	Skupaj	6.909	1.208	17,5	0,8
00021-Gradnova belogabrovja	Iglavci	320	406	126,9	0,3
	Listavci	5.588	611	10,9	0,4
	Skupaj	5.908	1.017	17,2	0,7
00071-Podgorska bukovja na karbonatih	Iglavci	6.508	14.170	217,7	9,8
	Listavci	89.197	44.719	50,1	31,0
	Skupaj	95.705	58.889	61,5	40,9
00072-Zasmrečena podgorska bukovja na karbonatih	Iglavci	3.196	8.292	259,5	5,8
	Listavci	3.909	3.265	83,5	2,3
	Skupaj	7.105	11.557	162,7	8,0
00079- Malodonosni predgorski bukovi gozdovi	Iglavci	0	325	0,0	0,2
	Listavci	0	2.741	0,0	1,9
	Skupaj	0	3.066	0,0	2,1
00099-Panjevci kostanja na rastiščih bukovij na silikatih	Iglavci	296	104	35,2	0,1
	Listavci	24.302	4.083	16,8	2,8
	Skupaj	24.598	4.187	17,0	2,9
00130-Gozdovi s posebnim namenom	Iglavci	323	781	241,9	0,5
	Listavci	2.525	717	28,4	0,5
	Skupaj	2.848	1.498	52,6	1,0
00140-Varovalni gozdovi	Iglavci	27	20	73,6	0,0
	Listavci	941	1.452	154,3	1,0
	Skupaj	968	1.472	152,0	1,0
Skupaj	Iglavci	11.117	24.174	217,5	16,8
	Listavci	132.924	58.719	44,2	40,8
	Skupaj	144.041	82.893	57,5	57,5

V obdobju 2010-2019 je bilo posekano 124.250 m³ lesa več kot v obdobju 2000-2009. V obdobju 2010-2019 je delež iglavcev v sečni masi za 12 odstotnih točk manjši kot v obdobju 2000-2009.

Realizacija načrtovane sečnje je v obdobju 2010-2019 za 29 odstotnih točk večja kot v obdobju 2000-2009. Zaradi sanitarnih sečenj, realizacija poseka iglavcev v zadnjih 20-tih letih presega načrtovano.

Preglednica 36/D-PL1: Realizacija poseka po lastniških kategorijah

Posek	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi			Gozdovi lokalnih skupnosti			Skupaj GGE		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Načrtovan - m3	6.706	151.710	158.416	20.070	61.489	81.559	5	328	333	26.781	213.527	240.308
Izveden - m3	9.713	109.399	119.112	25.926	62.086	88.012	0	19	19	35.639	171.505	207.143
Realizacija - %	144,8	72,1	75,2	129,2	101,0	107,9	0,0	5,9	5,8	133,1	80,3	86,2
Povp. drevo - m3	0,88	1,14	1,11	1,43	0,81	0,93	0,00	0,63	0,63	1,22	0,99	1,03

Za državne gozdove je posek privzet iz evidenc. Za zasebne gozdove je posek iz evidenc korigiran s podatki o poseku na SVP v zasebnih gozdovih. Skupna realizacija načrtovanega poseka je bila v zasebnih gozdovih 75,2%, v državnih pa 107,9%.

Realizacija poseka iglavcev je v zasebnih gozdovih presežena za 44,8%, v državnih pa za 7,9%. Posek listavcev je v zasebnih gozdovih dosegel 75,2%, v državnih pa je presežen za 1,0%.

Povprečno posekano drevo v državnem gozdu je za 0,2 m³ "manjše" kot v zasebnem.

Preglednica 37/VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah

		Vrste poseka										Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve	Nedov. posek			
		Redčen.	Pomlad.	Prebir.										
Zasebni gozdovi														
Iglavci	m3	3.055	1.490	22	0	0	1.142	3.933	60	4	7	9.713	38,9	71,7
	%	31,5	15,3	0,2	0,0	0,0	11,8	40,5	0,6	0,0	0,1	100,0		
Listavci	m3	34.174	38.044	0	10.129	0	14.004	7.168	1.017	3.038	1.825	109.399	16,0	51,7
	%	31,2	34,7	0,0	9,3	0,0	12,8	6,6	0,9	2,8	1,7	100,0		
Skupaj	m3	37.229	39.534	22	10.129	0	15.146	11.101	1.077	3.042	1.832	119.112	16,8	53,0
	%	31,3	33,2	0,0	8,5	0,0	12,7	9,3	0,9	2,6	1,5	100,0		
Državni gozdovi														
Iglavci	m3	8.315	7.351	23	0	0	631	8.598	702	280	8	25.926	51,2	159,1
	%	32,1	28,4	0,1	0,0	0,0	2,4	33,2	2,7	1,1	0,0	100,0		
Listavci	m3	24.173	27.701	54	0	0	1.764	4.423	2.327	1.565	79	62.086	25,5	82,5
	%	38,9	44,8	0,1	0,0	0,0	2,8	7,1	3,7	2,5	0,1	100,0		
Skupaj	m3	32.488	35.052	77	0	0	2.395	13.021	3.029	1.845	87	88.012	29,9	96,1
	%	36,9	39,9	0,1	0,0	0,0	2,7	14,8	3,4	2,1	0,1	100,0		
Gozdovi lokalnih skupnosti														
Iglavci	m3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
Listavci	m3	0	0	0	0	0	12	0	7	0	0	19	1,4	4,6
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	63,8	0,0	36,2	0,0	0,0	100,0		
Skupaj	m3	0	0	0	0	0	12	0	7	0	0	19	1,3	4,4
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	63,2	0,0	36,8	0,0	0,0	100,0		
Skupaj GGE														
Iglavci	m3	11.370	8.841	45	0	0	1.773	12.531	762	283	15	35.639	47,1	119,4
	%	31,9	24,8	0,1	0,0	0,0	5,0	35,3	2,1	0,8	0,0	100,0		
Listavci	m3	58.347	65.746	54	10.129	0	15.780	11.591	3.351	4.602	1.905	171.505	18,4	59,7
	%	34,0	38,3	0,0	5,9	0,0	9,2	6,8	2,0	2,7	1,1	100,0		
Skupaj	m3	69.717	74.587	99	10.129	0	17.553	24.122	4.113	4.885	1.920	207.143	20,6	65,3
	%	33,7	36,0	0,0	4,9	0,0	8,5	11,6	2,0	2,4	0,9	100,0		

Po vrsti poseka je največ sečnje bilo pomladitvene (36% od posekanega lesa).

Delež sanitarnega poseka skupaj s posekom oslabelega drevja obsega več kot 20% celotnega poseka. Dobrih 35% iglavcev je posekano iz sanitarnih vzrokov. Poglavitni vzroki so bili: snegolom iz leta 2012, žledolom v letu 2014 ter ciklične gradacije podlubnikov.

Delež poseka za potrebe gradnje gozdne infrastrukture je bil 2%. Zaradi posegov v gozd (krčitve) je bilo posekano 4.885 m³ lesa. Pretežni del krčitev se nanaša na gradnjo HE Brežice in akumulacijskega jezera.

V zasebnih gozdovih je še manjši delež poseka na panj (8,5%), kot del tradicionalnega načina gospodarjenja v kostonjevih panjevcih.

Preglednica 38/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	11,8	48,1	2,4
Jelka	0,1	4,7	0,0
Bor	0,2	13,2	0,0
Macesen	0,1	19,2	0,0
Ostali igl.	5,0	58,2	1,0
Bukev	44,7	19,0	9,2
Hrast	6,8	11,9	1,4
Pl. lst.	5,1	19,5	1,1
Dr. tr. lst.	23,4	19,9	4,8
Meh. lst.	2,8	21,2	0,6
Skupaj iglavci	17,2	47,2	3,5
Skupaj listavci	82,8	18,4	17,1
Skupaj	100,0	20,6	20,6

V skupni masi posekanega lesa je bilo 17,2% iglavcev in 82,8% listavcev. Posek iglavcev je bil intenzitete 47,2% na zalogo, listavcev pa 18,4%.

V poseku je bilo največ lesa bukke (44,7%), dr. trdih listavcev (23,4%), smreke (11,8%) in hrasta (6,8%).

Skupaj je posekano 20,6% lesne zaloge.

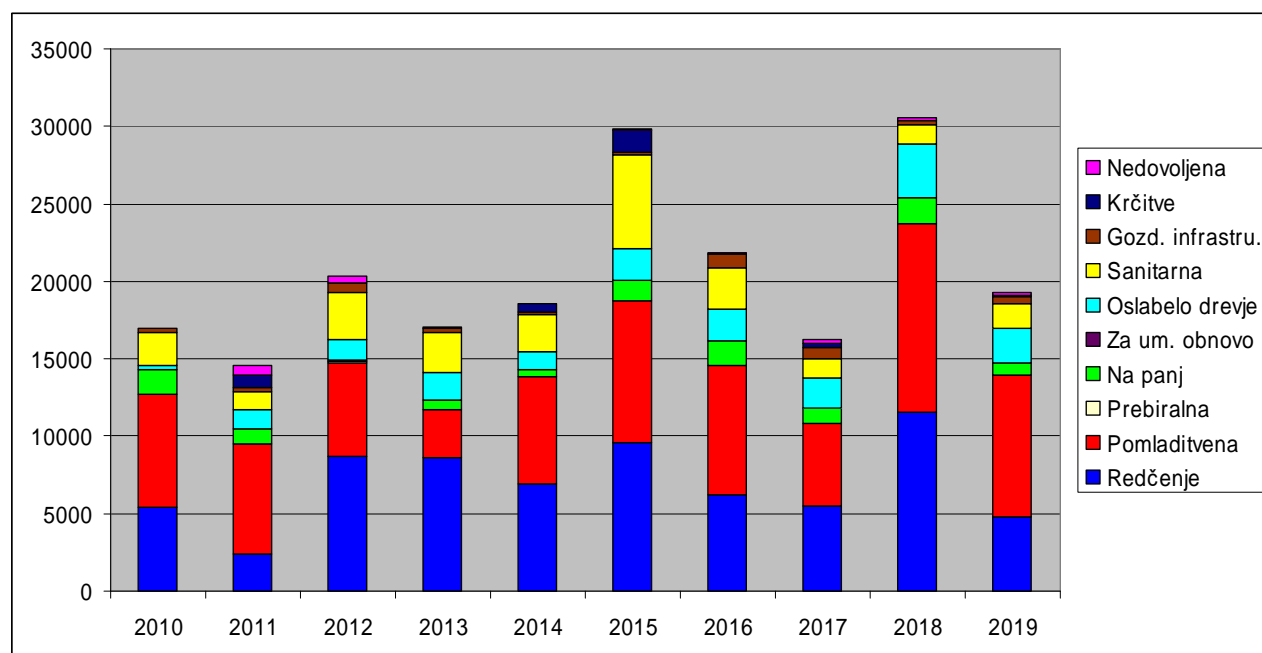
Preglednica 39/PDR: Posek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	11,2	24,4	75,6	48,3	51,4	47,2	9,3
Listavci	7,7	10,4	13,8	13,1	18,2	18,4	44,8
Skupaj	8,1	11,2	16,1	15,8	21,9	20,6	54,1

Posek je bil skoncentriran na debelo drevje. Intenziteta sečnje v zadnjem (V) debelinskem razredu je bila najmočnejša (22%). V debelinskih razredih I in II (10-29 cm premera) se je intenziteta sečnje gibala od 8% do 11%.

Skupno je bil posek iglavcev znatno intenzivnejši.

Povprečni letni posek v enoti je bil 5,41 m³/ha.

Grafikon 1: Pregled poseka po letih ureditvenega obdobja

Povprečni letni posek se je gibal med 15.000 in 20.000 m³/leto. Izjeme so bile leto 2015 zaradi povečane sanitarne sečnje in krčitev ter leto 2018 z rekordno količino negovalnih sečenj (pomladitvenih in redčenja).

4.2.2 Gojitvena in varstvena dela

V državnih gozdovih so bila gojitvena dela, predpisana z gozdnogojitvenimi načrti, v celoti realizirana. Presežek načrtovanih del je evidentiran pri negi letvenjaka. Umetna obnova s sadnjo je opravljena na 0,55 ha. Za dela zatiranja podlubnikov je uporabljeno 23,2 dnin.

V zasebnih gozdovih je v celoti realizirana le obžetev. Na slabih 9,0 ha je opravljena nega gošče in nega letvenjaka, ostala gojitvena dela pa so bila opravljena na zelo majhnem deležu načrtovane površine.

V gozdovih lokalnih skupnosti gojitvena dela niso bila opravljena.

Preglednica 40/OGDL/OGD : Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah in skupno

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi			Skupaj		
		Načrt	Izved.	%	Načrt	Izved.	%	Načrt	Izved.	%
Priprava sestoja	ha	136,14	1,00	0,7	66,76	53,25	79,8	203,44	54,25	26,7
Priprava tal	ha	1,00	0,00	0,0	0,80	0,55	68,8	1,80	0,55	30,6
Sadnja	ha	0,60	0,00	0,0	0,80	0,55	68,8	1,40	0,55	39,3
Obžetev	ha	3,34	3,50	104,8	3,20	1,57	49,1	6,54	5,07	77,5
Nega mladja	ha	43,42	0,00	0,0	14,64	7,98	54,5	58,42	7,98	13,7
Nega gošče	ha	110,29	6,09	5,5	61,08	37,76	61,8	171,97	43,85	25,5
Nega letvenjaka	ha	41,24	2,70	6,5	28,56	31,52	110,4	69,80	34,22	49,0
Nega drogovnjaka	ha	43,80	0,00	0,0	45,50	20,54	45,1	89,30	20,54	23,0
Zaščita s količ.ali tulci	kos	3.200	60	1,9	3.200	1.900	59,4	6.400	1.960	30,6
Varstvo pred žuželk.	dni	50,0	0,76	1,5	450,0	22,39	5,0	500,0	23,15	4,6
Vzdrževanje grmišč	ha	0,00	0,90	0,0	0,00	0,00	0,0	0,00	0,90	0,0
Vzdrževanje travinj	ha	0,00	1,07	0,0	0,00	0,00	0,0	0,00	1,07	0,0

4.2.3 Gradnja gozdnih prometnic

Novogradenj gozdnih cest ni bilo. Gradnja gozdnih vlak v zasebnih gozdovih je bila zanemarljiva, kljub subvencijam iz programa za razvoj podeželja 2007-2013 in 2014-2020. V državnih gozdovih pa je obseg gradnje gozdnih vlak odraz intenzivnega gospodarjenja.

Preglednica 41: Zgrajene in rekonstruirane vlake po lastništvu 2010-2019

Leto	Zasebni gozd		Državni gozd	
	nove	rekonstruirane	nove	rekonstruirane
2010	-	-	-	-
2011	-	-	672	85
2012	-	-	3.937	1.230
2013	-	-	-	-
2014	-	-	680	-
2015	-	-	4.292	-
2016	-	-	2.922	-
2017	826	-	2.674	-
2018	210	-	260	-
2019	-	-	532	-
Skupaj	1.036	-	15.969	1.315

4.2.4 Opravljena dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov

Dela za krepitev funkcij so se izvajala v okviru rednega gospodarjenja z gozdovi (izbira drevja za posek, gojitvena in varstvena dela, gradnja gozdnih prometnic).

V evidenci gojitvenih del so še biomeliorativna dela opravljena z namenom izboljšanja življenjskega okolja prostoživečih živali: vzdrževanje travinj (1,0 ha) in vzdrževanje grmišč (0,9 ha).

4.2.5 Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2010-2019

Preglednica 42/D-KRC: Krčitve gozdov v ureditvenem obdobju 2010 do 2019 po namenu

Namen krčitev						Skupaj
Urbanizacija	Infrastruktura	Kmetijstvo	Rudarstvo	Energetika	Drugo	
ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha
0,03	0,08	5,72	-	8,11	-	13,94

V preteklem desetletju je bilo 8,11 ha gozdov izkrčeno za gradnjo akumulacijskega jezera HE Brežice. Za 5,72 ha gozdov je bilo izdano 15 dovoljenj za krčitev gozda v kmetijski namen v obliki odločbe. V gozdovih enote so se gradili tudi linijski infrastrukturni in energetske objekti vendar zanje krčitve gozdov niso bile potrebne. Zaradi urbanizacije je bilo izkrčeno 0,03 ha gozdov ob objektih in na robu naselij.

4.2.6 Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2010-2019

Lesna zaloga

V preteklem načrtu je bila skupno za enoto načrtovana sečnja 62,8 m³/ha ali 23% tedanje lesne zaloge (LZ). Upoštevajoč prirastek (83 m³/ha) in vrast (3 m³/ha) ter ob realizaciji načrtovane sečnje ciljno naj bi v desetletju prišlo do povečanja povprečne lesne zaloge za ~23 m³/ha.

Po sedanjih inventurnih podatkih je povprečna lesna zaloga enote večja za ~21 m³/ha. Delež iglavcev se je v povprečni hektarski zalogi zmanjšal za ~0,9 odstotnih točk (največ pri smreki). Delež listavcev se je rahlo okrepil, zlasti pri bukvi.

V debelinski strukturi povprečne zaloge je prišlo do upada deleža dreves I. in II. debelinskega razreda (10-29 cm premera) ter porasta deleža dreves nad 50 cm premera.

Glede na podatke preteklega načrta je volumen letnega prirastka iglavcev manjši za 0,04 m³/ha, listavcev pa za 0,24 m³/ha.

V državnih gozdovih je v preteklem obdobju povprečna lesna zaloga upadla za ~10 m³/ha. Delež iglavcev (zlasti smreke) je v povprečni zalogi upadel za 4 odstotne točke. Količinsko je skupni prirastek upadel za ~1,3 m³/ha/leto.

Razvojne faze

V preteklem načrtu je bil ugotovljen primanjkljaj mladovij in drogovnjakov ter presežek debeljakov. Podana je bila usmeritev hitrejšega zaključevanja obnov z namenom povečanja deleža mladovij. Po sedanjih podatkih za enoto se delež mladovij ni bistveno povečal (le za 5 ha). Skupna površina drogovnjakov in debeljakov je manjša. Opaznejše pa se je povečala površina sestojev v obnovi (za 180 ha).

V državnih gozdovih je površina debeljakov za 100 ha manjša, površina sestojev obnovi pa je za 70 ha večja. Površina mladovij je za 14 ha večja.

S sedanjim popisom je večina kostanjevih panjevcev in "prebiralno" gospodarjenih zasebnih gozdov zajeta v raznomerno razvojno zgradbo. V večini panjevcev se opušča panjevsko gospodarjenje, vraščajo se bukev, graden, č.jelša, breza in beli gaber. Skupna površina raznomernih sestojev je 1.138 ha.

Posek

Za vse gozdove enote je skupni posek znašal 207.143 m³ (17% iglavci). Skupno znaša dosežen posek 86,2% od načrtovanega (133% pri iglavcih in 80% pri listavcih). Skoraj polovica (42,5%) poseka je bila izvedena v državnem gozdu.

V državnih gozdovih je bila realizacija možnega poseka 108%. Povprečni hektarski posek je bil 90,6 m³/ha. Posek iglavcev je presežen za 5.800 m³, posek listavcev pa za 600 m³. V posek štejejo tudi krčitve, ki so bile opravljene za potrebe gradnje HE Brežice ter vojaškega letališča Cerklje.

V zasebnih gozdovih je bila realizacija možnega poseka 75%. Posek iglavcev je presežen za 3.000 m³, realizacija sečnje listavcev pa je bila 72%.

Posek je bil skoncentriran na debelo drevje. V drevesih nad 30 cm premera je realizirano 75% poseka. Največ v deblinskih stopnjah 7, 8 in 9 (33% poseka).

Največ sečne mase je napadlo iz pomladitvenih sečenj (36%). Delež sanitarnega poseka in poseka oslabelega drevja je zaradi ujm znatno višji od načrtovanega (za 17 odstotnih točk).

Gojitvena dela

V državnih gozdovih so bila gojitvena dela, predpisana z gozdnogojitvenimi načrti, v celoti realizirana. Presežek načrtovanih del je evidentiran pri negi letvenjaka. Umetna obnova s sadnjo je opravljena na 0,55 ha. Za dela zatiranja podlubnikov je uporabljeno 23,2 dnin.

V zasebnih gozdovih je v celoti realizirana le obžetev. Na slabih 9,0 ha je opravljena nega gošče in nega letvenjaka, ostala gojitvena dela pa so bila opravljena na zelo malem deležu načrtovane površine.

Gradnja gozdnih prometnic

V ciljih preteklega načrta je bil opredeljen predel, kjer bi bilo potrebno izgraditi novo cesto (Brezje-Selevc-Mrtije Drage-Heimbing). Prikazana je bila tudi načrtovana dolžina gradenj gozdnih vlak. Za državne gozdove 5 km ter zasebne 2 km.

V preteklem desetletju je bilo v zasebnem gozdu zgrajenih samo 1 km. V državnem gozdu je bilo zgrajenih 16 km gozdnih vlak, 1,3 km pa jih je bilo rekonstruiranih. Novogradnje gozdnih cest ni bilo.

Gradnja gozdnih vlak v zasebnih gozdovih je bila zanemarljiva, kljub subvencijam iz programa za razvoj podeželja 2007-2013 in 2014-2020. V državnih gozdovih pa je obseg gradnje gozdnih vlak odraz intenzivnega gospodarjenja.

Funkcije gozdov

Gozdovi enote v glavnem imajo naravno sestavo, ki zagotavlja ekološko stabilnost. Za ohranitev ekoloških in socialnih funkcij gozda pa je potrebna tudi proizvodna stabilnost (trajnost) in urejenost gozda.

Biomeliorativna dela so izvajali upravljavci lovišč skladno z Letnimi načrti lovsko upravljavskih območij in Letnimi načrti lovišč.

V evidenci gojitvenih del so še biomeliorativna dela opravljena z namenom izboljšanja življenjskega okolja prostoživečih živali: vzdrževanje travinj (1,0 ha) in vzdrževanje grmišč (0,9 ha).

5 Oris zakonitosti razvoja gozdov

5.1 Razvoj gozdnih fondov

5.1.1 Površina

Meja enote je nespremenjena. Glede na pretekli načrt se je površina vseh gozdov enote povečala za 62 ha. Povečanje površine je nastalo predvsem zaradi uvrščanja zaraščajočih kmetijskih zemljišč v gozd.

Gozdnatost območja enote je večja za 0,6 odstotnih točk. Večja krčitev gozda je opravljena za potrebe gradnje akumulacijskega jezera HE Brežice. Zaraščajočih površin v gozdnem prostoru je 79,95 ha kar je nekoliko več kot v preteklem načrtu.

5.1.2 Lesna zaloga, prirastek in možni posek

Povprečna lesna zaloga v enoti se je v zadnjih dvajsetih letih povečala za 20,5 m³/ha. Povečanje lesne zaloge je večinoma rezultat nerealizirane sečnje v zasebnih gozdovih.

Delež iglavcev je v zalogi upadel za 0,9 odstotnih točk (največ pri smreki), delež listavcev pa se je okrepil (največ bukke).

Povprečni volumen letnega prirastka je 3,5% manjši od prirastka iz preteklega obdobja. Glede na zalogo je letni prirastek na ravni 2,8% zaloge letno. V primerjavi s preteklim obdobjem je letni odstotek priraščanja zaloge manjši.

Po podatkih iz evidenc in SVP, za vse gozdove enote, je letni realiziran posek v preteklem ureditvenem obdobju znašal 5,41 m³/ha (0,93 m³/ha za iglavce in 4,48 m³/ha za listavce).

Načrtovani posek za naslednje desetletje je 7,50 m³/ha.

Preglednica 43/D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2000 do 2020

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2000	4.021,72	17,5	209,6	227,1	0,35	5,94	6,29	0,60	1,46	2,06
2010	3.827,33	19,7	243,0	262,8	0,78	7,50	8,28	0,93	4,48	5,41
2020	3.889,37	19,0	264,3	283,3	0,74	7,25	8,00	0,63	6,87	7,50

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Preglednica 44/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2000 do 2020

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2000	5,4	0,2	0,5	0,2	1,4	44,8	10,2	5,5	29,5	2,3
2010	5,1	0,3	0,3	0,1	1,8	48,4	11,7	5,4	24,2	2,7
2020	3,8	0,2	0,5	0,0	2,2	52,0	10,6	5,4	22,3	3,0

V povprečni lesni zalogi se v zadnjih dvajsetih letih zmanjšuje delež smreke in povečuje delež bukke. V preteklem desetletju je upadel delež hrasta in dr.trdih listavcev (predvsem kostanja).

Preglednica 45/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %)

	Lesna zaloga %						Prirastek %						Možni posek
	Debelinski razredi						Debelinski razredi						
	I	II	III	IV	V	Skupaj	I	II	III	IV	V	Skupaj	
Iglavci	80,0	89,8	106,4	72,6	122,5	96,5	57,5	111,8	180,0	112,5	175,0	94,9	92,0
Listavci	80,0	99,2	110,8	106,3	137,6	108,7	65,3	98,7	106,8	101,8	151,5	96,7	125,1
Skupaj	80,0	98,6	110,7	103,8	135,9	107,8	64,0	99,6	109,2	102,6	154,1	96,5	121,4

V zadnjem desetletju se je povprečna hektarska zaloga povečala za ~8%. Pri iglavcih se zmanjšala za ~3,5%, pri listavcih pa povečala za ~9%.

Pri deležu dreves I. in II. debelinskega razreda je največji upad. Povečal se je delež dreves z največjimi premeri.

Skupni prirastek je v zadnjih desetih letih upadel za ~3,5%. Upadu največ prispeva primanjkljaj pri tanjših drevesih (I. in II. debelinski razred).

Načrtovani možni posek je za 21,4% višji od načrtovanega pred desetletjem. Načrtovan posek iglavcev je manjši za 8,0%, listavcev pa višji za 25,1%.

Preglednica 46/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge v GGE

	Iglavci (m3)	Listavci (m3)	Skupaj (m3)
LZ v prejšnjem ureditvenem obdobju	75.567	930.205	1.005.772
Vrast (SVP)	622	11.162	11.785
Prirastek (letni*10)	29.838	287.126	316.965
Sečnje po evidenci in SVP	35.639	171.505	207.144
Pričakovana zaloga	70.389	1.056.989	1.127.377
Ugotovljena zaloga	74.071	1.027.843	1.101.914
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	105,2	97,2	97,7

Ugotovljena lesna zaloga za enoto je 2% nižja od pričakovane na osnovi prirastka v preteklem desetletju, vrasti in poseka iz evidenc ter poseka ugotovljenega na SVP.

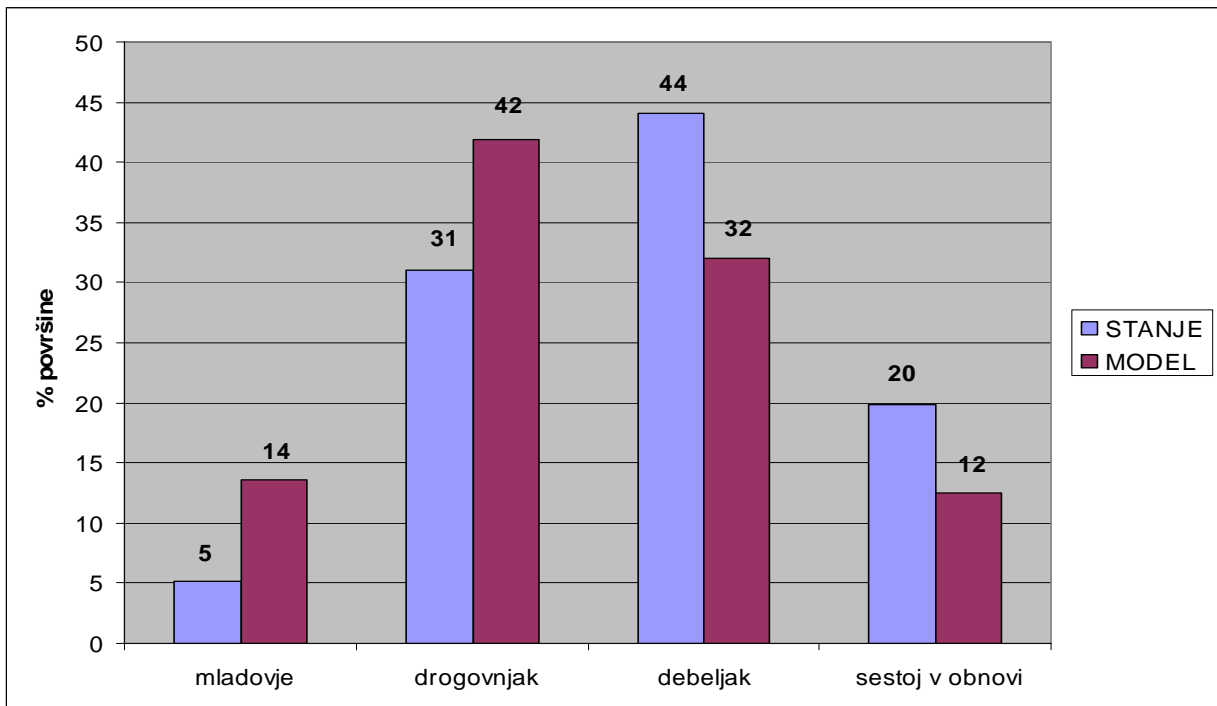
5.2 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti

5.2.1 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev

Modelno razmerje razvojnih faz za enoto smo izračunali s pomočjo tehtanja modelnih deležev razvojnih faz po posameznih rastiščnogojitvenih razredih (v izračun ni vključen RGR *Varovalni gozdovi*). Na isti način je določeno povprečno trajanje razvojnih faz in povprečno proizvodno obdobje v gozdnogospodarski enoti. Modelni deleži razvojnih faz in proizvodne dobe v posameznih razredih so povzeti iz območnega gozdnogospodarskega načrta.

Preglednica 47/D-SM: Delež razvojnih faz v GGE in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	132,80	3,4	5	18	14	353,04	-62
Drogovnjak	804,61	20,7	31	54	42	1.084,68	-26
Debeljak	1.141,98	29,3	44	42	32	831,26	37
Sestoj v obnovi	513,50	13,2	20	16	12	323,90	59
Raznomerno (sk-gnz)	1.137,83	29,3					
Panjevec	142,46	3,7					
Pionirski gozd z grmišči	16,19	0,4					
Skupaj	3.889,37	100,0	100	130	100		

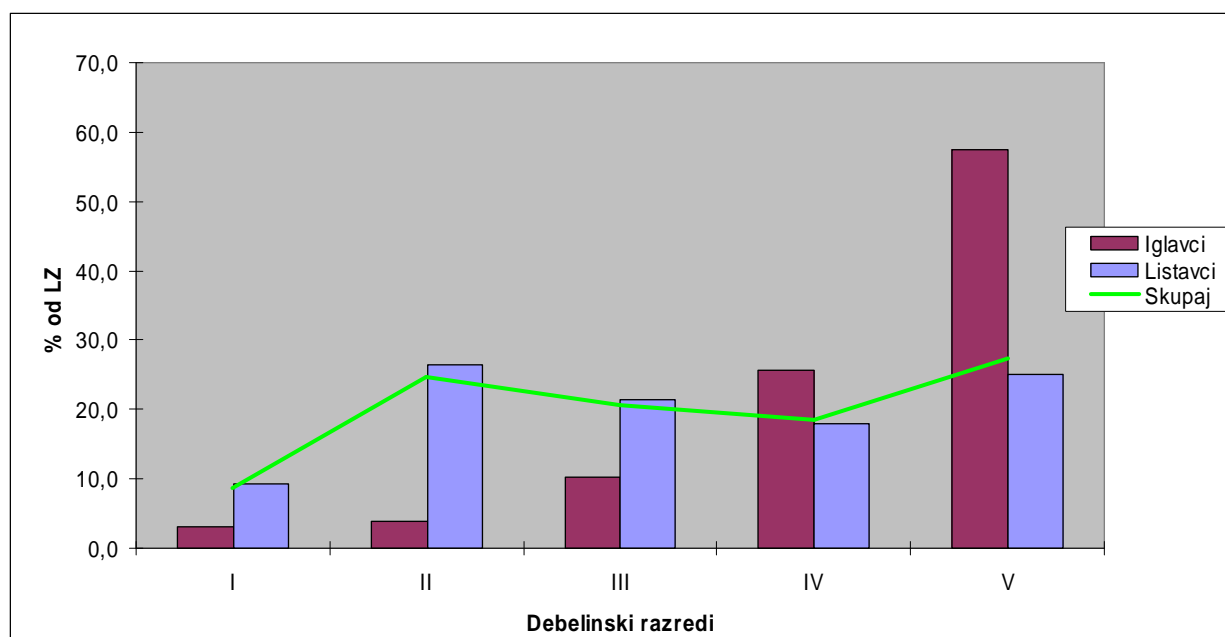
Grafikon 2: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

Primerjava dejanskega stanja deleža razvojnih faz z modelnim je pokazala, da dejansko stanje odstopa od modelnega stanja trajnostnega razvoja gozdov in trajnosti donosov. Primerjava kaže, da je preveč debeljakov in sestojev v obnovi, ostalih razvojnih faz pa primanjkuje.

V zadnjih 20-tih letih se delež debeljakov niža, delež sestojev v obnovi pa viša. S tem se nakazuje trend pomlajevanja sestojev. K temu prispeva tudi višanje možnega poseka v tem obdobju. Delež mladovij in drogovnjakov je še vedno prenizek.

V naslednjih desetih letih je ob predpostavki celotne realizacije poseka in načrtovanih usmeritev po sestojih, možno pričakovati razmerje razvojnih faz: mladovje 11%, drogovnjak 19%, debeljak 28%, sestoj v obnovi 8%, raznomerni 30% in ostalo 4%.

S sedanjim popisom je večina kostenjevih panjevcev in "prebiralno" gospodarjenih zasebnih gozdov zajeta v raznomerno razvojno zgradbo. V večini panjevcev se opušča panjevsko gospodarjenje, vraščajo se bukev, graden, č.jelša, breza, češnja in beli gaber. Skupna površina raznomernih sestojev je 1.138 ha.

Grafikon 3: Lesna zaloga raznomernih sestojev in njena struktura po deb. razredih (podatki iz SVP)

Po podatkih iz SVP je povprečna lesna zaloga raznomernih sestojev 236 m³/ha (8% iglavcev). V drevesih do 29 cm premera je 34% povprečne zaloge, v drevesih od 30-49 cm premera je 39% zaloge ter v drevesih nad 50 cm premera je 27% zaloge. Skupno je največji delež zaloge v drevesih nad 50 cm premera. Zaloga listavcev je skoncentrirana v II. in V. deb.razredu, zaloga iglavcev pa v V. deb.razredu.

V povprečni lesni zalogi prevladujejo bukev, kostanj, beli gaber, graden in g.javor. Povprečno število dreves je ~433/ha; 80% dreves je premera do 29 cm, 16% dreves je premera 30-49 cm ter 4% dreves je premera nad 50 cm. Letno priraščajo 7,58 m³/ha. Pokritost s podmladkom je 12%.

V raznomernih sestojih prevladujejo tanjša drevja s posameznimi večjimi in manjšimi skupinami debelejšega drevja. Primanjkujejo listavci III. debelinskega razreda, ki so ekonomsko najzanimivejši (drva, hlodi). Razgibana vertikalna struktura, povečini naravna drevesna sestava in zadostno pomlajevanje nakazujejo stabilnost sestojev. S stalnimi pomladitvenimi sečnjami je mogoče vzdrževati strukturo takšnih sestojev.

5.2.2 Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov

V prejšnjem načrtu so bile opredeljene smernice za ravnanje z vsemi funkcijami.

Za njihovo uresničevanje je bilo zagotovljeno ustrezno gospodarjenje, ki je vključevalo varstvene predpise in omejitve pri gospodarjenju. V splošnem je bila trajnost funkcij zagotovljena.

Gozdovi enote so večinoma naravni, vitalni in dobro ohranjeni. Sestojni parametri so z vidika biološke stabilnosti gozdov večinoma ugodni (višina lesne zaloge, ohranjenost drevesne sestave, poškodovanost sestojev). V sestoj se več ne vnašajo rastišču neprimerne vrste, delež smreke kot ostanek preteklega gospodarjenja pa vztrajno opada. V enoti je še pogost zeleni bor. Starejša drevesa se sušijo, mlajša pa konkurirajo naravnim listavcem. Dobro se pomlajuje.

Slabšo vitalnost je opaziti pri pravemu kostanju in gorskemu brestu. Ob holandski boleznici brestov, smo v zadnjih letih zaznali tudi hitro širjenje jesenovega ožiga. Prizadeto drevje posledično močno napada pisani jesenov ličar.

Po dolinah potokov se v hribovit gozdni predel enote širijo invazivne in tujerodne vrste: navadna barvilnica (*Phytolacca americana*), topinambur (*Helianthus tuberosus*), žlezava nedotika (*Impatiens glandulifera*), balfourova nedotika (*Impatiens balfourii*), drobnocvetna nedotika

(*Impatiens parviflora*), navadno volčje jabolko (*Physalis alkekengi*), veliki pajesen (*Ailanthus altissima*), ameriški javor (*Acer negundo*)...Mestoma je zaradi močne razraščeniosti rast avtohtonih rastlin ovirana.

Drevesna sestava in poraščeniost v varovalnih gozdovih sta ustrezni.

Obnova sestojev poteka večinoma neproblematično. V zadnjih dvajsetih letih je skupno bilo manj kot 5 ha obnove s sadnjo. Številčniost divjadi mestoma ovira naravno pomlajevanje, v glavnem z zmanjševanjem drevesne pestrosti v podmladku ali mladju (plemeniti listavci).

V sestojih je tudi dovolj mrtvega drevja ter trohnečih lesnih ostankov. Zlasti po ujmah v preteklem obdobju. Zaradi mozaičnega prepletanja razvojnih faz in zgradb ter peestre drevesne sestave je stanje z vidika biotopske funkcije ugodno. Gozdni rob je zaradi bujne rasti listavcev večinoma dobro ohranjen.

Na trajnost zagotavljanja funkcij neugodno vpliva porušeno razmerje razvojnih faz enodobnih gozdov in slabša realizacija načrtovanih gozdnogospodarskih ukrepov (predvsem v zasebnih gozdovih).

6 Cilji, usmeritve in ukrepi

6.1 Splošni cilji

V skladu z izhodišči Nacionalnega gozdnega programa, ZG, GGN GGO Brežice ter naravnih, gospodarskih, posestnih razmer in potreb po zagotavljanju funkcij gozdov v enoti smo določili naslednje splošne cilje gospodarjenja z gozdovi:

Ekološki cilji

- ekološko stabilen gozd z rastišču primernimi drevesnimi vrstami in rastišču primerno zgradbo,
- usklajeni odnosi med rastlinsko in živalsko komponento in nemoteno naravno pomlajevanje,
- gozd, ki na strmih pobočjih preprečuje erozijo,
- gozd, ki ohranja vodne vire in blaži ekstremne odtoke,
- ohranjeni živalski habitati,
- ohranitev ugodnega stanja kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov v območju Natura 2000.

Socialni cilji

- gozd, ki ohranja naravno in kulturno dediščino v gozdu,
- razgiban in pester gozdni rob, ki je sestavni del estetske podobe krajine,
- urejene in vzdrževane poti in dostopi do rekreacijsko in turistično zanimivih objektov,
- ustrezen režim rabe gozdnih cest, ki preprečuje odlaganje odpadkov in vnašanje nemira,

Proizvodni cilji (ob predpostavljani realizaciji načrtovanih usmeritev po sestojih)

- letni posek na ravni 7,5 m³/ha; iglavcev 0,6 m³/ha in listavcev 6,9 m³/ha,
- ciljna povprečna lesna zaloga na koncu načrtovanega obdobja naj bi bila za 1% višja od sedanje oz., ~285 m³/ha v okvirnem razmerju iglavcev 7% in listavcev 93%,
- na 66% površine enote je v naslednjih desetih letih možno pričakovati razmerje razvojnih faz raznodobnih sestojev: mladovje 17%, drogovnjak 28%, debeljak 42% in sestoj v obnovi 13%,
- na 30% površine enote raznomerni sestoji bukve, gradna, kostanja in belega gabra s povprečno zalogo ~240-250 m³/ha,
- na 4% površine enote ostale razvojne faze gozda (panjevci, pionirski gozd),
- ciljna kvaliteta je hlodovina iglavcev za žago I in hlodovina listavcev za furnir, luščenje ali za žago I,
- vzdrževana gozdna infrastruktura in povečanje deleža odprtosti,
- sanirana žarišča podlubnikov in površin poškodovanih po ujmah,
- ob povečanju zainteresiranosti lastnikov za delo v gozdu, povečati proizvodnjo lesa po količini in kakovosti ter doseči višjo realizacijo gojitvenih del v zasebnih gozdovih,
- gozd, ki trajno zagotavlja proizvodne in vse ostale funkcije,

6.2 Usmeritve

6.2.1 Splošne usmeritve

Za doseglo splošnih ciljev so določene naslednje usmeritve:

Mladovja

- v največji možni meri naravno obnavljati sestoje,
- povečati delež mladovij v enoti (na 17% raznodobnih, oz. skupno ciljno površino ~440 ha),
- pospeševati bukev, hrast in g.javor,
- naravno mladje izjemoma po potrebi spopolnjevati z avtohtonimi drevesnimi vrstami,
- izboljšati zasnove in negovanost mladovij s pravočasno in ustrezno nego,

Drogovnjaki

- skupna povprečna intenziteta sečenj (sanitarne in redčenj) naj bo 24% od lesne zaloge pri iglavcih in 19% pri listavcih;
- z zgodnjim redčenjem povečevati stabilnost sestojev, pestrost drevesne sestave in povprečno debelino in kakovost drevja,

Debeljaki

- povprečna intenziteta sečenj pri redčenjih naj bo 20% na lesno zalogo iglavcev in 16% na zalogo listavcev; pri redčenjih v debeljaki s sproščati krošnje kvalitetnih dreves (akumulacija prirastka) ter ohranjati bodoče semenjake;
- povprečna intenziteta sečenj v sestojih, ki se jih pripravlja na obnovo, naj bo 50% na lesno zalogo iglavcev in 32% na zalogo listavcev; obnovo začeti na 18% površine debeljakov (~205 ha; DG ~65 ha, ZG ~140 ha);

Sestoji v obnovi

- obnovo zaključiti na 77% površine sestojev v obnovi (~395 ha; DG ~180 ha, ZG ~215 ha),
- kjer podmladka na pomlajeni površini še ni dovolj, obnovo nadaljevati s povprečno intenziteto sečenj 85% na lesno zalogo iglavcev in 42% na zalogo listavcev,

Raznomerni

- ohraniti delež raznomernih sestojev v enoti,
- s pomladitvenimi sečnjami ohranjati stalnost pomlajevanja in vzdrževati strukturo,
- povprečna intenziteta sečenj v raznomernih naj bo 31% na lesno zalogo iglavcev in 22% na zalogo listavcev,
- minimalna intenziteta sečnje naj bo vsaj 15% od zaloge (pri sestojih z nižjo povprečno lesno zalogo); maksimalna intenziteta naj bo do 30% od zaloge (pri sestojih z višjo povprečno zalogo),
- sečnjo usmeriti na najdebelejša drevesa,
- nego podmladka je mogoče opravljati istočasno z sečnjo, po principih nege v prebiralnem gozdu;

V GGE ni območij, na katerih posamična izbira dreves za možni posek ni obvezna.

6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov

Gozdnogojitvene usmeritve in ukrepi so istočasno tudi usmeritve in ukrepi za krepitev in uskladitev funkcij gozdov.

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in zaščitno funkcijo

- proizvodne dobe so na strmejših predelih krajše, pomladitvene dobe pa daljše,
- na strmih pobočjih zagotavljati neprekinjeno zastrtost gozdnih tal in razgibano zgradbo sestojev z malopovršinskim izvajanjem sečenj,
- pri izbiri nosilcev funkcij se daje prednost vitalnim drevesom, tako da se krepi ekološka in statična stabilnost sestojev,
- izogibati se je treba vsem posegom v gozdove, ki bi lahko prispevali k nevarnosti površinske in globinske erozije,
- izvajati sanitarne sečnje oslabelih in prestarih dreves,
- puščati primerno visoke panje pri sečnji (zaščita nižje ležečih sestojev in površin pred padajočim kamenjem),
- prednost ima ročno spravilo oziroma spravilo z žičnimi napravami,
- odstranjevati drevje iz hudourniških strug.

Usmeritve za gospodarjenje s hidrološko funkcijo in za upravljanje z vodami

Poudarjeno hidrološko funkcijo ima skoraj polovica gozdov enote (49%). Predvsem so to vodovarstvena območja določena na podlagi občinskih odlokov. Hidrološko funkcijo na 1. stopnji (150,71 ha) opravljajo gozdovi na območju I. in II. varstvenega režima (Mokrice, Prilipe in Izvir) ter gozdovi v okolici jam, izvirov in drugih kraških pojavov.

Hidrološko funkcijo na 2. stopnji (1.764,04 ha) v enoti opravljajo gozdovi na vodovarstvenem območju III. varstvenega režima (*Aqueductus Romanus*), ki obsega celoten osrednji predel enote, in gozdovi ob vodotokih v širini ene do dveh drevesnih višin.

Hidrološko funkcijo na 3. stopnji opravljajo vse preostale površine gozdov, kjer hidrološka funkcija ni poudarjena na prvi ali drugi stopnji.

Za vsa območja, ki se nahajajo na vodovarstvenem območju zajetij pitne vode, je treba pri načrtovanju posegov dosledno upoštevati Pravilnik o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja (Uradni list RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16) ter vodovarstveni režim iz veljavnega predpisa, ki ureja vodovarstveno območje (predpisi sprejeti na podlagi 74. člena ZV-1 oz. 60. člena Zakona o vodah (Uradni list SRS, št. 38/81 in 29/86 ter Uradni list RS, št. 15/91 in 52/00).

Priobalna zemljišča celinskih voda 1. reda (reka Sava in Krka) segajo 15 m od meje vodnega zemljišča, na ostalih vodotokih v enoti (2. reda) pa 5 m od meje le-tega. Izven naselij je ta pas za vode 1. reda širok 40 m (Ur. l. RS št. 67/02, 2/04 – ZZdrl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15). Posegi na vodno in priobalno zemljišče niso dovoljeni, razen za izjeme iz 37. člena ZV-1.

Rabo in druge posege v vode, vodna in priobalna zemljišča ter zemljišča na varstvenih in ogroženih območjih ter kmetijska, gozdna in stavbna zemljišča je treba programirati, načrtovati in izvajati v skladu z Zakonom o vodah (Uradni list RS, št. 67/02) tako, da se ne poslabšuje stanje voda, da se omogoča varstvo pred škodljivim delovanjem voda, ohranjanje naravnih procesov, naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov ter varstvo naravnih vrednot in območij, varovanih s predpisi o ohranjanju narave.

Na vodnem in priobalnem zemljišču so prepovedane dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki bi lahko imeli škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča, ogrožali stabilnost vodnih in priobalnih zemljišč, zmanjševali varnost pred škodljivim delovanjem voda, ovirali normalen

pretok vode, plavin in plavja, onemogočili obstoj in razmnoževanje vodnih in obvodnih organizmov, odlaganje in pretovarjanje nevarnih snovi v trdni, tekoči ali plinasti obliki, odlaganje ali odmetavanje odkopnih ali odpadnih materialov ali drugih podobnih snovi, odlaganje odpadkov.

V okviru usklajevanja posegov v varovane pasove vodotokov je potrebno redno sodelovanje s službo, pristojno za vode in z upravnimi organi pri posegih v varovana in ogrožena območja (vodna in priobalna zemljišča, poplavna območja).

Varovana območja (hidrografija) po predpisih o vodah so prikazana v karti 7 prostorskega dela načrta.

Ogrožena območja v enoti po Zakonu o vodah (Uradni list RS, št. 67/02 in nasl.) so: poplavna, erozijska in plazljiva.

Za poplavna območja so določena vodna, priobalna in druga zemljišča, kjer se voda zaradi naravnih dejavnikov občasno prelije izven vodnega zemljišča. Na poplavnem območju so v skladu s 86. čl. ZV-1 prepovedane vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda.

Poplavna območja so v enoti vezana na nižinski del ob reki Savi in Krki. Prikazana so v gozdnogospodarskem načrtu, načrtovani posegi pa usklajeni z omejitvami iz predhodne točke ter pogoji in omejitvami iz Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS, št. 89/08). Ohraniti je potrebno obstoječe retenzijske površine, ureditve pa načrtovati celovito, s ciljem zmanjševanja obstoječe poplavne ogroženosti.

Površine gozdov v enoti po razredih poplavne nevarnosti so:

- razred velike poplavne nevarnosti 42,81 ha,
- razred srednje poplavne nevarnosti 20,84 ha,
- razred majhne poplavne nevarnosti 0,43 ha,
- razred preostale poplavne nevarnosti 0,02 ha.

Iz opozorilne karte poplav so v gozdovih enote naslednja območja:

- zelo redkih (katastofalnih) poplav 69,15 ha,
- redkih poplav 77,79 ha,
- pogostih poplav 0,37 ha.

V območja poplavnih dogodkov spada 85,39 ha gozdov enote.

Območja razredov poplavne nevarnosti, območja iz opozorilne karte poplav in poplavni dogodki so prikazani na karti št. 7 v prostorskem delu načrta.

Erozijsko območje, ki pokriva enoto, je z običajnimi zaščitnimi ukrepi. Površina gozda v tem območju je 1.720,89 ha. Razprostira se večinoma preko zahodnega dela enote.

Na erozijskem območju je v skladu z 87. členom ZV-1 prepovedano:

- poseganje v prostor na način, ki pospešuje erozijo in oblikovanje hudournikov,
- ogoljevanje površin,
- krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije,
- zasipavanje izvirov,
- nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozivnih ali plazljivih zemljiščih,

- omejevanje pretoka hudourniških voda, pospeševanje erozijske moči voda in slabšanje ravnovesnih razmer,
- odlaganje ali skladiščenje lesa in drugih materialov,
- zasipavanje z odkopnim ali odpadnim materialom,
- odzemanje naplavin z dna in brežin, razen zaradi zagotavljanja pretočne sposobnosti hudourniške struge,
- vlačenje lesa.

Večinski del gozdov enote je na območju "srednje verjetnosti pojavljanja zemeljskih ali hribinskih plazov" (48%). Na območju "majhne verjetnosti pojavljanja zemeljskih ali hribinskih plazov" je 29% gozdov.

Območja "velike verjetnosti pojavljanja zemeljskih ali hribinskih plazov" (plazljiva območja) so na vzhodnem delu enote vzdolž Kamenjaka in Dolinskega potoka, na zahodnem delu enote pa v predelu med Globoškim potokom, državno mejo in reko Krko. Obsegajo 12% gozdov enote (~450 ha). Na plazljivem območju lastnik zemljišča ali drug posestnik ne sme posegati v zemljišče tako, da bi se zaradi tega sproščalo gibanje hribin ali bi se drugače ogrozila stabilnost zemljišča.

Na tem območju je prepovedano:

- zadrževanje voda, predvsem z gradnjo teras, in drugi posegi, ki bi lahko pospešili zamakanje zemljišč,
- poseganje, ki bi lahko povzročilo dodatno zamakanje zemljišča in dvig podzemne vode,
- izvajati zemeljska dela, ki dodatno obremenjujejo zemljišče ali razbremenjujejo podnožje zemljišča,
- krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč.

Na območjih, kjer je predvidena ali se zaradi naravnih dejavnikov (okužbe, insekti, vetrolomi, žledolomi ipd.) izvaja intenzivna sečnja je preredčene in ogoljene površine potrebno ustrezno protierozijsko zavarovati ter predvideti ukrepe in izvesti vse potrebne ukrepe, ki bodo zagotavljali ustrezno stabilnost brežin in preprečevali oz. zadrževali povečan odtok padavin oz. vode, plavin in plavja s teh površin. Ukrepi morajo biti usklajeni s področjem upravljanja z vodami in celovito sistematiko upravljanja in urejanja voda.

Pri gospodarjenju z gozdovi v obvodnem prostoru je treba upoštevati pogoje in omejitve posegov v vodno dobro zaradi zagotavljanja doseganja ciljev ali ohranjanja ciljev za referenčne odseke, ki so določeni v Uredbi o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (Uradni list RS, št. 67/16).

Obveze (vir: projekt Gozd in voda):

- Obvezna je uporaba biološko razgradljivih olj za mazanje motornih žag ter v hidravličnih sistemih strojev in tehnična brezhibnost vozil pri vseh gozdarskih delih.
- Pranje, vzdrževanje oz. popravilo gozdne mehanizacije naj se v gozdu ne izvaja.
- Parkirna mesta za gozdno mehanizacijo in pretakalne ploščadi morajo biti ali tlakovane ali pa imeti pod vozili postavljene lovilne posode ali pivnike, da se prepreči iztekanje nevarnih tekočin v tla.
- V primeru izlitja nafte in naftnih derivatov na pretakalni ploščadi ali v gozdu, je treba onesnaženje omejiti, razlito nevarne snovi pa s pomočjo ekološke opreme (pivniki, granulat) pobrati v ustrezne posode.
- Gradnja prometnic naj poteka na pobočjih z manjšimi nakloni, upoštevajoč čim manjše razgaljanje tal, vkope in dolžino prometnice. Uporaba težke mehanizacije je na erodibilnih tleh omejena ali prepovedana.

- Izogibati se je treba poškodbam zgornjega ustroja gozdnih cest (npr. vlačenje lesa, vožnja z goseničarji).

Priporočila (vir: projekt Gozd in voda):

- V ožjih obrežnih pasovih selektivna sečnja z namenom odstranitve starih in nestabilnih dreves, v primeru, da le ta ogrožajo dolvodna območja.
- Mesta za skladiščenje goriva in olja naj bodo stran od vodotokov in drugih vodnih teles, pripravljen naj bo podroben načrt v primeru razlitja.
- V obdobju večjih in dolgotrajnejših padavin je primerna zapora gozdnih cest v dogovoru z lastniki, občinami in ZGS.
- Na celotnem vodozbirnem območju naj se zagotavlja stalna pokrovnost vegetacije.
- Ob hudourniških strugah odstranjevati stara, nestabilna drevesa, v primeru, da le ta ogrožajo dolvodna območja.
- Ob nastanku erozijskega žarišča naj se opravijo nujna preventivna dela.
- V strugah vodotokov in v njihovi neposredni bližini naj se ne pušča podrtega drevja.
- Za zmanjšanje visokih pretokov je priporočljivo, da je delež negozdnih površin, vrzeli in mladja do starosti 10 let pod 25% vodozbirnega območja.
- Gostota zgornje plasti krošenj naj bo nad 70%.
- Najprimernejša zgradba gozda je malopovršinska raznodobna zgradba z visoko stopnjo zastiranja ter čimbolj enakomerno porazdelitvijo razvojnih faz.
- Sodelovanje z vodarji in upravnimi organi pri nadzoru virov pitne vode in drugih posegih v varovana, ogrožena in varstvena območja (vodna in priobalna zemljišča, erozijska, plazljiva, in poplavna območja).

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti in varovanja naravnih vrednot

Usmeritve za varovanje naravnih vrednot, ekološko pomembnih območij in posebnih varstvenih območij (Natura 2000) so povzete po Naravovarstvenih smernicah (Žitnik, 2019).

Usmeritve za zavarovana območja

Zavarovano območje, katerega obravnavajo naravovarstvene smernice je *Mokrice - grajski park* zavarovano z odlokom o razglasitvi grajskega kompleksa Mokrice z varovalnim območjem za naravno znamenitost in kulturni spomenik (Uradni list SRS, 42/88).

Površina gozda znotraj zavarovanega območja je 10,2 ha. Podane so usmeritve:

- na območju parka gospodariti z nizko intenziteto, predvsem v smislu zagotavljanja estetske funkcije gozda ter zagotavljanja varnosti obiskovalcev,
- morebitna gradnja in priprava gozdnih prometnic naj poteka v sodelovanju z ZRSVN.

Usmeritve za območja EPO

Območja EPO pokrivajo 60% gozdov enote (2.334,4 ha). Za območja so podane usmeritve:

A) *Gorjanci* - prostrani osrednji del enote, zajema 2.252,79 ha gozdov:

- Ohranja se čimbolj strnjen kompleks gozdov brez večjih infrastrukturnih posegov ter fragmentacije.
- Večjih krčitev gozdov se ne izvaja.
- Ohranja se rastišču primerna sestava gozdov, v spremenjenih ali izmenjenih sestojih se gospodarjenje z gozdovi usmeri k vzpostavljanju rastišču primernejše drevesne sestave.

- V gozdu se ohranja mozaičnost razvojnih faz, vzpostavi se vertikalna razgibanost sestojev.
- Na strmih rastiščih se pomlajevanje in sečnja izvajata na majhnih površinah, da se prepreči nastanek erozijskih procesov.
- Znotraj strnjenih gozdov je potrebno s košnjo vzdrževati zaraščajoče košenice in ostale negozdne površine ter oblikovati strukturno in vrstno pestre gozdne robove.
- Pri gospodarjenju z gozdom se pospešuje minoritetne, ogrožene in plodonosne drevesne in grmovne vrste.
- V gozdu in na gozdnem robu se ohranja vse vodne biotope (mlake, luže, kaluže, mokrišča, močvirne združbe). V radiju vsaj 50 metrov od njih se ne postavlja solnic.
- Ohranja se vsaj 3% od celotne lesne zaloge mrtvih, odmirajočih dreves in sušic ter habitatnega drevja, predvsem odraslega drevja nad 30 cm prsnega premera.
- Posekan les listavcev se v času od 15. maja do 15. avgusta iz gozda transportira čim prej.

B) *Krka reka* - območje ob reki Krki, zajema 0,67 ha gozdov enote. Podane so usmeritve:

- Krčitev gozdov se ne izvaja.
- V obrežni pas vodotoka se praviloma ne posega. V kolikor je sečnja potrebna, naj bo le-ta selektivna. Odstranjuje se zgolj nestabilna in fiziološko prestara drevesa, ki bi lahko povzročila erozijske procese ali ogrožala ostale funkcije na istem prostoru. Zagotavlja se stalna zastrtost vodotoka, zaželena je stalna prekoreninjenost talne površine.
- Sečnja v obrežnem pasu se izvaja izven gnezditvene sezone ptic; torej med 1. avgustom in 1. marcem (33. člen Zakona o divjadi in lovstvu).
- Ohranja se vsa drevesa z dupli. Vrbe, ki statično niso več stabilne, se lahko obglavi in s tem pospeši nastanek dupel.
- V kolikor se ugotovi prisotnost vidre, se v času parjenja (feb,mar) in poleganja mladičev (apr, maj) na mestu vidrin zagotovi mirne cone.
- Sveže podrta bobrova drevesa puščamo na rečnih bregovih, da jih bober osmuka do konca.
- Posamezna padla drevesa se pušča v vodi, saj predstavljajo primeren kraj za sončenje močvirske sklednice.
- V coni se praviloma ne gradi oz. pripravlja novih gozdnih prometnic.

C) *Sava od Radeč do državne meje* - obrežni pas, zajema 80,94 ha gozdov enote. Podane so usmeritve:

- Ohranja se obstoječ obseg in obstoječe ekološke značilnosti gozdov ob reki. Pri sečnji na bregovih se ohranja zveznost obrežne vegetacije.
- V obvodnem pasu naj bo sečnja selektivna. Odstranjuje naj se zgolj nestabilna in fiziološko prestara drevesa, ki bi lahko povzročila erozijske procese.
- Pospešuje se rastišču primerne vrste (vrbe, topoli).
- Kakršnakoli dela se ne izvajajo v času gnezditvene sezone ptic, ki traja od 1. marca do 1. avgusta.

Usmeritve za območja Nature 2000

Območja Natura 2000 pokrivajo 6% območja enote, oz. 0,6% površine gozda (24,17 ha). Na Natura območjih se posege in dejavnosti načrtuje tako, da se v čim večji možni meri:

- ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst;
- ohranja ustrezne lastnosti abiotskih in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo;

- ohranja ali izboljšuje kakovost habitata rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitata, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali;
- ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se:

- živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri, sovpada z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja,
- rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.

Na Natura območja se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.

a. območje Natura 2000 Vrbina SI3000234

Vrste: rogač (*Lucanus cervus*), puščavnik (*Osmoderma eremita*), škrlatni kukuj (*Cucujus cinnaberinus*).

Usmeritve: Ohrani oz. poveča se površina gozda, ostanke topolovih nasadov se postopoma s kombinacijo naravne sukcesije in zasaditve avtohtonih in rastišču primernih drevesnih vrst spremeni v naravni gozd. V obstoječih sestojih se ohranja oz. vzpostavi naravna drevesna sestava. Delež iglavcev in tujerodnih invazivnih vrst (robinija, ameriški javor, veliki pajesen) se zmanjša, preprečuje se njihovo širjenje. Krčitev gozdov se ne izvaja. Gozdnogojitveni cilj naj bodo starejši sestoji mehcolesne in trdolesne loke (hrast, jesen, brest, vrba, topol) z vsaj 5% deležem odmrle lesne mase listavcev od celotne lesne zaloge v različnih fazah razkroja. V sklopu ureditev za HE Brežice, je bilo na 15 lokacij znotraj Vrbine vnesenih 400 posekanih debel dreves. Čeprav se večina lokacij nahaja znotraj GGE Pišce in GGE Senovo, sta dve lokaciji tudi na območju GGE Mokrice. Vse kupe drevesnih debel se ohranja, v njihovi neposredni bližini se zaradi zagotavljanja ustreznih mikroklimatskih razmer, zlasti vlažnosti, ohranja primerna zastrtost krošenj (tesen oz. normalen sklep). Na območju se varuje vsa drevesa, na katerih so nameščene gnezdilnice za netopirje. Dolgoročno se območje prepusti naravnemu razvoju (ekocelica z ukrepanjem), pri čemer je ukrepanje sicer možno, vendar zgolj v smislu krepitev ekoloških in socialnih funkcij gozdov (vzpostavitev naravne drevesne sestave, odstranitev nevarnih dreves ob rekreacijskih površinah). V coni se praviloma ne gradi oz. pripravlja novih gozdnih prometnic.

b. območje Natura 2000 Spodnja Sava SI3000304

Kvalifikacijska vrsta ni vezana na gozdni prostor, zato območja v nadaljevanju ne obravnavamo.

c. območje Natura 2000 Krka s pritoki SI3000338

Vrste: močvirska sklednica (*Emys orbicularis*), bober (*Castor fiber*), vidra (*Lutra lutra*), puščavnik (*Osmoderma eremita*), rogač (*Lucanus cervus*).

Usmeritve: Krčitev gozdov se ne izvaja. V obrežni pas vodotoka se praviloma ne posega. V kolikor je sečnja potrebna, naj bo le-ta selektivna. Odstranjuje se zgolj nestabilna in fiziološko prestara drevesa, ki bi lahko povzročila erozijske procese ali ogrožala ostale funkcije na istem prostoru. Zagotavlja se stalna zastrtost vodotoka, zaželena je stalna prekoreninjenost talne površine. Sečnja v obrežnem pasu se izvaja izven gnezditvene sezone ptic; torej med 1. avgustom in 1. marcem (33. člen Zakona o divjadi in lovstvu). Ohranja se vsa drevesa z dupli. Vrbe, ki statično niso več stabilne, se lahko obglavi in s tem pospeši nastanek dupel. V kolikor

se ugotovi prisotnost vidre, se v času parjenja (feb,mar) in poleganja mladičev (apr, maj) na mestu vidrin zagotovi mirne cone. Sveže podrti bobrova drevesa puščamo na rečnih bregovih, da jih bober osmuka do konca. Posamezna padla drevesa se pušča v vodi, saj predstavljajo primeren kraj za sončenje močvirske sklednice. V coni se praviloma ne gradi oz. pripravlja novih gozdnih prometnic.

d. območje Natura 2000 Krakovski gozd-Šentjernejsko polje SI5000012

Vrste: belorepec (*Haliaeetus albicilla*), mali klinkač (*Aquila pomarina*), vodomec (*Alcedo atthis*).

Usmeritve: Veljajo varstvene usmeritve, ki so podane za območje Krke s pritoki.

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo varovanja naravnih vrednot

Z naravnimi vrednotami je treba ravnati tako, da se ne ogrozi njihov obstoj (40. člen ZON).

Posegi in dejavnosti se izvajajo na naravni vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti (5. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot).

Če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti, se posegi in dejavnosti:

- na površinski in podzemeljski geomorfološki, hidrološki in geološki naravni vrednoti izvajajo v obsegu in na način, da se ne uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, oziroma v obsegu in na način, da se v čim manjši možni meri spremenijo druge fizične, fizikalne, kemijske, vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote.
- na drevesni naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne zmanjša vitalnost in ne poslabša zdravstveno stanje drevesa ter, da se ne poslabšajo življenjske razmere na rastišču.
- na botanični in zoološki naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere rastlin in živali, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, do takšne mere, da jim je onemogočeno dolgoročno preživetje.
- na ekosistemski naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne spremenijo kvalitete ekosistema ter naravni procesi v njem do takšne mere, da se poruši naravno ravnovesje.

Preglednica 48: Pregled naravnih vrednot in pripadajočih konkretnih varstvenih usmeritev (vir: ZRSVN)

ID. ŠT.	IME	KRATKA OZNAKA	ZVRST	STAT.	KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE
128V	Krka	Osrednji dolenski vodotok, desni pritok Save. Obrežni sestoji v ods. 132, 142B, 174B, 176	HIDR, GEOM (GEOL) (ZOO)	NVDP	- V obrežni pas vodotoka se praviloma ne posega. V kolikor je sečnja potrebna, naj bo le-ta selektivna. Odstranjuje se zgolj nestabilna in fiziološko prestara drevesa, ki bi lahko povzročila erozijske procese ali ogrožala ostale funkcije na istem prostoru. Krčitev gozdov naj se ne izvaja. Zagotavlja se stalna zastrtost vodotoka, zaželeno je stalna prekoreninjenost talne površine. Na gozdnem robu se oblikuje postopen prehod proti kulturni krajini.
4541V	Bregana	Desni pritok Save, obmejna reka s povirjem v Gorjancih	HIDR, EKOS, ZOO	NVDP	- Sečne ostanke v in ob strugi je potrebno po sečnji odstraniti. Na vodotokih se ne skladišči lesa, prav tako se rampanje lesa izvaja na način, da gozdni sortimenti niso narinjeni v vodno telo. Pri sečnji in spravlilu obrežne vegetacije se uporablja biološko razgradljiva olja.
4542	Globočec	Desni pritok Krke s povirjem na vzhodnem obrobju Gorjancev	HIDR, EKOS	NVDP	- Prepreči se odnašanje materiala iz gozdnih prometnic in njihovih brežin v vodna telesa.
8339	Dolinski potok	Potok s povirjem na vzhodnem delu Gorjancev, desni pritok Save pri Jesenicah	HIDR, EKOS	NVLP	- Sečnja v obrežnem pasu se izvaja izven gnezditvene sezone ptic; torej med 1. avgustom in 1. marcem (33. člen Zakona o divjadi in lovstvu).
8650	Kraški potok	Desni pritok Krke pri Dolnji Pirošci	HIDR, EKOS	NVLP	- Ohranja oz. vzpostavi se naravna drevesna sestava. Delež iglavcev se postopno zmanjša, preprečuje se širjenje tujerodnih vrst. V celoti se ohranja mikrorastišča močvirskih združb ob vodotoku (sestoji sive in črne jelše, vrbe, topoli, trepetlike) ter mokrotne travnike. S sadnjo mehkih listavcev se nadomešča padla oz. podrti drevesa.
8660	Piroški potok	Levi pritok Kraškega potoka vzhodno od Stojanskega Vrha	HIDR, EKOS	NVLP	Cilj naj bodo vrstno in strukturno pestri sestoji z bogato grmovno plastjo.
8169V	Močnik	Levi pritok Save s povirjem na Orlici	HIDR, EKOS, GEOM	NVDP	- Ohranja se vsa drevesa z dupli. Vrbe, ki statično niso več stabilne, se lahko obglavi in s tem pospeši nastanek dupel.
8336	Struga	Levi pritok Močnika pod Brežicami s tokom v nekdanji strugi reke Save	HIDR, EKOS	NVLP	- V obrežnem pasu vodotokov in njihovem neposrednem zaledju (50 m) se praviloma ne gradi oz. pripravljaja novih gozdnih prometnic. Če ni drugih prostorskih možnosti, naj načrtovanje in trasiranje prometnic poteka v sodelovanju s pristojno enoto ZRSVN. Možna so posamezna točkovna prečenja vodnih teles, ki naj potekajo čim bolj pravokotno na vodno telo. Prečenje preko izrazitih geomorfoloških oblik kot so korita, slapišča, tolmeni, skalni skoki, ipd. niso dopustna.
1931	Prilipe - mrtvica Save	Ohranjena mrtvica Save na Čateškem polju	HIDR, BOT, EKOS	NVDP	- Preko poplavnih travnikov in mokrišč se ne trasira novih gozdnih prometnic, na njih se ne skladišči lesa oz. ne pušča sečnih ostankov. Lesa se ne vlačijo oz. vozi preko poplavnih travnikov.
2719	Mali Cirk - skorš	Mogočni skorš v sadovnjaku v Malem Cirk, južno od Čateža ob Savi Odd. 173	DREV	NVLP	- Skorš se ohrani. Sečnja v okolici se izvaja na način, da ne pride do poškodb drevesa (usmerjeno podiranje stran od skorša).
4510	Jesenice - lipa	Mogočna stara lipa na Jesenicah pri Obrežju	DREV	NVLP	Drevesa rastejo izven gozdnega prostora, konkretne usmeritve niso potrebne.
4543	Jesenice - skorš	Mogočen skorš z izjemno krošnjo v Jesenicah pri Obrežju	DREV	NVDP	
80008	Lorberjev hrast	Hrast dob na Lorberjevi domačiji v Mrzlavi vasi	DREV	NVLP	

V skladu s Pravilnikom spremembah in dopolnitvah pravilnika o določitvi in varstvu naravnih vrednot, izdanim na podlagi 6. odstavka 37. člena Zakona o ohranjanju narave in 10. člena Zakona o varstvu podzemnih jam, so za naravne vrednote državnega pomena določene tudi vse znane jame. Seznam je naveden v spodnji preglednici. V načrtu enote se obravnava samo jame, ki so v gozdnem prostoru ali na gozdnem robu.

Preglednica 49: Pregled jam in pripadajočih konkretnih varstvenih usmeritev (vir: ZRSVN)

IDENT. ŠT.	IME JAME	KRATKA OZNAKA	REŽIM VSTOPA	KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE
41376	Jama nad Dolinskim jarkom	Jama s stalnim tokom	odprta jama s prostim vstopom	Upošteva naj se varstveni režim v jami naveden v 18. členu Zakona o varstvu podzemnih jam.
41377	Jama ob Bregani	Jama z občasnim tokom	odprta jama s prostim vstopom	<p>Na vplivnem območju jame (na površju nad znanimi rovi jame) naj se upošteva naslednje usmeritve:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izvaja se takšne vrste gradenj, da se ne poškoduje podzemeljske naravne vrednote. - Vibracij zaradi eksplozij ali iz drugih virov se ne povzročajo. - Vegetacijsko odejo, vključno z njenim odstranjevanjem, se spreminja le v takšnem obsegu, da se ne ali bistveno ne spremenijo kakovostne (kemične) in količinske lastnosti pronicajoče vode. - Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti. - Nevarnih snovi, kot so nafta in naftni derivati, kemikalije in podobne snovi, se ne pretovarja in skladišči.
45849	Jama Kreščak	Vodoravna jama	odprta jama s prostim vstopom	
46226	Jama pod gradom Mokrice	Jama stalni izvir	odprta jama s prostim vstopom	
47794	Jama nad Subanovim mlinom	Jama z breznom in etažami, poševna jama	odprta jama s prostim vstopom	
48583	Kengurujeva jazbina	Jama z breznom in etažami, poševna jama	odprta jama s prostim vstopom	
48978	Brezno pri Dobnem 2	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
48979	Brezno pri Dobnem 3	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
48981	Brezno pri Sobejni vasi	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
48982	Dobenski rupači	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
49122	Brezno Fučno	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
50438	Brezno nad Izvirom	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo varovanja kulturne dediščine

Splošne varstvene usmeritve za območja kulturnih spomenikov, arheoloških najdišč in registrirane dediščine v gozdnem prostoru:

- spodbujanje trajnostne uporabe na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube njihovih kulturnih lastnosti;
- spodbujanje vzdržnega razvoja, s katerim se omogoča zadovoljevanje potreb sedanje generacije, ne da bi bila s tem okrnjena njihova ohranitev za prihodnje generacije;
- spodbujanje dejavnosti in ravnanj, ki ohranjajo kulturne, socialne, gospodarske, znanstvene, izobraževalne in njihove druge pomene;
- ohranjanje lastnosti, posebne narave in njihovega družbenega pomena, materialne substance in avtentičnosti lokacije. Pomembna je tudi širša krajinska zgradba in prostorska podoba, ohranja se gozdne robove in zaplate v vidnih stikih z dediščino ter vsebinski in prostorski kontekst območij (značilne silhete, vedute in pogledi, razgledišča, kompozicije objektov z značilnim drevjem ter prostorsko pomembnejše vegetacijske in druge krajinske strukture);
- dovoljeni so posegi, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njihove varovane vrednote;
- dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za njihovo ohranitev ob spoštovanju njihove posebne narave in družbenega pomena;
- zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakih se opravlja tako, da so negativni vplivi na varovane enote KD minimalni.

Varstvene usmeritve za vplivna območja:

- v vplivnih območjih spomenikov velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju spomenikov tako, da družbeni pomen spomenika v prostoru ni okrnjen,
- V vplivnih območjih registrirane dediščine velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju dediščine. Ohranja se prostorska

integriteta, pričevalnost in dominantnost dediščine, zaradi katere je bilo vplivno območje določeno.

Dodatni režim varstva *arheoloških najdišč* - posegi in dejavnosti v prostoru se načrtujejo in izvajajo tako, da se arheološka najdišča ohranjajo. Gospodarjenje z gozdom je treba prilagoditi tako, da se arheološka najdišča varujejo pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst.

Prepovedano je predvsem:

- odkopavati in zasipavati teren, graditi gozdne vlake, krčiti gozd ali izvesti posek na golo, odstranjevati koreninski sistem, če to pomeni poseg v arheološke ostaline,
- gospodarsko izkoriščati rudnine oziroma kamnine,
- postavljati ali graditi trajne ali začasne objekte, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo, ter nosilce reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča.
- izjemoma je mogoče na arheološko najdišče po pridobitvi kulturnovarstvenega soglasja in izvedbi predhodne arheološke raziskave umestiti prej naštete nedopustne posege: če ni možno najti drugih rešitev ali če se na podlagi rezultatov opravljenih predhodnih arheoloških raziskav izkaže, da je zemljišče mogoče sprostiti za gradnjo oz. izvedbo posega.

V tem primeru je treba slediti naslednjim usmeritvam:

- sanitarna sečnja v najmanjšem možnem potrebnem obsegu in strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda pod nadzorom pristojne območne enote ZVKDS,
- odstranjevanje štorov/drevesnih panjev s frezami,
- izjemoma je na območju grajskih razvalin, ki so arheološka najdišča, dovoljeno izbiralno redčenje drevja in strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda pod nadzorom pristojne območne enote ZVKDS. Drevesa, ki se vraščajo v grajsko arhitekturo ali v drugo arheološko zidano substanco, je potrebno strokovno odstraniti, pri čemer ni dovoljeno odstranjevati koreninskega sistema,
- zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakih se opravlja tako, da so negativni vplivi na arheološke ostaline minimalni. Dela je potrebno izvajati z delovnimi stroji, ki v najmanjšem možnem obsegu obremenjujejo in posegajo v zemeljske plasti. O načrtovanih posegih je potrebno predhodno pisno obvestiti pristojno enoto ZVKDS. Nastale eventualne poškodbe arheološkega najdišča je potrebno nemudoma dokumentirati in zagotoviti ustrezno zaščito arheoloških ostalin.

Dodatni režim varstva *arheoloških ostalin* - Zavodu za varstvo kulturne dediščine Slovenije je skladno s predpisi s področja varstva kulturne dediščine treba omogočiti dostop do zemljišč, kjer se bodo izvajala zemeljska dela in opravljanje strokovnega nadzora nad posegi, zato naj lastnik zemljišča/odgovorni vodja o dinamiki izvedbe del obvesti pristojno območno enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije vsaj 10 dni pred pričetkom zemeljskih del. Ob vseh posegih v zemeljske plasti velja obvezujoč splošni arheološki varstveni režim, ki najditelja/lastnika zemljišča/investitorja/odgovornega vodjo del ob odkritju arheološke ostaline zavezuje, da najdbo zavaruje nepoškodovano na mestu odkritja in o najdbi takoj obvesti pristojno enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, ki situacijo dokumentira v skladu z določili arheološke stroke. V primeru odkritja arheoloških ostalin, ki jim grozi nevarnost poškodovanja ali uničenja, lahko pristojni organ to zemljišče z izdajo odločbe določi za arheološko najdišče, dokler se ne opravijo raziskave arheoloških ostalin, oz. se omeji ali prepove gospodarska in druga raba zemljišča, ki ogroža obstoj arheološke ostaline.

Dodatni režim varstva *registrirane dediščine*:

- a) območje stavbne dediščine, varuje se: gabariti, gradivo, oblikovanost, pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih stavbah), celovitost dediščine v prostoru.
- b) območje naselbinske dediščine, varuje se: morfološka zasnova naselja, prostorsko pomembnejše naravne sestavine znotraj naselja ali njegovega dela (drevesa, vodotoki),

prepoznavna lega v prostoru oziroma krajini (glede na reliefne značilnosti, poti), varuje tudi naravne ter druge meje rasti in robove, odnosi med naseljem ali med njegovim delom in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega).

c) območje kulturne krajine; območje zgodovinske krajine, varuje se: krajinska zgradba in prepoznavna prostorska podoba (naravne in grajene ali oblikovane sestavine), značilna obstoječa parcelna struktura, velikost in oblika parcel ter členitve (živice, vodotoki z obrežno vegetacijo, osamela drevesa), odnos med krajinsko zgradbo oziroma prostorsko podobo in stavbo oziroma naseljem, preoblikovanost reliefa in spremljajoči objekti, grajene strukture, gradiva in konstrukcije ter likovni elementi.

d) območje vrtnoarhitekturne dediščine, varuje se: zasnova (oblika, struktura, velikost, poteze), grajene in naravne sestavine (vrtna oprema, likovni elementi, rastline, vodni motivi, relief), rastišče z ustreznimi ekološkimi razmerami, ki so potrebne za razvoj in obstoj rastlin, vsebinska, funkcionalna, likovna in prostorska povezanost med sestavinami prostorske kompozicije in stavbami ter površinami, pomembnimi za delovanje celote.

e) območje memorialne dediščine, varuje se: avtentičnost lokacije in fizična pojavnost objekta, vsebinski, simbolni in prostorski odnos med dediščino in okolico ter vedutami.

f) območje druge dediščine, varuje se: avtentičnost lokacije in fizična pojavnost objekta ali naprave, osnovna namembnost ali primarna raba objekta ali naprave in način njenega delovanja, vsebinski in prostorski odnos med dediščino in okolico.

Podrobne kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje GGN GGE Mokrice in preglednico varovanih enot in območij kulturne dediščine je izdelal ZVKDS, Služba za kulturno dediščino, OE Novo mesto, novembra 2019.

Preglednica 50: Varovane enote in območja kulturne dediščine v gozdnem prostoru GGE (vir: RKD)

ESD	IME	REZIM	PODREZIM	ODSEK	USMERITVE
10591	Brezje pri Veliki Dolini - Vaško jedro	Dediščina	Naselbinska dediščina	112	Gozd posega le v južni rob enote. Ohranja se odnos med naseljem in gozdnim robom ter s tem podoba naselja v prostoru.
2400	Bušeča vas - Cerkev Žalostne Matere božje	Vplivno območje		203	Gozd oblikuje vzhodni in južni rob vplivnega območja. Ohranja se gozdni rob in s tem prostorska integriteta, pričevalnost in dominantnost cerkve ter njena značilna podoba v prostoru.
2636	Cirniki pri Veliki Dolini - Cerkev sv. Križa	Vplivno območje		128, 129	Vplivno območje je poraščeno z gozdom. Ohranja se prostorska integriteta in pričevalnost cerkve ter njena značilna prostorska podoba sredi gozda..
10778	Cirniki pri Veliki Dolini - Grad Gračeno	Arheološko najdišče		1, 134	Arheološko najdišče se varuje pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst. Gradnja gozdnih vlakov ni dopustna.
11434	Čatež ob Savi - Arheološko najdišče Čateški grič	Arheološko najdišče		151	Južni del najdišča je bil raziskan in odstranjen med gradnjo avtoceste. Preostali, večji del arheološkega najdišča se varuje pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst.
1711	Čatež ob Savi - Cerkev sv. Vida	Vplivno območje		148, 149	Vplivno območje cerkve je pretežno gozdnato. Kljub temu je cerkev dobro vidna iz doline in predstavlja enega vidnejših prostorskih poudarkov v širšem območju Brežic. Ohranja se prostorska umeščenost, pričevalnost in dominantnost cerkve ter njena značilna prostorska podoba in vedute.
11069	Drnovo - Rimska cesta Neviodunum-Siscia	Arheološko najdišče		125, 132, 133, 138, 147, 151, 152	Izrazito vzdolžna poteza, ki prečka celotno območje GGE. Arheološko najdišče se varuje pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst.
10780	Gazice - Arheološko najdišče Rimski breg	Arheološko najdišče		206	V območju najdišča so le manjše zaplate gozda. Arheološko najdišče se varuje pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst.
11068	Izvir - Trasa in zajetje rimskega vodovoda	Arheološko najdišče		196, 200	V gozd posega le manjši del trase, ki se varuje tako kot ostala arheološka najdišča, kar pomeni, da se varuje pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst.
10835	Kraška vas - Del vasi	Dediščina	Naselbinska dediščina	170, 183A	Gre za del vasi ob Kraškem potoku, kjer se je pozidava prilagodila naravnim danostim. Ohranja se odnos med poselitvijo in gozdom ter s tem značilna podoba tega dela naselja v prostoru.
466	Mokrice – Grad	Vplivno območje spomenika		36B, 121, 123A, 124	Ohranja se prostorska integriteta, pričevalnost in dominantnost gradu ter njegova značilna podoba v prostoru in vedute.
7878	Mokrice - Grajski park	Spomenik		123A	Gozdne površine so tu sestavni del zasnove grajskega parka, zato morajo biti vsi posegi v gozd podrejeni oblikovnim in strukturnim značilnostim parka, kjer pa se varuje zasnova, grajene in oblikovane sestavine, naravne sestavine, podoba v širšem prostoru, zgodovinsko pogojene meje ter rastišča z ustreznimi ekološkimi razmerami.
2635	Ponikve pri Mokricah - Cerkev sv. Jakoba	Vplivno območje		112	Severni iz zahodni del vplivnega območja porašča gozd, ki sooblikuje podobo cerkve v prostoru. Ohranja se njena prostorska integriteta in pričevalnost.

ESD	IME	REZIM	PODREZIM	ODSEK	USMERITVE
10567	Ribnica pri Brežicah - Arheološko najdišče Jaušina	Arheološko najdišče		123B	Gozd v glavnem le obroblja arheološko najdišče, le v južnem delu je nekaj manjših gozdnih zaplat. Najdišče se varuje pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline.
9335	Ribnica pri Brežicah - Arheološko najdišče Romula	Arheološko najdišče		125, 132	Z gozdom je porasel manjši del najdišča na pobočjih nad dolino potoka, ki priteče izpod Cirnika. Varuje se tako kot ostala arheološka najdišča, kar pomeni, da se varuje pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst.
1714	Stankovo - Cerkev sv. Petra	Vplivno območje		162, 163, 169, 170, 196	Ohranja se prostorska integriteta in pričevalnost cerkve ter značilne vedute.
9566	Stankovo - Vinogradniško območje	Dediščina	Kulturna krajina	170	Gozd zgolj obroblja območje kulturne krajine. Ohranja se gozdni rob, ki sooblikuje prepoznavno prostorsko podobo. Ohranja se tradicionalna raba zemljišč in krajinska struktura.
804	Velike Malence - Arheološko najdišče Gradišče	Spomenik*		152, 153, 156	Gozd porašča le severovzhodni del najdišča. Najdišče se varuje pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline.
9325	Velike Malence - Arheološko najdišče Šentvid-Malence	Spomenik*		149, 150, 151, 152, 156	Gozd porašča večji del najdišča na pobočjih Šentviške gore. Najdišče se varuje pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst. Gradnja gozdnih vlak ni dopustna, razen če se s predhodnimi arheološkimi raziskavami ugotovi, da je to možno.
7609	Velike Malence - Arheološko najdišče Šentviška gora	Spomenik*		148	Gozd porašča celotno najdišče (razen površin neposredno ob cerkvi sv. Vida). Najdišče se varuje pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst. Gradnja gozdnih vlak ni dopustna.
10608	Zasap - Arheološko najdišče Zasapi	Arheološko najdišče		209B	Gozd porašča le manjši del najdišča. Najdišče se varuje pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline.

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo lesnoproizvodno funkcijo

- lesno zalogo krepiti na kvalitetnejših osebkih,
- s pravočasnim in dovolj intenzivnim redčenjem v drogovnjakih povečati kvaliteto in stojnost sestojev,
- v kvalitetnih debeljkih akumulirati lesno zalogo, zrele in presvetljene debeljake s podmladkom pospešeno uvajati v obnovo,
- sestoje v obnovi pospešeno prevesti v mladovja,
- v raznomernih sestojih s pomladitvenimi sečnjami ohranjati zgradbo in trajnost donosov,
- osveščati lastnike in javnost o nujnosti ukrepanja za izboljšanje večnamenske vloge gozda; sodelovati pri projektih društev in šole,
- izobraževati lastnike gozdov in ciljno javnost (individualno, seminarji, tečaji, prispevki v medijih, predavanja).

6.2.3 Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali

Za ohranjanje primernega življenjskega okolja za prosto živeče živali je potrebno upoštevati naslednje usmeritve, pa tudi ostala načela sonaravnega gospodarjenja z gozdom, ki tu niso zajeta:

- pospeševanje vrstne in strukturne pestrosti gozdnih sestojev,
- pospeševanje plodonosnih drevesnih in grmovnih vrst,
- vzdrževanje stopničastega gozdnega roba,
- vzdrževanje negozdnih površin (jase, lazi, nenaseljene senožeti) v gozdni krajini,
- ohranjanje in vzdrževanje omejkov, obvodne drevnine, posamičnega drevja in koridorje med gozdnimi prostori v kmetijski in gozdni krajini,
- čas dela v gozdu, gozdnem prostoru in pri vzdrževanju omejkov ter obvodne drevnine prilagoditi gnezdenju in poleganju živali,
- ohranjati primeren delež odmrlih dreves in dreves z dupli, zlasti v III. debelinskem razredu,
- vzdrževanje manjših vodnih virov, ki omogočajo dostop za živali.

6.2.4 Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom

Varovalni gozdovi so bili izločeni z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS št. 88/2005 in nasl.).

Za zagotavljanje varovalne funkcije je potrebno:

- naravno obnavljati sestoje, proizvodne dobe so krajše, pomladitvene dobe pa daljše,
- ukrepati na manjših površinah,
- ohranjati stalno zastrtost tal,
- pospeševati pestro in naravno drevesno sestavo,
- odstranjevati težka in nevarna drevesa,
- negovati mladovja, tudi na majhnih površinah,

- puščati visoke panje pri sečnji (zaščita nižje ležečih sestojev in površin pred padajočim kamenjem),
- pospeševati žično spravilo oziroma ročno spravilo po snegu.

Gozdovi so v preteklosti bili opredeljeni v razred Varovalnih gozdov zaradi strmega naklona in neodprtosti. Glede na proizvodni potencial, rastiščne in sestojne razmere je večinski del možno prekategorizirati v večnamenske gozdove. Potrebno bi bilo odpiranje predela z gozdno cesto ter uporaba sodobnejših tehnik sečnje in spravila (žičnice).

V enoti ni gozdov s posebnim namenom.

6.2.5 Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi

Pravilnik o varstvu gozdov (Ur.l.RS št.: 114/2009, 31/2016) podrobno določa vsebino načrtov varstva gozdov pred požari, program varstva gozdov ter organizacijo opazovalne službe. Za gozdove srednje in majhne požarne ogroženosti ni potrebno izdelovati posebnih načrtov varstva pred požarom in ni potrebno določati posebnih ukrepov za varstvo pred požari. Kljub temu je za večjo varnost pred morebitnim požarom potrebno naslednje:

- na vseh vstopih na gozdne ceste ter na lokacijah s povečanim obiskom javnosti naj bodo nameščene opozorilne table ("*Čuvajmo gozd pred požarom*"),
- večjo pozornost je potrebno posvetiti pri spomladanskih kmetijskih opravilih (kurjenje ob robu gozda),
- osveščanje prebivalstva,
- ker so v zadnjih letih ponovno v razmahu podlubniki, je povečano tudi kurjenje sečnih ostankov. V teh primerih je potrebna izjemna previdnost – kurjenje na poteh, ob vodi, v mirnem vremenu in pa seveda nadziranje kurišča.

6.2.6 Usmeritve za delo s semenskimi objekti

V GGE Mokrice ni opredeljenih semenskih sestojev.

V register gozdnih semenskih objektov je vneseno drevo divje češnje v oddelku 26 z identifikacijsko številko MD.0006. Namen je pridobiti klonski material za osnovanje klonske semenske plantaže.

Usmeritve: češnja je označena z rumenim S in se ne sme označiti za posek.

6.2.7 Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic

V času veljavnosti načrta bo prevladujoča tehnologija pridobivanja lesa ročna sečnja z motorno žago in spravilo v obliki vlačanja lesa do kamionske ceste. Želeno bi bilo povečanje vožnje sortimentov iz gozda namesto vlačanja. Povečati bi se morali delež traktorskega spravila do 200 m in od 200 do 400 m. To bo možno le z gostitvijo omrežja gozdnih vlak. V enoti so možnosti za izvajanje strojne sečnje. Posebno pozornost je potrebno posvetiti načrtovanju sečnih poti in prilagoditi jakost odkazila.

Pri izgradnji načrtovanih gozdnih cest naj bi prevladovala bagska tehnologija in uporaba pnevmatskega kladiva. Pri vzdrževanju gozdnih cest je potrebno posebno skrb posvečati odvodnjavanju meteorne vode s cestnega telesa. Posebno skrb je potrebno posvetiti pretočnosti strug potokov ob gozdnih cestah v času večjih nalivov.

Projektna dokumentacija za pridobitev vodnega soglasja

Pri pripravi projektne dokumentacije za pridobitev vodnega soglasja za gradnjo gozdnih prometnic in izvedbo gozdarskih del je potrebno:

- za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu s 150. členom ZV pridobiti vodno soglasje. Pri pripravi dokumentacije za posege in gradnjo, za katere je potrebno pridobiti vodno soglasje, je potrebno upoštevati Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vlog za izdajo vodnega soglasja (Uradni list RS, št. 25/09) glede na klasifikacijo objekta, ki se gradi. Vodno soglasje je potrebno pridobiti za:
 - poseg na vodnem in priobalnem zemljišču;
 - poseg, ki je potreben za izvajanje javnih služb po ZV-1;
 - poseg, ki je potreben za izvajanje vodne pravice
 - poseg na varstvenih in ogroženih območjih;
 - poseg zaradi odvajanja odpadnih voda;
 - poseg, kjer lahko pride do vpliva na podzemne vode, zlasti bogatenje vodonosnika ali vračanja vode v vodonosnik;
 - hidromelioracije in druge kmetijske operacije, gozdarsko delo, rudarsko delo ali drug poseg, zaradi katerega lahko pride do vpliva na vodni režim.
- v projektu za pridobitev gradbenega dovoljenja mora biti tekstualno in grafično ustrezno prikazan potek trase, z vrisanimi vodotoki ter prikazanimi priobalnimi pasovi;
- dokumentacija mora vsebovati tudi značilne prereze (profile) ter oblikovanje trase gozdne prometnice in terena;
- obdelati in ustrezno prikazati odvajanje padavinskih in morebitnih zalednih voda iz območja gozdne prometnice in načrtovati poseg tako, da ne bo prišlo do pospeševanja erozijske moči voda in slabšanja ravnovesnih razmer ter da ne bo prišlo do odvajanja zbranih voda po nestabilnih zemljiščih;
- gradnja gozdnih prometnic v območju vodotokov mora biti takšna, da ne posega v pretočni profil, zagotovljena pa mora biti varnost objektov pred visokimi vodami z verjetnostjo pojavljanja 100 let z zagotovljeno najmanj 0,5 m varnostno višino;
- morebitno prečkanje grap ali strug nestalnih vodotokov (mulda, prepust,...) je treba projektno obdelati. Premostitveni objekt mora biti ustrezno dimenzioniran in izveden tako, da bo omogočal nemoten pretok visokih voda. V primeru gradnje prepusta je potrebno predložiti hidravlični izračun prevodnosti visokih voda;
- zacevljanje ali prekrivanje vodotokov je strogo prepovedano, razen na krajših razdaljah, ki omogočajo dostop oziroma prehod preko vodotoka v primeru, da gre za objekt javne prometne infrastrukture (most, propust na javnih cestah in poteh);
- pri umeščanju in načrtovanju gozdnih prometnic, torej gozdnih cest, grajenih in negrajenih gozdnih vlak, protipožarnih presek, protipožarnih poti in drugih tras, ki so nujne za izvedbo gozdarskih del (npr. tras žičniških linij), se je potrebno v največji možni meri izogniti ogroženim, varstvenim in varovanim območjem in predvideti gradnjo izven vodnih in priobalnih zemljišč, določenih skladno z opredelitvami v ZV;
- odvajanje padavinskih in morebitnih zalednih voda iz območij gozdnih prometnic je treba načrtovati tako, da ne bo prišlo do pospeševanja erozijske moči voda in slabšanja ravnovesnih razmer ter da ne bo prišlo do odvajanja zbranih voda po nestabilnih zemljiščih. Odvajanje padavinskih in zalednih voda po erozijsko nestabilni ali plazljivo ogroženi brežini je treba izvesti v kanaletah ali drugače utrjenih muldah;
- odlaganje odpadnega gradbenega, rušitvenega in izkopnega materiala na priobalna in vodna zemljišča, na brežine in v pretočne profile vodotokov ter na nestabilna ali mesta, kjer bi lahko prišlo do splazitve ali erodiranja, ni dovoljeno;

- v kolikor trasa posega na poplavno območje je treba upoštevati pogoje in omejitve iz prilog 1. in 2. Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja, pri tem pa zagotoviti, da se z načrtovanjem novih posegov ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na območju in izven njega. V ta namen je treba skupaj z načrtovanjem gradnje, načrtovati tudi celovite ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedbo pa končati pred začetkom gradnje;
- na delih, kjer trasa gozdne prometnice poteka vzporedno z vodotokom, naj bo le-ta predvidena izven priobalnega zemljišča. Manjši odmiki so dopustni le izjemoma na krajših odsekih, kjer iz analize variant izhaja, da so prostorske možnosti močno omejene in bi drugačen potek trase predstavljal nesorazmerno večje stroške, vendar na tak način, da se ne poslabšuje obstoječe stabilnosti in stanja brežin vodotokov;
- za načrtovanje tras gozdnih prometnic na plazljivih in erozijskih območjih je potrebno izdelati geološko poročilo s poudarkom na stabilnosti ali erodibilnosti terena, s katerim se ugotovi stopnja tveganja za načrtovane posege s projektnimi rešitvami omilitvenih ukrepov.
- pri načrtovanju posegov je potrebno upoštevati že podeljene vodne pravice, ki so bile pridobljene po 119. členu ZV-1 na območju gozdnogospodarskega načrta;
- Investitor mora za posege na vodnem in priobalnem zemljišču v lasti države, ki so dovoljeni skladno z 37. členom ZV-1, skleniti ustrezno stvarno-pravno pogodbo, ki takšne posege dovoljuje in velja kot dokazilo o pravici graditi po Zakonu o graditvi objektov.

6.2.8 Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor

Pri vseh posegih v gozd in gozdni prostor je potrebno upoštevati usmeritve za zagotavljanje trajnosti vseh funkcij gozda.

Urbani prostor

Za vse večje krčitve na površinah brez posebne zakonske zaščite so potrebne temeljite presoje ekoloških in socialnih funkcij ogroženega gozda ob naselij. Pri največjih in občutljivih posegih mora biti izražen tudi širši interes (lokalne skupnosti, gospodarstvo, turizem, naravovarstvene organizacije). Ohrani naj se gozdne ostanke.

Gozdnata krajina

Posebno pozorno je potrebno obravnavati krčitve gozda, zlasti v primeru poseganja v obstoječi gozdni rob in v gozdne zaplate v kmetijski krajini. Dopušča naj se krčitev gozdnih jezikov ob robovih vasi za potrebe obnove oz. revitalizacije vasi. Večje gozdne komplekse naj se ohrani in obvaruje pred večjimi posegi. Na kmetijskih površinah naj se ohrani posamezne gozdne otoke in gozdne koridorje. Z ohranitvijo kmetijske dejavnosti v prostoru je potrebno preprečevati zaraščanje krajine.

Umeščanje energetskih objektov in naprav v prostor naj se načrtuje tako, da se kolikor je le mogoče upošteva značilne naravne prvine kot so gozdni rob, podnožje pobočij, reliefne značilnosti ter vidnost naselij in značilne vedute (Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije, Ur. l. RS, št. 76/2004, poglavje 2.3.). Odstraniti je potrebno divja odlagališča v gozdu.

Nove stanovanjske in industrijske objekte naj se praviloma načrtuje v odmiku ene drevesne višine odraslega gozda od obstoječega gozdnega roba. Pri tem se odmik določi v odvisnosti od posameznih lokacij in sestojev, ki so ali se bodo v času razvili na posamezni lokaciji. Odmik je potreben zaradi zagotovitve varnosti objektov.

Gozdna krajina

Veliki gozdni kompleksi naj se ohranijo v obstoječem obsegu, kakršnikoli posegi v ta prostor so nezaželeni. Ta prostor naj se tudi v prihodnje nameni zgolj sonaravnem gospodarjenju, naravi prijaznim oblikam rekreacije in turizma (pohodništvo). Odstraniti je potrebno divja odlagališča v gozdu.

6.2.9 Usmeritve za ukrepe na drugih gozdnih zemljiščih

V gozdnogospodarski enoti je evidentiranih 4,78 ha drugih gozdnih zemljišč pod daljnovodi.

Zemljišča pod daljnovodi po Zakonu o gozdovih (Ur. l. RS, št. 30/93 in nasl.) sodijo med druga gozdna zemljišča. Določbe ZG-a, ki se nanašajo na gozdove veljajo tudi za druga gozdna zemljišča.

Usmeritve za zemljišča pod daljnovodi

Pri vzdrževanju koridorjev daljnovodov v gozdu in gozdnem prostoru ni dopustna uporaba arboricidov in herbicidov. Ob vodotokih je obvezna uporaba bioolj.

Čiščenje tras daljnovodov se izvaja v obdobju med 1. avgustom in 1. marcem, to je izven obdobja intenzivne rasti vegetacije, poleganja mladičev in gnezdenja ptic. Pri vseh delih na trasah daljnovodov ohranjati in zagotavljati prehodnost gozdnih prometnic in neoviran pretok vodotokov.

Pri vzdrževanju koridorjev daljnovodov v gozdu in gozdnem prostoru izvajati takšne ukrepe, da se za prostoživeče živali zagotovijo prehransko in strukturno pestra grmišča.

6.3 Ukrepi

6.3.1 Možni posek

Načrtovani možni posek za enoto znaša 291.717 m³, kar pomeni 7,5 m³/ha/leto.

Na negovalne poseke (redčenja in pomladitvene sečnje) odpade 93% načrtovanega možnega poseka v enoti. Zaradi ujm v obdobju preteklega načrta načrtujemo še nekoliko povečan delež sanitarnega poseka, ki predstavlja 5% celotnega možnega poseka.

V načrtovanem možnem poseku 92% sečne mase odpade na listavce in 8% na iglavce z intenziteto sečenj 26% na zalogo listavcev in 33% na lesno zalogo pri iglavcih.

Skupni načrtovani možni posek znaša 94% izračunanega prirastka zaloge v enoti.

V zasebnih gozdovih je načrtovan posek 210.423 m³, ali 7,2 m³/ha/leto, z intenziteto sečnje 26% na lesno zalogo. Glede na preteklo obdobje je to povečanje za 33%.

V gozdovih v državni lasti je načrtovan možni posek 80.453 m³, ali 8,4 m³/ha/leto, z intenziteto sečnje 29% na lesno zalogo. Glede na preteklo obdobje je to zmanjšanje za 1%.

V občinskih gozdovih je skupno načrtovan možni posek 841 m³.

Preglednica 51/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Skupaj GGE										
Iglavci	m ³	9.441	12.872	0	175	0	2.146	24.634	33,3	85,1
	%	38,3	52,3	0,0	0,7	0,0	8,7	100,0		
Listavci	m ³	110.581	137.567	0	7.163	0	11.772	267.083	26,0	94,7
	%	41,4	51,5	0,0	2,7	0,0	4,4	100,0		
Skupaj	m³	120.022	150.439	0	7.338	0	13.918	291.717	26,5	93,8
	%	41,1	51,6	0,0	2,5	0,0	4,8	100,0		
Zasebni gozdovi										
Iglavci	m ³	5.159	3.472	0	173	0	1.293	10.097	27,5	64,1
	%	51,1	34,4	0,0	1,7	0,0	12,8	100,0		
Listavci	m ³	89.806	98.393	0	7.160	0	4.967	200.326	25,7	92,7
	%	44,8	49,1	0,0	3,6	0,0	2,5	100,0		
Skupaj	m³	94.965	101.865	0	7.333	0	6.260	210.423	25,8	90,8
	%	45,1	48,4	0,0	3,5	0,0	3,0	100,0		
Državni gozdovi										
Iglavci	m ³	4.281	9.397	0	0	0	853	14.531	38,9	110,2
	%	29,5	64,6	0,0	0,0	0,0	5,9	100,0		
Listavci	m ³	20.461	38.745	0	0	0	6.716	65.922	27,1	101,6
	%	31,0	58,8	0,0	0,0	0,0	10,2	100,0		
Skupaj	m³	24.742	48.142	0	0	0	7.569	80.453	28,6	103,1
	%	30,8	59,8	0,0	0,0	0,0	9,4	100,0		
Občinski gozdovi										
Iglavci	m ³	1	3	0	2	0	0	6	42,9	75,9
	%	16,7	50,0	0,0	33,3	0,0	0,0	100,0		
Listavci	m ³	314	429	0	3	0	89	835	20,1	70,5
	%	37,6	51,3	0,0	0,4	0,0	10,7	100,0		
Skupaj	m³	315	432	0	5	0	89	841	20,2	70,5
	%	37,5	51,3	0,0	0,6	0,0	10,6	100,0		

Karta ukrepov v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (karta št. 8).

6.3.2 Potrebna gojitvena in varstvena dela

V spodnji preglednici so prikazana načrtovana gojitvena dela, ki omogočajo obnovo gozda, preprečujejo ogroženost sestojev, krepijo biološko pestrost, stabilnost in kakovost sestojev.

Preglednica 52/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Priprava sestoja	ha	31,13	11,01	0,00	42,14
Nega mladja	ha	7,13	24,56	0,00	31,69
Nega gošče	ha	87,38	65,83	0,00	153,21
Nega letvenjaka	ha	21,39	17,97	0,00	39,36
Nega drogovnjaka	ha	11,32	0,00	0,00	11,32
Varstvo pred žuželkami	dni	10,0	40,0	0,0	50,0

Opomba: Gojitvena dela so prikazana upoštevajoč ponovitve.

V zasebnih gozdovih je nege mladja, gošče, letvenjaka in tanjšega drogovnjaka skupno načrtovano na 127 ha. Glede na to da je skupno zasebnih mladovij le 63 ha je večina nege načrtovane v sestojih v obnovi, kjer je predviden končni posek. Ukrep priprava sestoja je načrtovan v sestojih, kjer je za kvalitetnejšo obnovo, ocenjena potreba odstranjevanja grmovnic in podstojnega sloja.

V državnih gozdovih je nege mladja, gošče in letvenjaka skupno načrtovano na 108 ha. Tako kot v zasebnih je tudi v državnih gozdovih skupna površina nege večja od skupne površine mladovij.

Glede na evidentiran obseg varstvenih del v preteklem desetletju načrtujemo ~50,0 dni varstva pred žuželkami v desetletju v enoti.

Umetna obnova s saditvijo v enoti ni načrtovana.

6.3.3 Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali

Ukrepe za izboljšanje življenjskih razmer prosto živečih živali delimo na biomeliorativne in biotehnične.

Z biomeliorativni ukrepi izboljšujemo tako prehranske razmere, kot tudi razmere za kritje, gnezdenje, poleganje in vzrejo mladičev divjadi.

Med najpomembnejše biomeliorativne ukrepe sodi:

- ohranjanje, vzdrževanje in osnovanje novih pašnih površin,
- vzdrževanje remiz,
- vzdrževanja grmišč,
- sadnja in ohranitev plodonosnega drevja in grmovja,
- vzdrževanje kaluž.

Z izvedbo biotehničnih ukrepov izboljšujemo predvsem prehranske razmere za prosto živeče živali. V ta sklop ukrepov spada:

- obdelava krmnih njiv za divjad,
- krmljenje divjadi in polaganje soli.

Ukrepi so načrtovani z Letnimi načrti lovsko upravljavskih območij in Letnimi načrti lovišč, izvajajo pa jih upravljavci lovišč.

6.3.4 Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov

Večinski del gozdov enote je na varovanih območjih po predpisih o ohranjanju narave in je funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti najbolj razširjena funkcija. Vse ukrepe v enoti načrtujemo tudi v cilju ohranjanja ugodnega življenjskega prostora za kvalifikacijske vrste.

V naravovarstvenih usmeritvah za načrt enote je po usmeritvah za posemne upravljavske cone poudarjena ohranitev naravne sestave gozdov, zmerne sečnje ob vodotokih in puščanje odmirajočega debelega drevja naravnemu razkroju.

V oddelku 211 so načrtovani ukrepi usmerjeni v ohranitev ugodnega stanja rastišč za kvalifikacijske vrste Nature 2000.

Preglednica 53/D-FU: Predlagani ukrepi za krepitev funkcij gozdov v gozdnogospodarski enoti

Funkcija	Ukrep		
	Vrsta dela	Enota	Obseg
Ohranjanje biotske raznovrstnosti	651 – Ohranjanje biotopov – sečnja	m ³	100,0
Ohranjanje biotske raznovrstnosti	652 – Ohranjanje biotopov – nega	ha	10,0

Ukrepi so konkretizirani po odsekih na obrazcih E4 v prilogah pod usmeritvami za zagotavljanje funkcij gozdov.

6.3.5 Graditev gozdnih prometnic

V GGE Mokrice ni predelov kjer gradnja gozdnih cest ne bi bila mogoča. Drugače pa je glede na slabšo odprtost gozdov z vlakami potrebno obravnavati in strokovno presoditi vsako namero za vlaganje v gozdno infrastrukturo na celotnem območju enote.

Preglednica 54: Načrtovana gradnja gozdnih vlak (m)

LETO	ZG		DG	
	nove	rekonstruirane	nove	rekonstruirane
2020-2029	5.000	4.000	12.000	6.000

Prednostno območje za gradnjo gozdnih cest je predel Brezje – Selevce – Mrtije Drage – Heimbring v skupni dolžini okoli 2.000 m in celotno območje ob državni meji s Hrvaško. V državnih gozdovih pa je prednostno območje med Subanovim mlinom in Malim Cirknikom v skupni dolžini okoli 1.500 m.

Karta cestnega omrežja in površin potencialno najugodnejših načinov spravila v merilu 1:25 000 je podana v kartnem delu načrta (karta št. 11).

7 Usmeritve za gospodarjenje s posamičnim gozdnim drevjem in skupinami gozdnega drevja zunaj naselij

Posamično gozdno drevje in skupine gozdnega drevja zunaj naselij imajo pomembno ekološko in estetsko vlogo in dajejo krajini poseben pečat, še posebno v kmetijski krajini, ki jo je v enoti 6%. Predstavljajo biokoridorje v krajini, povečujejo biološko pestrost in so v kmetijski krajini edini ostanki naravne vegetacije. Nudijo zatočišče živalim in omogočajo pretok snovi in energije skozi krajino.

Zaradi ekološke stabilnosti je poleg prisotnosti tega gozdnega drevja pomembna tudi njihova prostorska razporeditev. Z upoštevanjem lege in razporeditve le - teh smo jih razvrstili v naslednje skupine:

- obvodno drevje in grmovna vegetacija,
- omejki in skupine dreves med kmetijskimi površinami,
- drevje ob cestah in poteh,
- stara drevesa in osamelci sredi polj,
- vse posamične prvine gozdne vegetacije v gozdnati in kmetijski krajini.

Vse skupine drevja opravljajo pomembno funkcijo ohranjanja biotske pestrosti, estetsko in higiensko - zdravstveno funkcijo. Posamezne skupine drevja opravljajo varovalno in zaščitno funkcijo. Nekatera drevesa predstavljajo naravno vrednoto.

Pri obvodnem drevju in grmovni vegetaciji je potrebno skrbeti za stopničasto zgradbo s pestro drevesno in grmovno sestavo. Pri prestarih in pomanjkljivih, nestabilnih zasnovah je potrebno poskrbeti za obnovo in pomladitev. Pomlajuje se enkrat ena, drugič druga stran struge. Neposredno ob vodi se redči močnejše in izseka večja drevesa, da je omogočen neoviran pretok vode. Na poplavnih površinah se puščajo večja vitalna drevesa in med njimi grmovni sloj. Potrebno je odstraniti vse sečne ostanke iz vodotokov.

V omejkah in skupinah dreves, ki povezujejo večje gozdne komplekse, je potrebno skrbeti za ohranjanje biološke pestrosti drevesnih in grmovnih vrst. Posek naj bo omejen zgolj na sanitarne sečnje. Gozdni rob naj se oblikuje galerijsko.

Tudi ob cestah in poteh naj bo zgradba stopničasta in dovolj strnjena, da deluje protihrupno.

Posamezna stara drevesa in osamelce sredi polj (kmetijska krajina) je potrebno ohranjati, oziroma jih ob potrebnem poseku pravočasno nadomestiti s sadnjo.

V ostalih posamičnih prvinah gozdne vegetacije v obeh tipih krajine (gozdnata in gozdna) se skrbi predvsem, da se ne izsekajo. Izsekujejo se le najbolj nevitalna drevesa, redčijo se mlajše razvojne faze.

Pri sečnji drevja v vseh omenjenih skupinah, ki ga napadejo gospodarsko pomembni primarni škodljivci, se je potrebno držati enakih predpisov, ki sicer veljajo za drevje v gozdu (npr. za zatiranje smrekovega lubadarja).

ZGS skrbi, da bodo lastniki posamičnega gozdnega drevja in skupin gozdnega drevja zunaj naselij na primeren način seznanjeni in motivirani za delo s temi površinami.

8 Ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi gozdnogospodarske enote

Ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi je prikazana za državne gozdove, skupaj za zasebne gozdove in gozdove lokalnih skupnosti ter skupaj za celotno gozdnogospodarsko enoto.

Prihodki:

Prihodek (vrednost lesa na KC) je izračunan na podlagi strukture načrtovanega možnega poseka, ki temelji na dejanski strukturi lesne zaloge in drevesne sestave gozdov – predpostavljeno je, da je ob realizaciji vse količine načrtovanega možnega poseka debelinska struktura posekanega drevja podobna debelinski strukturi drevja v gozdu – ter na podlagi izdelanih tablic, ki kažejo modelno strukturo sortimentov v odvisnosti od debeline drevesa, drevesne vrste in kakovosti rastišča/tarife (Vir: Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov in ZGS). Pri izračunu smo uporabili povprečne cene gozdno-lesnih sortimentov na kamionski cesti v letu 2010 (Vir: Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov in ZGS).

Stroški:

Stroške gospodarjenja z gozdovi predstavljajo stroški sečnje, spravila in manipulacije na kamionski cesti, stroški gojitvenih in varstvenih del ter stroški vzdrževanja gozdnih cest in gozdnih vlak.

Izhodiščni parametri za izračun normativov za sečnjo in spravilo so izračunani za posamezen odsek in sektor lastništva. Ti povprečni parametri so gozdna združba, pravilno sredstvo, pravilna razdalja, nagib, skalnatost in povprečni tarifi (ločeno na iglavce in listavce).

Pri izračunu so upoštewane neto količine (m³) gozdnih lesnih sortimentov, pri čemer sta bila uporabljena povprečna faktorja za preračun iz bruto m³, in sicer 0,85 za iglavce in 0,88 za listavce.

Stroški dela oz. delovne ure so enotni za vsa lastništva in znašajo za sečnjo 17,78 €/h in za spravila 32,09 €/h. Za strošek manipulacije na KC je upoštevano 3 minute na m³.

Stroški gojitvenih in varstvenih del so izračunani na podlagi načrtovanih del. Vrednost dneine znaša 134,03 €/delovni dan. To je 50% dneine gozdnega delavca z ročnim orodjem in 50% dneine sekača (delavec z motorno žago) po kalkulacijskih osnovah SKZG za ceno gozdarskega dela za leto 2010. Po analizi evidence gojitvenih in varstvenih del za obdobje 2001-2010 za polovico GGO se je namreč približno 50% opravljenih dnin za gojitvena in varstvena dela opravilo z motorno žago. Pri materialnih stroških so upoštewane okvirne cene sadik in semena po pogodbi z drevesnicami za obdobje 2009-2012 ter pogodbene cene za varstveni material za leto 2010. Vse cene so brez DDV.

Stroški za vzdrževanje gozdnih cest so izračunani na podlagi povprečne cene vzdrževanja gozdnih cest v gozdnogospodarskem območju ki sestoji iz tekočega vzdrževanja cest, zimskega pluzenja in periodičnega vzdrževanja cest. Osnova za kalkulacijo je metodologija, ki je opredeljena v uredbi za vzdrževanje gozdnih cest ter dejanska dolžina gozdnih cest v enoti.

Stroški za vzdrževanje gozdnih vlak znašajo v državnih gozdovih 0,50 €/m³ in v ostalih gozdovih 0,30 €/m³.

Vse postavke so prikazane na enoto neto m³ in hektar gozdne površine.

Preglednica 55/EP1: Prikaz prihodka od lesa

	Zasebni in ostali gozdovi		Državni gozdovi	
	Skupaj €	€/ m ³	Skupaj €	€/ m ³
Vrednost lesa na KC	9.151.237	49,30	3.423.898	48,66
Strošek poseka in sprav.	4.081.043	21,99	1.447.432	20,57
Razlika	5.070.194	27,31	1.976.466	28,09

Preglednica 56/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v gozdnogospodarski enoti

	Skupaj €	€/ m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na KC)	12.575.135	49,13	100,0
Stroški sečnje, spravila in manipulacije	5.528.475	21,60	44,0
Stroški gojenja in varstva gozdov	146.910	0,57	1,2
Stroški vzdrževanje gozdnih cest	187.680	0,73	1,5
Stroški vzdrževanje vlak	90.864	0,35	0,7
Stroški skupaj	5.953.929	23,25	47,3
Dohodek	6.621.206	25,88	52,7
Predv. spodbude za gojenje in varstvo	24.616	0,10	0,2
Predv. spodbude za vzdrž. gozdnih prom.	145.950	0,57	1,2
Skupaj predvidene spodbude	170.566	0,67	1,4
Dohodek + spodbude	6.791.772	26,55	54,0

Poudariti je potrebno, da je ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi narejena ob predpostavki, da bo posekan ves najvišji možni posek na celotni površini, da bodo opravljena vsa gojitvena in varstvena dela, da se bodo tekoče vzdrževale vse gozdne ceste ter da se bodo enkrat v desetletju vzdrževale tudi vlake. Prikazane so tudi ocene spodbud za gojenje in varstvo gozdov ter vzdrževanje gozdnih prometnic.

9 Rastiščnogojitveni razredi

9.1 Utemeljitev oblikovanja rastiščnogojitvenih razredov

Pri združevanju gozdov v RGR smo upoštevali: enotne rastiščne razmere, stopnjo ohranjenosti, sorodnost gozdnogospodarskih ciljev in usmeritve GGN GGO Brežice (2011-2020) ter Pravilnika.

V primerjavi s preteklim ureditvenim obdobjem je število razredov zmanjšano. Večina gozdov preteklega razreda "00099 Panjevci kostanja" so zaradi opuščanja panjevskega gospodarjenja ter vraščanja ostalih drevesnih vrst (bukve, hrasta, breze, č.jelše, b.gabra) razvrščeni v razred "00041 Bukovja na silikatih". V gozdovih preteklega razreda "00072 Podgorski bukovi gozdovi spremenjeni z iglavci" je s sanitarnimi sečnjami iglavcev v zadnji dvajsetih letih, njihov delež v lesni zalogi znatno padel. Zaradi male površine in znatno manjšega deleža iglavcev v sestojih, smo gozdove tega razreda uvrstili v ohranjeni razred "00071 Podgorska bukovja na karbonatih".

S tem načrtom smo uvedli tudi novo poimenovanje rastiščnogojitvenih razredov.

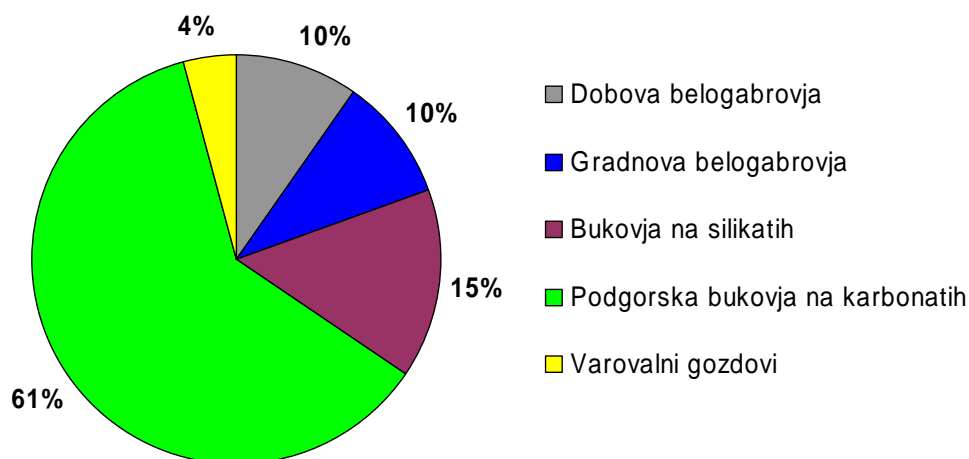
Gospodarsko kategorijo večnamenskih gozdov (3.729,17 ha) sestavljajo:

- RGR *Dobova belogabrovja*,
- RGR *Gradnova belogabrovja*,
- RGR *Bukovja na silikatih*,
- RGR *Podgorska bukovja na karbonatih*,

Gospodarska kategorija varovalnih gozdov (160,20 ha) je vključena v RGR *Varovalni gozdovi*.

V enoti ni gozdov s posebnim namenom.

Na območju enote ni opredeljenih habitatnih tipov vezanih na gozdni prostor.

Grafikon 4: Delež posameznih rastiščnogojitvenih razredov v GGE

Karta rastiščnogojitvenih razredov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu načrta (karta št. 5).

9.2 Načrt gospodarjenja z gozdovi po rastiščnogojitvenih razredih

9.2.1 Rastiščnogojitveni razred: Dobova belogabrovja - 00011

Rastiščnogojitveni razred združuje nižinske gozdove na rastiščih doba in belega gabra ob reki Savi in Krki.

Površina razreda je 380,54 ha. Predstavlja 10% gozdov enote. Po lastniški strukturi je 71% gozdov v zasebni lasti.

Po gospodarskih kategorijah spadajo vsi gozdovi razreda v večnamenske gozdove.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Največ površin s funkcijo poudarjeno na 1. stopnji imajo gozdovi okrog vojaških objektov in letališča Cerklje (obrambna). Na 2. stopnji ima največ gozdov poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti (EPO območja, Natura) ter hidrološko funkcijo (vodovarstvena območja, pas ob vodotokih). 2. stopnjo poudarjenosti imajo tudi obrežni sestoji Krke in pritokov Save (varovanje naravnih vrednot) ter gozdovi na območju arheološke kulturne dediščine (varovanje kulturne dediščine).

V tem razredu so opredeljena Natura 2000 območja (Vrbina, Krka).

Lesnoproizvodno funkcijo na 1. stopnji ima 83% gozdov, ostali pa na 2. stopnji.

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Prevladujejo srednje globoka, hidromorfna tla na kvartarnih nanosih proda reke Save in na ilovnato glinastih nanosih reke Krke. Tla so pod vplivom podtalnice, mestoma, kjer ni izvedena regulacija vodotoka, tudi plavljena. V obeh primerih je reakcija tal rahlo kisl.

Prevladuje gozdni rastiščni tip *Dobovje in dobovobelogabrovje* s prevladujočo združbo *Genisto elatae-Quercetum roboris* Horvat 1938 *carpinetosum betuli* Horvat.

Preglednica 57/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delez (%)
511	<i>Vrbovje s topolom</i>	11	6,66	1,8
531	<i>Dobovje in dobovo belogabrovje</i>	11	365,63	96,0
731	<i>Kisloljubno gradnovo bukovje</i>	11	8,25	2,2
	Skupaj	11,00	380,54	100,0

Proizvodna sposobnost rastišč (PSR) znaša ob sedanji zastopanosti drevesnih vrst in optimalnem razmerju razvojnih faz 7,44 m³/ha/leto.

Proizvodni potencial rastišč RGR je dobro izkoriščen (105%). Proizvodna sposobnost rastišč je višja od modelne (7,06 m³/ha/leto).

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

4/5 razreda gradijo mešani skupinsko raznodobni gozdovi, v katerih prevladujejo debeljaki in drogovnjaki; 1/5 razreda poraščajo raznomerni mešani gozdovi doba, dr.trdih in mehkih listavcev ter smreke.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga znaša 241,0 m³/ha, letni prirastek pa 8,23 m³/ha.

Povprečna lesna zaloga razreda je nižja od povprečja za enoto, prirastek pa višji. V povprečni lesni zalogi je 11% iglavcev. Največ zaloge je skoncentrirane v drevju II. in V. debelinskega razreda.

Iglavci v povprečju priraščajo 5,2% lesne zaloge na leto, listavci pa 3,2%. Največji delež prirastka prinesejo drevesa II. debelinskega razreda, najmanjši pa V. razreda.

Preglednica 58/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga						Letni prirastek		
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	26,8	28,9	10,5	12,1	21,7	25,5	10,6	1,33	16,2
Listavci	7,9	24,9	22,0	19,7	25,5	215,5	89,4	6,90	83,8
Skupaj	9,9	25,4	20,8	18,9	25,0	241,0	100,0	8,23	100,0

Razmerje drevesnih vrst

V tem razredu je povprečno največji delež iglavcev v enoti (11%). Med drevesnimi vrstami je v lesni zalogi največ doba z 24%, b.gabra z 23%, č.jelše z 15%, smreke z 7%, bukve z 6% in robinije z 5%. Primešani so še z.bor, breza, trepetlika, topoli, vrbe, poljski jesen, poljski brest...

Podmladek pokriva 4% površine razreda. V njem je največ dr.trdih in mehkih listavcev.

Preglednica 59/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	16,7	0,0	2,3	0,0	6,5	15,5	60,2	9,5	71,5	58,9
	%	6,9	0,0	0,9	0,0	2,7	6,4	25,0	3,9	29,8	24,4
Naravno stanje	m ³ /ha	0	0,0	2,4	0,0	0,0	4,8	132,6	48,2	36,2	16,9
	%	0,0	0,0	1,0	0,0	0,0	2,0	55,0	20,0	15,0	7,0

Glede na naravno zastopanost drevesnih vrst primanjkuje predvsem doba in pl.listavcev, smreke in dr.trdih listavcev pa je preveč.

Ohranjenost gozdov

V tem razredu je največja stopnja spremenjenosti v enoti (povprečni delež iglavcev v lesni zalogi). Po površini 6% gozdov razreda ima delež iglavcev v zalogi med 31 in 70%.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

V raznodobnih gozdovih prevladujejo debeljaki in drogovnjaki. Zavzemajo 97% raznodobnih sestojev razreda. Najmanj je sestojev v obnovi in mladovij.

1/5 razreda sestavljajo raznomerni sestoji. Večinoma so pomanjkljivo negovani.

Zasnova mladovij je slaba. Slabše zasnove so tudi pri drogovnjakih. Sestoji so večinoma pomanjkljivo negovani, rahlega do normalnega sklepa.

Preglednica 60/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	6,39	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	95,8	4,2
Drogovnjak	137,92	0,0	23,6	74,6	1,8	0,0	64,8	33,9	1,3	8,4	52,2	33,1	6,3
Debeljak	151,26					5,0	51,2	43,8	0,0	0,0	41,9	53,9	4,2
Sestoj v obnovi	2,16					0,0	100,0	0,0	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	78,67					0,0	25,1	74,9	0,0				
Pionirski gozd z grmišči	4,14	0,0	0,0	100,0	0,0								
Skupaj	380,54												

Kakovost drevja

Med ocenjenimi listavci ima največji delež dreves dobro kakovost, sledi zadovoljiva ter slaba kakovost. Vsi ocenjeni iglavci imajo dobro kakovost.

Poškodovanost sestojev

Delež poškodovanega drevja je v tem razredu 4,2%. Kar je manj od povprečja v enoti. Največ je poškodb na vejah (3,6%), kar so večinoma posledice sečnje in ujm.

Odmrlo drevje

Povprečno je na hektar površine nekaj manj kot 25 odmrlih, večinoma ležečih dreves. Od tega največ v I. razširjenem debelinskem razredu (90%). Povprečno je v gozdovih razreda 15,9 m³/ha odmrle mase, kar je manj od povprečja za enoto (27,6 m³/ha).

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

V gozdovih sedanjega razreda je posekano 15.187 m³ lesa. Kar je letno 4 m³/ha. Realizacija je v preteklem desetletju dosegla 99%. Visok delež realizacije je rezultat izvedenih krčitev v razredu. Posek iglavcev je bil jakosti 44% na lesno zalogo, listavcev pa 12%.

Izveden posek predstavlja 7,3% poseka vseh gozdov enote.

V skupni masi posekanega drevja je bilo največ smreke (27%), mehkih listavcev (20%), doba (19%), dr.trdih.list. (18%) in ost.iglavcev (8%).

Pri listavcih je bila najbolj intenzivna sečnja v V. debelinskem razredu, oz. pri najdebelejših drevesih, pri iglavcih pa v III. debelinskem razredu.

Preglednica 61/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	1,84	0,00	0,0
Nega mladja	ha	0,21	0,00	0,0
Nega gošče	ha	0,89	0,00	0,0
Nega letvenjaka	ha	1,94	0,00	0,0
Nega drogovnjaka	ha	7,16	0,00	0,0
Obžetev	ha	0,00	3,50	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	0,76	0,0
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	0,00	60,00	0,0
Vzdrževanje grmišč	ha	0,00	0,90	0,0

Od predpisanih del nege izvedena je bila le obžetev in zaščita nasada.

Med opravljena dela varstva pred žuželkami sodijo večinoma dela na čiščenju in postavljanju kontrolno-lovnih pasti za podlubnike.

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV**Površina, lesna zaloga, prirastek, posek**

Površina gozdov razreda skozi desetletja opada. Gozdovi so v bližini naseljenega območja in infrastrukturnih objektov (letališče, HE Brežice), lažje dostopni in zato podvrženi raznim ureditvam in krčitvam.

Povprečna lesna zaloga razreda se je v preteklem desetletju povečala za 3 m³/ha, letni prirastek pa je ostal na isti ravni (8,2 m³/ha).

V preteklem desetletju je bila realizacija poseka 3,99 m³/ha/leto ali 16% od zaloge. Skupni načrtovani posek je za 5% manjši kot je realiziran posek v zadnjem desetletju.

Preglednica 62/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2000 do 2020

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2000	468,85	13,3	166,0	179,3	0,32	4,25	4,57	0,18	0,41	0,59
2010	389,75	31,2	207,1	238,2	1,92	6,28	8,20	1,41	2,58	3,99
2020	380,54	25,5	215,5	241,1	1,33	6,90	8,23	0,50	3,31	3,81

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

V primerjavi s preteklim obdobjem je delež iglavcev v povprečni zalogi upadel za 2,5 odstotnih točk. Med listavci se nekoliko krepi delež mehkih in dr.trdih listavcev, upada pa delež doba.

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2000 do 2020

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2000	5,5	0,0	0,7	0,0	1,2	4,4	21,2	10,4	36,3	20,3
2010	9,4	0,0	0,6	0,0	3,0	5,7	28,0	3,3	28,7	21,3
2020	6,9	0,0	0,9	0,0	2,7	6,4	25,0	3,9	29,8	24,4

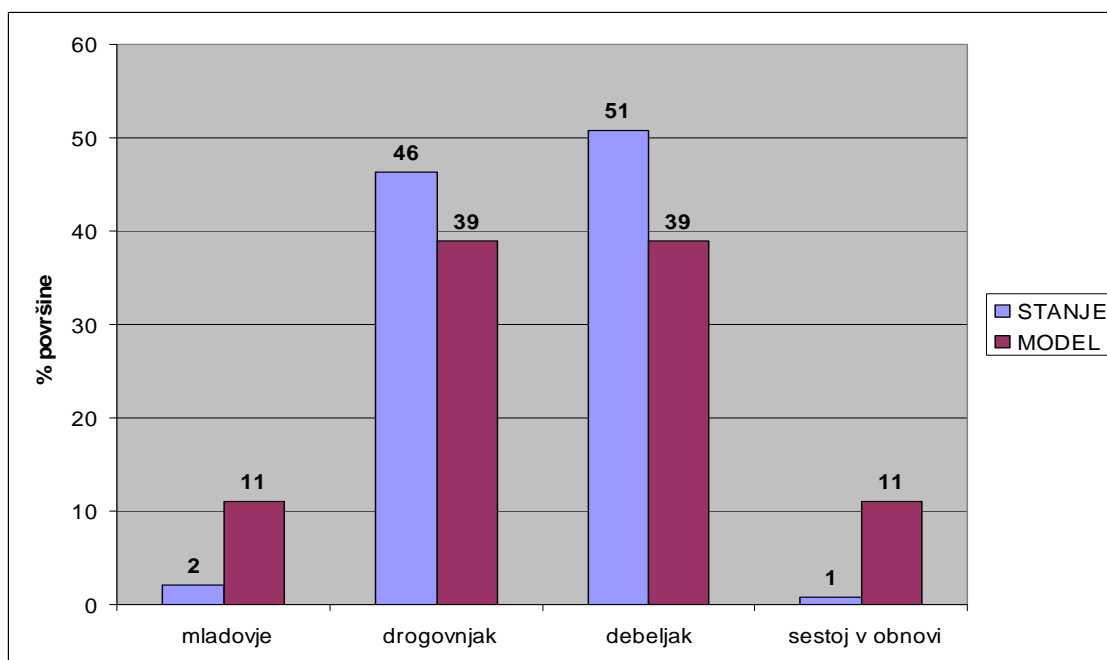
Razvojne faze in zgradbe sestojev

V primerjavi s preteklim obdobjem, znatnejše se je zmanjšal delež drogovnjakov.

Raznomernih sestojev v preteklem načrtu ni bilo sedaj so pa na 1/5 površine razreda.

Preglednica 63/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	6,39	1,7	1,0	15	11	32,75	-80
Drogovnjak	137,92	36,2	39,0	55	39	116,11	19
Debeljak	151,26	39,7	59,0	55	39	116,11	30
Sestoj v obnovi	2,16	0,6	1,0	15	11	32,75	-93
Raznomerno (sk-gnz)	78,67	20,7					
Pionirski gozd z grmišči	4,14	1,1					
Skupaj	380,54	100,0	100,0	140	100		

Grafikon 5: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

Modelno razvojno strukturo za raznodobne gozdove v razredu smo določili s pomočjo modelnih parametrov, ki so bili narejeni za območne rastiščnogojitvene razrede (modelni deleži razvojnih faz in ciljno proizvodno obdobje).

Iz zgornjega grafikona in preglednice je razvidno, da je v primerjavi z modelnim stanjem preveč debeljakov in drogovnjakov, sestojev v obnovi in mladovij pa je premalo.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 7,9%, bor 0,9%, ost.iglavci 3,0%, bukev 6,4%, hrast 25,5%, plem.listavci 4,0%, drugi trdi list. 29,0%, mehki list. 23,3%.

Ciljno razmerje razvojnih faz: na 79% površine gozdov razreda raznodobni gozdovi (mladovje 1%, drogovnjak 39%, debeljak 59%, sestoj v obnovi 1%), na 21% površine razreda raznomerni gozdovi.

Ciljna povprečna lesna zaloga v razredu ~285 m³/ha (11,8% igl.); končna lesna zaloga (lesna zaloga debeljakov preden ga začnemo obnavljati) je 460 m³/ha (dob 500 m³/ha);

Ciljna kakovost: smreka B, bor C, bukev A2, hrast C, pl. listavci B, dr. trdi in mehki listavci D.

Ciljno stanje je moč doseči v 10-ih letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

Gospodarjenje je bolj usmerjeno na izboljšavo vitalnosti in kvalitete sestojev kot na pridobivanje sečne mase ali uravnavanje razmerja razvojnih faz.

V raznodobnih gozdovih zmerno in postopno sestojno gospodarjenje s ciljem povečanja povprečne lesne zaloge. Proizvodno razdobje, ki vključuje tudi pomladitveno dobo je 140 let, pomladitvena doba 5 do 15 let. Pospeševati kakovost dreves.

V raznomernih s pomladitvenimi sečnjami ohraniti obstoječ način gospodarjenja s ciljno povprečno zalogo ~260-270 m³/ha.

Usmeritve po razvojnih fazah:**MLADOVJA**

V naslednjem desetletju, ob predpostavljeni realizaciji načrtovanih ukrepov, pričakujemo zmanjšanje deleža mladovij na 1% površine raznodobnih gozdov razreda. V mladovjih:

- intenzivneje izvajati nego v sestojih, ki so bili opisani kot nenegovani,
- pri ukrepih nege pospeševati dob,
- ob morebitni pomanjkljivi obnovi uporabiti dopolnilno sadnjo (setev) doba,
- zagotavljati pestro naravno sestavo drevesnih in grmovnih vrst,
- povečati delež realizacije pri negi v zasebnih gozdovih,
- ohranjati plodonosne vrste.

DROGOVNJAKI

Načrtovana povprečna jakost sečnje znaša 20% lesne zaloge pri iglavcih in 16% lesne zaloge pri listavcih v desetletju. V drogovnjakih:

- zmanjšati delež pomanjkljivo negovanih in nenegovanih sestojev;
- pri uravnavanju drevesne sestave slediti ciljnemu razmerju za razred (pospeševati dob),
- povečati delež realizacije pri negi v zasebnih gozdovih,
- ohranjati redko zastopane drevesne in grmovne vrste.

DEBELJAKI

- načrtovani delež debeljakov za redčenje znaša 69%, debeljakov s sanitarno sečnjo pa 31% povprečno jakostjo ukrepanja 18% na lesno zalogo iglavcev in 16% na zalogo listavcev;
- v debeljakih ni površine, kjer je načrtovano uvajanje v obnovo;
- v mlajših debeljakih izvajati izbiralna redčenja in akumulirati vrednostni prirastek (kvalitetnem drevju sproščati krošnje);
- v starejših debeljakih posamezna razvrednotena drevesa puščati za stoječa habitatna drevesa;

SESTOJI V OBNAVLJANJU

- delež sestojev v obnovi predviden za nadaljevanje obnove znaša 66% s povprečno načrtovano jakostjo ukrepanja 30% na zalogo listavcev;
- za 34% sestojev v obnovi je načrtovan zaključek obnove;

RAZNOMERNI

- s pomladitvenimi sečnjami ohranjati stalnost pomlajevanja in vzdrževati strukturo;
- povprečna intenziteta sečenj v raznomernih naj bo 20% na lesno zalogo iglavcev in 14% na zalogo listavcev;
- minimalna intenziteta sečnje naj bo vsaj 15% od zaloge (pri sestojih z nižjo povprečno lesno zalogo); maksimalna intenziteta naj bo do 30% od zaloge (pri sestojih z višjo povprečno zalogo);
- sečnjo usmeriti na najdebelejša drevesa;
- nego opravljati istočasno z sečnjo, po principih nege v prebiralnem gozdu;

Usmeritve glede drevesne sestave:

Povečati je potrebno delež doba in zmanjšati delež trdih listavcev. Ohranjajo naj se še plodonosne in redkeje zastopane drevesne in grmovne rastlinske vrste.

Usmeritve glede zagotavljanja funkcij gozdov:

Ohranjati naravno drevesno sestavo in zgradbo; vzdrževanje gozdnega roba. Upoštevati podrobnejše usmeritve iz poglavja 6.2.2.

Ukrepi

Ob ocenjenem prirastku in realizaciji načrtovanega poseka se bo lesna zaloga v rastiščnogojitvenem razredu povečala na ~285 m³/ha. Nekoliko se bo povečal delež iglavcev.

Preglednica 64/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	10,6	89,4	100,0
- ciljno %	11,8	88,2	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	25,5	215,5	241,0
- ciljna (m ³ /ha)	33,8	251,5	285,2
Prirastek (m ³ /ha)	1,33	6,90	8,23
Možni posek (m ³ /ha)	5,0	33,1	38,1
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,50	3,31	3,81
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	19,6	15,4	15,8
Intenziteta m. p. prirastek (%)	37,7	48,0	46,3
Izravnalna doba (let)	10		

Preglednica 65/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	1.318	0	0	0	0	587	1.905	19,6	37,6
	%	69,2	0,0	0,0	0,0	0,0	30,8	100,0		
Listavci	m ³	8.284	165	0	0	0	4.155	12.604	15,4	48,0
	%	65,7	1,3	0,0	0,0	0,0	33,0	100,0		
Skupaj	m³	9.602	165	0	0	0	4.742	14.509	15,8	46,3
	%	66,2	1,1	0,0	0,0	0,0	32,7	100,0		

Najvišji možni posek za rastiščnogojitveni razred znaša 3,8 m³/ha/leto ali 15,8% lesne zaloge.

Največ sečne mase je načrtovano iz redčenj. Tretjina poseka je načrtovana iz sanitarnih sečenj. V tem razredu so načrtovani gozdnogospodarski ukrepi najbolj zmerni in zadržani.

Preglednica 66/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Nega gošče	ha	0,11	0,11
Nega drogovnjaka	ha	3,69	3,69

V razredu je pridvidena nega gošče na 0,11 ha in nega tanjšega drogovnjaka na 3,69 ha.

9.2.2 Rastiščnogojitveni razred: Gradnova belogabrovja - 00021

Rastiščnogojitveni razred združuje gozdove kolinskega pasa na rastiščih gradna in belega gabra. Največje površine so v predelu pod Šentviško goro od Cerine in Prilip preko Žejnega in Mrzlave vasi do Velikih Malenc.

Površina razreda je 374,57 ha. Predstavlja 10% gozdov enote. Po lastniški strukturi je 96% gozdov v zasebni lasti.

Po gospodarskih kategorijah spadajo vsi gozdovi razreda v večnamenske gozdove.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Največ površin s funkcijo poudarjeno na 1. stopnji imajo gozdovi na vodovarstvenih območjih I. in II. varstvenega režima (hidrološka) ter gozd v mokriškem parku (varovanje kulturne dediščine). Na 2. stopnji ima največ gozdov poudarjeno hidrološko funkcijo (vodovarstvena območja III. st.), funkcijo varovanja naravnih vrednot in funkcijo varovanja kulturne dediščine (arheološke kulturne dediščine). Na 2. stopnji je pogosta funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti (EPO območja).

Lesnoproizvodno funkcijo na 2. stopnji imajo ožja vodovarstvena območja (~9 ha). Na 3. stopnji ima lesnoproizvodno funkcijo gozd v mokriškem parku. Ostali gozdovi imajo lesnoproizvodno funkcijo na 1. stopnji.

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Prevladujejo srednje globoka evtrična rjava tla, ki so se razvila na mehkejši apnenčasti matični podlagi pogosto primešani z laporovcem. Menjavanje plasti apnenca in laporovca povzroča rahlo kislo reakcijo tal.

Prevladuje gozdni rastiščni tip *Preddinarsko-dinarsko gradnovo belogabrovje* s prevladujočo združbo *Epimedio-Carpinetum betuli* (Ht. 38) Borh.1963.

Preglednica 67/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delez (%)
541	<i>Preddinarsko-dinarsko gradnovo belogabrovje</i>	11	335,55	89,6
543	<i>Predpanonsko gradnovo belogabrovje</i>	11	7,84	2,1
554	<i>Gradnovo bukovje na izpranih tleh</i>	11	31,18	8,3
	Skupaj	11,00	374,57	100,0

Proizvodna sposobnost rastišč (PSR) znaša ob sedanjosti zastopanosti drevesnih vrst in optimalnem razmerju razvojnih faz 6,52 m³/ha/leto.

Proizvodni potencial rastišč RGR je razmeroma dobro izkoriščen (94,4%). Proizvodna sposobnost rastišč je nekoliko nižja od modelne (6,90 m³/ha/leto).

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

1/2 razreda gradijo mešani skupinsko raznodobni gozdovi, 1/2 pa raznomerni mešani gozdovi, bukve, belega gabra, kostanja, gradna, g.javorja, lipe, češnje in z.bora.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga znaša 272,1 m³/ha, letni prirastek pa 8,02 m³/ha.

Povprečna lesna zaloga je nižja od povprečja za enoto, prirastek pa nekoliko višji. V povprečni lesni zalogi je 4% iglavcev. Zaloga je po debelinskih razredih dokaj enakomerno rasporejena, razen v najtanjšem razredu, kjer je zaloge v deležu najmanj.

Iglavci v povprečju priraščajo 4,6% lesne zaloge na leto, listavci pa 2,9%. Največji delež prirastka prinesejo drevesa II. debelinskega razreda, najmanjši pa V. razreda.

Preglednica 68/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga						Letni prirastek		
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	7,7	18,5	19,2	26,1	28,5	9,8	3,6	0,45	5,6
Listavci	7,1	22,8	23,5	21,6	25,0	262,3	96,4	7,57	94,4
Skupaj	7,1	22,7	23,3	21,7	25,2	272,1	100,0	8,02	100,0

Razmerje drevesnih vrst

Med drevesnimi vrstami je v lesni zalogi največ bukve z 34%, sledi b.gaber z 20%, kostanj z 15%, graden z 12%, g.javor z 4%, zeleni bor z 3% in lipa z 3%.

Podmladek pokriva 13% površine razreda. V njem je največ bukve in b.gabra.

Preglednica 69/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	1,0	0,0	0,0	0,0	8,7	93,8	33,8	29,5	102,3	3,0
	%	0,4	0,0	0,0	0,0	3,2	34,5	12,4	10,9	37,5	1,1
Naravno stanje	m ³ /ha	0	0,0	2,7	0,0	0,0	27,2	163,3	21,8	54,4	2,7
	%	0,0	0,0	1,0	0,0	0,0	10,0	60,0	8,0	20,0	1,0

Glede na naravno zastopanost drevesnih vrst primanjkuje predvsem gradna, ost.iglavcev (z.bora), bukve in dr.trdih listavcev pa je preveč.

Ohranjenost gozdov

7% gozdov razreda ima v lesni zalogi 31-70% iglavcev.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

V raznodobnih gozdovih je največ debeljakov. Zavzemajo več kot 60% raznodobnih sestojev razreda. Na manj kot 10% razreda so drogovnjaki in sestoji v obnovi. Najmanj je mladovij.

Zasnova mladovij je dobra. Slabše zasnove so pri drogovnjakih. Sestoji so večinoma pomanjkljivo negovani, rahlega do normalnega sklepa.

Skoraj 1/2 razreda sestavljajo raznomerni sestoji. Večinoma so pomanjkljivo negovani.

Preglednica 70/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	2,07	0,0	64,7	35,3	0,0	0,0	27,1	72,9	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Drogovnjak	33,46	1,7	4,5	72,7	21,1	0,0	37,5	62,5	0,0	25,2	33,4	41,4	0,0
Debeljak	94,87					2,5	76,7	20,8	0,0	9,3	25,0	65,7	0,0
Sestoj v obnovi	24,17					0,0	96,2	3,8	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	177,85					0,0	76,5	23,5	0,0				
Panjevec	38,84												
Pionirski gozd z grmišči	3,31	0,0	0,0	100,0	0,0								
Skupaj	374,57												

Kakovost drevja

Med ocenjenimi drevesi ima največji delež dreves dobro kakovost (44%), sledi zadovoljiva kakovost (33%). Najmanj je dreves prav dobre kakovosti.

Poškodovanost sestojev

Delež poškodovanega drevja je v tem razredu 8%. Kar je nekoliko manj od povprečja v enoti. Največ je poškodb na vejah (7%), kar so večinoma posledice sečnje in ujm.

Odmrlo drevje

Povprečno je na hektar površine nekaj več kot 50 odmrlih dreves (polovica še stoječih). Od tega največ v I. razširjenem debelinskem razredu (90%). Povprečno je v gozdovih razreda 30,1 m³/ha odmrle mase, kar je nekoliko več od povprečja za enoto (27,6 m³/ha).

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

V gozdovih sedanjega razreda je posekano 10.630 m³ lesa. Kar je letno 2,8 m³/ha. Realizacija je v preteklem desetletju dosegla 56%. Posek iglavcev je bil jakosti 53% na lesno zalogo, listavcev pa 11%.

Izveden posek predstavlja 5,1% poseka vseh gozdov enote.

V skupni masi posekanega drevja je bilo največ dr.trdih.list. (48%), bukve (18%), gradna (15%), ost.iglavcev (7%).

Pri listavcih je bila najbolj intenzivna sečnja v III. debelinskem razredu, pri iglavcih pa v IV. debelinskem razredu.

Preglednica 71/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	18,31	2,00	10,9
Priprava tal	ha	0,25	0,20	80,0
Sadnja	ha	0,25	0,20	80,0
Obžetev	ha	1,09	0,00	0,0
Nega mladja	ha	3,36	0,00	0,0
Nega gošče	ha	6,33	0,00	0,0
Nega letvenjaka	ha	6,24	1,47	23,6
Nega drogovnjaka	ha	4,61	0,00	0,0
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	1.000	800	80,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	5,53	0,0

Od predpisanih del nege v mladovjih, bila je realizirana nega letvenjaka na 1/4 načrtovane površine.

Bila je realizirana umetna obnova s sadnjo na 0,20 ha ter nega in zaščita nasada.

Med opravljena dela varstva pred žuželkami sodijo večinoma dela na čiščenju in postavljanju kontrolno-lovnih pasti za podlubnike.

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV**Površina, lesna zaloga, prirastek, posek**

Površina gozdov razreda se je v zadnjem desetletju povečala za novodoločene gozdne površine (zaraščanja). Povprečna lesna zaloga razreda se je povečala za 26 m³/ha, letni prirastek pa za 0,44 m³/ha.

V preteklem desetletju je bila realizacija poseka 2,84 m³/ha/leto ali 12% od zaloge. Skupni načrtovani posek je za 140% višji kot je realiziran posek v zadnjem desetletju.

Preglednica 72/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2000 do 2020

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2000	370,27	7,0	229,1	236,1	0,13	6,29	6,43	0,44	0,80	1,24
2010	351,79	7,0	238,9	245,8	0,20	7,37	7,57	0,35	2,49	2,84
2020	374,57	9,8	262,3	272,1	0,45	7,57	8,01	0,34	6,43	6,78

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

V primerjavi s preteklim obdobjem se je delež iglavcev v povprečni zalogi povečal za 0,8 odstotnih točk. Med listavci se nekoliko krepi delež bukve in pl.listavcev, delež hrasta in drugih trdih listavcev pa opada.

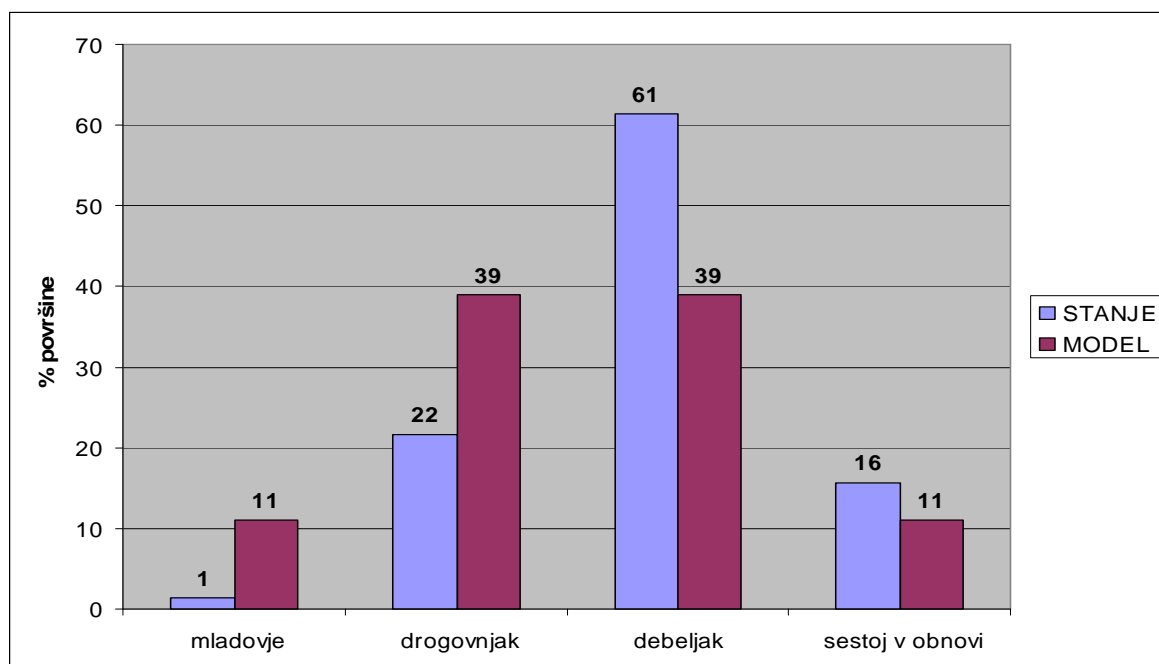
Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2000 do 2020

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2000	0,7	0,0	0,8	0,1	1,4	31,8	12,5	6,3	46,0	0,4
2010	0,7	0,0	0,2	0,0	1,9	30,1	15,1	7,4	43,2	1,4
2020	0,4	0,0	0,0	0,0	3,2	34,5	12,4	10,9	37,5	1,1

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Preglednica 73/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	2,07	0,6	1,0	14	11,0	17,00	-88
Drogovnjak	33,46	8,9	22,0	51	39,0	60,28	-44
Debeljak	94,87	25,3	61,0	51	39,0	60,28	57
Sestoj v obnovi	24,17	6,5	16,0	14	11,0	17,00	42
Raznomerno (sk-gnz)	177,85	47,4					
Panjevec	38,84	10,4					
Pionirski gozd z grmišči	3,31	0,9					
Skupaj	374,57	100,0	100,0	130	100,0		

Grafikon 6: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

Modelno razvojno strukturo za raznodobne gozdove v razredu smo določili s pomočjo modelnih parametrov, ki so bili narejeni za območne rastiščnogojitvene razrede (modelni deleži razvojnih faz in ciljno proizvodno obdobje).

Iz zgornjega grafikona in preglednice je razvidno, da je v primerjavi z modelnim stanjem preveč debeljakov in sestojev v obnovi, drogovnjakov in mladovij pa je premalo.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 0,6%, ost. iglavci 3,2%, bukev 34,0%, hrast 12,9%, plem. listavci 10,9%, drugi trdi list. 37,3%, mehki list. 1,1%.

Ciljno razmerje razvojnih faz: na 42% površine gozdov razreda raznodobni gozdovi (mladovje 14%, drogovnjak 19%, debeljak 58%, sestoj v obnovi 9%), na 58% površine razreda raznomerni gozdovi in panjevci.

Ciljna povprečna lesna zaloga v razredu ~285 m³/ha (3,8% igl.); končna lesna zaloga (lesna zaloga debeljakov preden ga začnemo obnavljati) je 500 m³/ha;

Ciljna kakovost: smreka B, bor C, bukev A2, hrast C, pl. listavci B, dr. trdi in mehki listavci D.

Ciljno stanje je moč doseči v 10-ih letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

V raznodobnih postopno sestojno gospodarjenje s ciljem povečanja povprečne lesne zaloge v mlajših razvojnih fazah in zmanjševanje zaloge v starejših sestojih. Proizvodno razdobje, ki vključuje tudi pomladitveno dobo je 130 let, pomladitvena doba 10 do 15 let. Pospeševati kakovost dreves.

V raznomernih s pomladitvenimi sečnjami ohraniti obstoječ način gospodarjenja s ciljno povprečno zalogo ~260-270 m³/ha.

Usmeritve po razvojnih fazah:

MLADOVJA

V naslednjem desetletju, ob predpostavljene realizaciji načrtovanih ukrepov, pričakujemo povečanje deleža mladovij na 14% površine raznodobnih gozdov razreda. V mladovjih:

- intenzivneje izvajati nego v sestojih, ki so bili opisani kot nenegovani,
- pri ukrepih nege pospeševati graden,
- ob morebitni pomanjkljivi obnovi uporabiti dopolnilno sadnjo (setev) gradna,
- zagotavljati pestro naravno sestavo drevesnih in grmovnih vrst,
- povečati delež realizacije pri negi v zasebnih gozdovih,
- ohranjati plodonosne vrste.

DROGOVNJAKI

Načrtovana povprečna jakost sečnje znaša 10% lesne zaloge pri iglavcih in 20% lesne zaloge pri listavcih v desetletju. V drogovnjakih:

- zmanjšati delež pomanjkljivo negovanih in nenegovanih sestojev;
- pri uravnavanju drevesne sestave slediti ciljnemu razmerju za razred (pospeševati graden),
- povečati delež realizacije pri negi v zasebnih gozdovih,
- ohranjati redko zastopane drevesne in grmovne vrste.

DEBELJAKI

- načrtovani delež debeljakov za redčenje znaša 88% s povprečno jakostjo ukrepanja 18% na lesno zalogo.
- za 12% debeljakov je načrtovano uvajanje v obnovo, s povprečno načrtovano jakostjo ukrepanja 33% na lesno zalogo v desetletju.
- v mlajših debeljakih izvajati izbiralna redčenja in akumulirati vrednostni prirastek (kvalitetnem drevju sproščati krošnje).
- v starejših debeljakih posamezna razvrednotena drevesa puščati za stoječa habitatna drevesa.

SESTOJI V OBNAVLJANJU

- delež sestojev v obnovi predviden za nadaljevanje obnove znaša 11% s povprečno načrtovano jakostjo ukrepanja 26% na lesno zalogo.
- za 89% sestojev v obnovi je načrtovan zaključek obnove.

RAZNOMERNI

- ohraniti delež raznomernih sestojev v razredu.
- s pomladitvenimi sečnjami ohranjati stalnost pomlajevanja in vzdrževati strukturo.
- povprečna intenziteta sečenj v raznomernih naj bo 34% na lesno zalogo iglavcev in 23% na zalogo listavcev.
- minimalna intenziteta sečnje naj bo vsaj 15% od zaloge (pri sestojih z nižjo povprečno lesno zalogo); maksimalna intenziteta naj bo do 30% od zaloge (pri sestojih z višjo povprečno zalogo),
- sečnjo usmeriti na najdebelejša drevesa.
- nego opravljati istočasno z sečnjo, po principih nege v prebiralnem gozdu.
- v podmladku pospeševati še hrast.

Usmeritve glede drevesne sestave:

Povečati je potrebno delež hrasta in zmanjšati delež ost.iglavcev in trdih listavcev. Ohranjajo naj se še plodonosne in redkeje zastopane drevesne in grmovne rastlinske vrste.

Usmeritve glede zagotavljanja funkcij gozdov:

Ohranjati naravno drevesno sestavo in zgradbo; vzdrževanje gozdnega roba. Upoštevati podrobnejše usmeritve iz poglavja 6.2.2.

Ukrepi

Ob ocenjenem prirastku in realizaciji načrtovanega poseka se bo lesna zaloga v rastiščnogojitvenem razredu povečala na ~285 m³/ha. Nekoliko se bo povečal tudi delež iglavcev.

Preglednica 74/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	3,6	96,4	100,0
- ciljno %	3,8	96,2	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	9,8	262,3	272,1
- ciljna (m ³ /ha)	10,9	273,7	284,5
Prirastek (m ³ /ha)	0,45	7,57	8,02
Možni posek (m ³ /ha)	3,4	64,3	67,7
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,34	6,43	6,78
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	35,1	24,5	24,9
Intenziteta m. p. prirastek (%)	76,4	85,0	84,5
Izravnalna doba (let)	10		

Preglednica 75/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	8	1.280	0	0	0	0	1.288	35,0	77,0
	%	0,6	99,4	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0		
Listavci	m ³	11.177	10.636	0	2.197	0	81	24.091	24,5	85,0
	%	46,5	44,1	0,0	9,1	0,0	0,3	100,0		
Skupaj	m³	11.185	11.916	0	2.197	0	81	25.379	24,9	84,5
	%	44,1	46,9	0,0	8,7	0,0	0,3	100,0		

Najvišji možni posek za rastiščnogojitveni razred znaša 6,8 m³/ha/leto ali 24,9% lesne zaloge.

Največ sečne mase je načrtovano iz pomladitvenih sečenj in redčenj.

Preglednica 76/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	3,47	3,47
Nega mladja	ha	1,48	1,48
Nega gošče	ha	8,16	8,16
Nega letvenjaka	ha	1,22	1,22

Poudarek je predvsem na negi mladovij in pripravi debeljakov na naravno obnovo.

9.2.3 Rastiščnogojitveni razred: Bukovja na silikatih - 00041

Rastiščnogojitveni razred združuje bukove gozdove kolinskega in predgorskega pasa na mešanih matičnih podlagah, ki dajajo tlom kislno reakcijo. Največje površine so vzdolž Piroškega potoka do državne meje, nato v predelih Malenskega in Piroškega vrha, Bušeče vasi, Vrhovske vasi in Gadove peči.

Površina razreda je 585,75 ha. Predstavlja 15% gozdov enote in je po velikosti drugi razred v enoti. Po lastniški strukturi je 88% gozdov v zasebni lasti.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Funkcijo poudarjeno na 1. stopnji (3,3 ha) imajo gozdovi znotraj vodovarstvenega območja I. in II. (hidrološka). Na 2. stopnji ima največ gozdov poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti (EPO območje) ter hidrološko funkcijo (vodovarstvena območja III., pas ob vodotokih). 2. stopnjo poudarjenosti imajo tudi sestoji v območju naravnih vrednot (varovanje naravnih vrednot) ter gozdovi na območju arheološke kulturne dediščine in kulturnih objektov (varovanje kulturne dediščine).

Lesnoproizvodno funkcijo na 2. stopnji imajo sestoji znotraj ožjega vodovarstvenega območja (3,3 ha), vsi ostali pa na 1. stopnji.

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Gozdovi tega razreda se pojavljajo na zmerno do močno kislih rjavih tleh, ki so se razvila na mešanih kamninah. Od kamnin prevladujejo apnenci z roženci, laporji in skrilavi glinovci. Tla so razmeroma globoka in bogata z vodo.

Prevladuje gozdni rastiščni tip *Kisloljubno gradново bukovje* s prevladujočo združbo *Castaneo-Fagetum sylvaticae* (Mar. et Zup. 1979) Mar. et Zup. 1995.

Preglednica 77/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delez (%)
554	<i>Gradново bukovje na izpranih tleh</i>	11	13,44	2,3
631	<i>Preddinarsko gorsko bukovje</i>	9	7,51	1,3
731	<i>Kisloljubno gradново bukovje</i>	11	515,62	88,0
752	<i>Predpanonsko podgorsko bukovje</i>	7	28,13	4,8
781	<i>Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belk. bekico</i>	9	21,05	3,6
	Skupaj	10,70	585,75	100,0

Proizvodna sposobnost rastišč (PSR) znaša ob sedanjosti zastopanosti drevesnih vrst in optimalnem razmerju razvojnih faz 6,93 m³/ha/leto.

Proizvodni potencial rastišč RGR je razmeroma dobro izkoriščen (90,1%). Proizvodna sposobnost rastišč je nekoliko nižja od modelne (7,69 m³/ha/leto).

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

2/3 razreda gradijo mešani skupinsko raznodobni gozdovi, 1/3 pa raznomerni mešani gozdovi ter panjevci bukve, kostanja, gradna, b.gabra, g.javorja in smreke.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga znaša 284,3 m³/ha, letni prirastek pa 8,51 m³/ha.

Povprečna lesna zaloga in prirastek rastiščnogojitvenega razreda sta višja od povprečja za enoto. V povprečni lesni zalogi je 7% iglavcev. Največ zaloge je skoncentrirane v V. in II. debelinskem razredu.

Iglavci v povprečju priraščajo 3,8% lesne zaloge na leto, listavci pa 2,9%. Največji delež prirastka prinesejo drevesa II. debelinskega razreda, najmanjši pa V. razreda.

Preglednica 78/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	15,3	17,7	9,1	12,8	45,1	20,8	7,3	0,79	9,3
Listavci	7,7	24,8	22,6	19,7	25,2	263,5	92,7	7,72	90,7
Skupaj	8,3	24,3	21,6	19,2	26,6	284,3	100,0	8,51	100,0

Razmerje drevesnih vrst

Med drevesnimi vrstami je v lesni zalogi največ bukve z 43%, sledi kostanj z 19%, graden z 18%, b.gaber z 8% in smreka z 4%. Primešani so še rdeči bor, robinija, breza, češnja...

Podmladek pokriva 10% površine razreda. V njem je največ bukve, kostanja in pl.listavcev.

Preglednica 79/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	13,1	0,0	5,6	0,4	1,6	122,1	49,8	3,7	81,9	6,1
	%	4,6	0,0	2,0	0,1	0,6	42,9	17,5	1,3	28,8	2,2
Naravno stanje	m ³ /ha	0,0	5,7	5,7	0,0	0,0	213,2	34,1	8,5	14,2	2,8
	%	0,0	2,0	2,0	0,0	0,0	75,0	12,0	3,0	5,0	1,0

Glede na naravno zastopanost drevesnih vrst primanjkuje predvsem bukve in pl.listavcev, smreke in kostanja pa je preveč.

Ohranjenost gozdov

5% gozdov razreda ima v lesni zalogi več kot 31% iglavcev.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

V raznodobnih gozdovih je največ debeljakov. Zavzemajo več kot 1/2 raznodobnih sestojev razreda. 1/3 raznodobnih gozdov so drogovnjaki. Najmanj je mladovij.

Zasnova mladovij je dobra. Slabše zasnove so pri drogovnjakih. Sestoji so večinoma pomanjkljivo negovani, rahlega do normalnega sklepa.

Dobro 1/3 razreda sestavljajo raznomerni sestoji in panjevci. Večinoma so pomanjkljivo negovani ali nenegovani.

Preglednica 80/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	10,21	1,2	81,4	17,4	0,0	16,5	20,9	62,6	0,0	5,2	68,6	26,2	0,0
Drogovnjak	124,98	21,6	38,6	37,8	2,0	13,0	64,2	22,8	0,0	31,3	41,0	23,3	4,4
Debeljak	190,46					18,3	61,6	20,1	0,0	0,6	55,6	38,5	5,3
Sestoj v obnovi	57,30					46,5	50,2	3,3	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	132,98					0,0	43,8	56,2	0,0				
Panjevec	69,82												
Skupaj	585,75												

Kakovost drevja

Prevladuje drevje dobre in zadovoljive kakovosti. 1/5 ocenjenih dreves pa ima slabo kakovost.

Poškodovanost sestojev

Delež poškodovanega drevja je v tem razredu 12,5%. Kar je nekoliko več od povprečja v enoti. Največ je poškodb na vejah (10%).

Odmrlo drevje

Povprečno je na hektar površine nekaj več kot 50 odmrlih dreves. Od tega največ v I. razširjenem debelinskem razredu (89%). Povprečno je v gozdovih razreda 32,0 m³/ha odmrle mase, kar je nekoliko več od povprečja za enoto (27,6 m³/ha).

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

V gozdovih sedanjega razreda je posekano 20.853 m³ lesa. Kar je letno 3,56 m³/ha. Realizacija je v preteklem desetletju dosegla 67%. Posek iglavcev je bil jakosti 17% na lesno zalogo, listavcev pa 14%.

Izveden posek predstavlja 10,1% poseka vseh gozdov enote.

V skupni masi posekanega drevja je bilo največ bukve (42%), dr.trdih.list. (25%), gradna (19%), smreke (7%), meh.list (4%)...

Sečnja je bila najbolj intenzivna v V. debelinskem razredu, oz. pri najdebelejših drevesih.

Preglednica 81/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	22,02	12,97	58,9
Priprava tal	ha	0,05	0,00	0,0
Sadnja	ha	0,05	0,00	0,0
Obžetev	ha	0,20	0,00	0,0
Nega mladja	ha	5,77	2,29	39,7
Nega gošče	ha	14,55	0,00	0,0
Nega letvenjaka	ha	3,91	1,00	25,6
Nega drogovnjaka	ha	10,76	0,00	0,0
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	200,00	0,00	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	12,04	0,0

Od predpisanih del nege v mladovjih je bila najbolje realizirana nega mladja (40%). Nega letvenjaka je realizirana na 1/4 načrtovane površine. Priprava sestoja na naravno obnovo je opravljena na 13 ha.

Med opravljena dela varstva pred žuželkami sodijo večinoma dela na čiščenju in postavljanju kontrolno-lovnih pasti za podlubnike.

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV**Površina, lesna zaloga, prirastek, posek**

Površina gozdov razreda se je v zadnjem desetletju povečala za novodoločene gozdne površine (zaraščanja). Povprečna lesna zaloga razreda se je v preteklem desetletju povečala za 32 m³/ha, letni prirastek pa za 0,37 m³/ha.

V preteklem desetletju je bila realizacija poseka 3,56 m³/ha/leto ali 14% od zaloge. Skupni načrtovani posek je za 88% višji kot je realiziran posek v zadnjem desetletju.

Preglednica 82/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2000 do 2020

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2000	598,21	10,9	196,8	207,7	0,23	5,68	5,91	0,41	1,29	1,70
2010	575,09	16,7	235,7	252,3	0,85	7,29	8,14	0,27	3,29	3,56
2020	585,75	20,8	263,5	284,3	0,79	7,72	8,51	0,55	6,12	6,67

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

V primerjavi s preteklim obdobjem je delež iglavcev v povprečni zalogi za 0,6 odstotnih točk večji. Med listavci se nekoliko krepji delež bukve, opada pa delež hrasta.

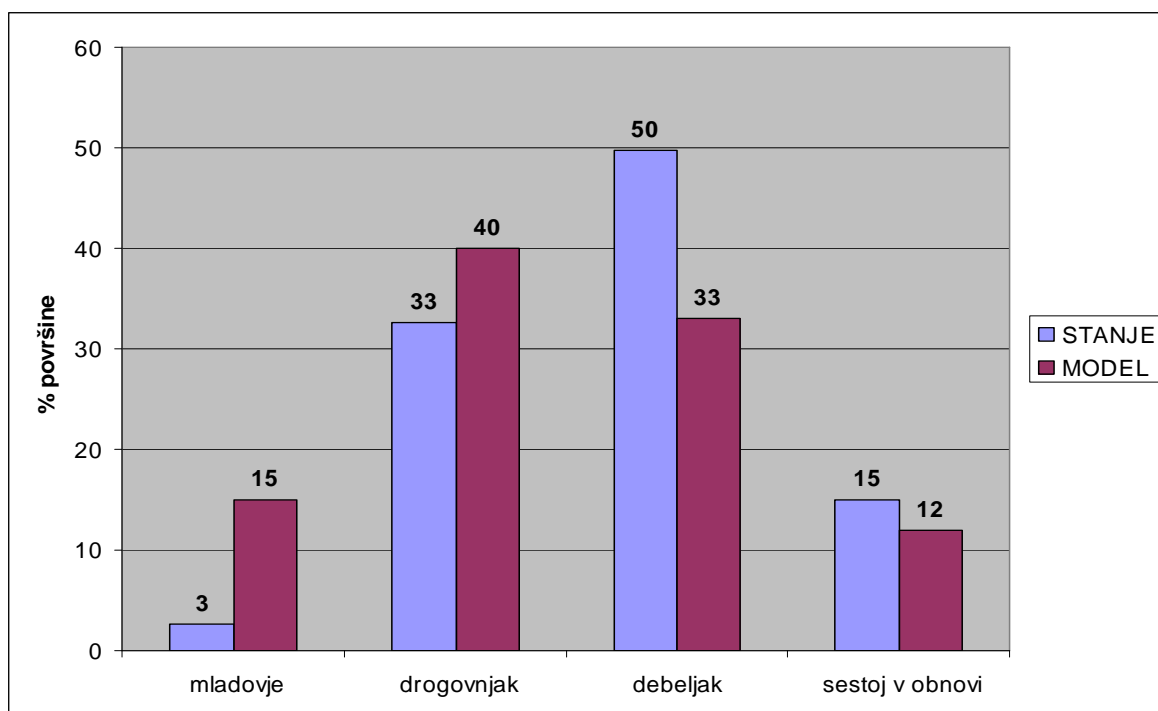
Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2000 do 2020

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2000	3,7	0,0	1,0	0,1	0,4	37,8	15,7	2,5	37,6	1,2
2010	5,6	0,0	0,8	0,2	0,1	40,8	20,4	1,5	28,6	2,0
2020	4,6	0,0	2,0	0,1	0,6	42,9	17,5	1,3	28,8	2,2

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Preglednica 83/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	10,21	1,7	10,0	18	15,0	57,44	-82
Drogovnjak	124,98	21,3	27,0	48	40,0	153,18	-18
Debeljak	190,46	32,6	55,0	40	33,0	126,37	51
Sestoj v obnovi	57,30	9,8	8,0	14	12,0	45,95	25
Raznomerno (sk-gnz)	132,98	22,7					
Panjevec	69,82	11,9					
Skupaj	585,75	100,0	100,0	120	100,0		

Grafikon 7: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

Modelno razvojno strukturo za raznodobne gozdove v razredu smo določili s pomočjo modelnih parametrov, ki so bili narejeni za območne rastiščnogojitvene razrede (modelni deleži razvojnih faz in ciljno proizvodno obdobje).

Iz zgornjega grafikona in preglednice je razvidno, da je v primerjavi z modelnim stanjem preveč debeljakov, drogovnjakov in mladovij pa je premalo.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 4,6%, jelka 0,4%, macesen 0,1%, bor 2,0%, ost. iglavci 0,6%, bukev 43,0%, hrast 17,5%, plem. listavci 1,5%, drugi trdi list. 28,3%, mehki list. 2,0%.

Ciljno razmerje razvojnih faz: na 65% površine gozdov razreda raznodobni gozdovi (mladovje 10%, drogovnjak 27%, debeljak 55%, sestoj v obnovi 8%), na 35% površine razreda raznomerni gozdovi in panjevci.

Ciljna povprečna lesna zaloga v razredu ~303 m³/ha (7,7% igl.); končna lesna zaloga (lesna zaloga debeljakov preden ga začnemo obnavljati) je 540 m³/ha;

Ciljna kakovost: smreka B, bor C, bukev A2, hrast C, pl. listavci B, dr. trdi in mehki listavci D.

Ciljno stanje je moč doseči v 10-ih letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

V raznodobnih postopno sestojno gospodarjenje s ciljem povečanja povprečne lesne zaloge v mlajših razvojnih fazah in zmanjševanje zaloge v starejših sestojih. Proizvodno razdobje, ki vključuje tudi pomladitveno dobo je 120 let, pomladitvena doba do 15 let. Pospeševati kakovost dreves.

V raznomernih s pomladitvenimi sečnjami ohraniti obstoječ način gospodarjenja s ciljno povprečno zalogo ~260-270 m³/ha.

Usmeritve po razvojnih fazah:**MLADOVJA**

V naslednjem desetletju, ob predpostavljeni realizaciji načrtovanih ukrepov, pričakujemo povečanje deleža mladovij na 10% površine raznodobnih gozdov razreda. V mladovjih:

- intenzivneje izvajati nego v sestojih, ki so bili opisani kot nenegovani,
- pri ukrepih nege pospeševati bukev in graden,
- ob morebitni pomanjkljivi obnovi uporabiti dopolnilno sadnjo (setev) bukve in gradna,
- zagotavljati pestro naravno sestavo drevesnih in grmovnih vrst,
- povečati delež realizacije pri negi v zasebnih gozdovih,
- ohranjati plodonosne vrste.

DROGOVNJAKI

Načrtovana povprečna jakost sečnje znaša 22% lesne zaloge pri iglavcih in 20% lesne zaloge pri listavcih v desetletju. V drogovnjakih:

- zmanjšati delež pomanjkljivo negovanih in nenegovanih sestojev;
- pri uravnavanju drevesne sestave slediti ciljnemu razmerju za razred (pospeševati bukev),
- povečati delež realizacije pri negi v zasebnih gozdovih,
- ohranjati redko zastopane drevesne in grmovne vrste.

DEBELJAKI

- načrtovani delež debeljakov za redčenje znaša 96% s povprečno jakostjo ukrepanja 18% na lesno zalogo.
- za 4% debeljakov je načrtovano uvajanje v obnovo, s povprečno načrtovano jakostjo ukrepanja 33% na lesno zalogo v desetletju.
- v mlajših debeljakih izvajati izbiralna redčenja in akumulirati vrednostni prirastek (kvalitetnem drevju sproščati krošnje).
- v starejših debeljakih posamezna razvrednotena drevesa puščati za stoječa habitatna drevesa.

SESTOJI V OBNAVLJANJU

- delež sestojev v obnovi predviden za nadaljevanje obnove znaša 40% s povprečno načrtovano jakostjo ukrepanja 30% na lesno zalogo.
- za 60% sestojev v obnovi je načrtovan zaključek obnove.

RAZNOMERNI

- ohraniti delež raznomernih sestojev v razredu.
- s pomladitvenimi sečnjami ohranjati stalnost pomlajevanja in vzdrževati strukturo.
- povprečna intenziteta sečenj v raznomernih naj bo 17% na lesno zalogo iglavcev in 23% na zalogo listavcev.
- minimalna intenziteta sečnje naj bo vsaj 15% od zaloge (pri sestojih z nižjo povprečno lesno zalogo); maksimalna intenziteta naj bo do 30% od zaloge (pri sestojih z višjo povprečno zalogo),
- sečnjo usmeriti na najdebelejša drevesa.
- nego opravljati istočasno z sečnjo, po principih nege v prebiralnem gozdu.
- v podmladku pospeševati bukev in hrast.

Usmeritve glede drevesne sestave:

Povečati je potrebno delež bukve in hrasta ter zmanjšati delež ost. iglavcev in trdih listavcev. Ohranjajo naj se še plodonosne in redkeje zastopane drevesne in grmovne rastlinske vrste.

Usmeritve glede zagotavljanja funkcij gozdov:

Ohranjati naravno drevesno sestavo in zgradbo; vzdrževanje gozdnega roba. Upoštevati podrobnejše usmeritve iz poglavja 6.2.2.

Ukrepi

Ob ocenjenem prirastku in realizaciji načrtovanega poseka se bo lesna zaloga v rastiščnogojitvenem razredu povečala na ~303 m³/ha. Nekoliko se bo povečal tudi delež iglavcev.

Preglednica 84/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	7,3	92,7	100,0
- ciljno %	7,7	92,3	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	20,8	263,5	284,3
- ciljna (m ³ /ha)	23,2	279,5	302,7
Prirastek (m ³ /ha)	0,79	7,72	8,51
Možni posek (m ³ /ha)	5,4	61,2	66,6
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,55	6,12	6,67
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	26,3	23,2	23,5
Intenziteta m. p. prirastek (%)	69,2	79,3	78,4
Izravnalna doba (let)	10		

Preglednica 85/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	1.401	932	0	0	0	873	3.206	26,3	69,2
	%	43,7	29,1	0,0	0,0	0,0	27,2	100,0		
Listavci	m ³	22.455	9.218	0	3.370	0	807	35.850	23,2	79,3
	%	62,6	25,7	0,0	9,4	0,0	2,3	100,0		
Skupaj	m³	23.856	10.150	0	3.370	0	1.680	39.056	23,5	78,4
	%	61,1	26,0	0,0	8,6	0,0	4,3	100,0		

Najvišji možni posek za rastiščnogojitveni razred znaša 6,7 m³/ha/leto ali 23,5% lesne zaloge.

Največ sečne mase je načrtovano iz redčenj.

Preglednica 86/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	3,12	3,12
Nega mladja	ha	5,49	5,49
Nega gošče	ha	10,66	10,66
Nega letvenjaka	ha	2,81	2,81

Poudarek je predvsem na negi mladovij in pripravi debeljakov na naravno obnovo.

9.2.4 Rastiščnogojitveni razred: Podgorska bukovja na karbonatih - 00071

Z gospodarskega vidika je razred najpomembnejši v enoti. Združuje strnjene bukove gozdove hribovitega sveta enote med reko Savo in državno mejo na jugu.

Razred je površinsko največji v enoti (2.388,31 ha). Predstavlja 61% gozdov enote. Po lastniški strukturi je 69% gozdov v zasebni lasti, 31% v državni.

Po gospodarskih kategorijah spadajo vsi gozdovi razreda v večnamenske gozdove.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Največ površin s funkcijo poudarjeno na 1. stopnji imajo gozdovi na vodovarstvenih območjih I. in II. varstvenega režima (hidrološka) ter gozd v mokriškem parku (varovanje kulturne dediščine). Na 2. stopnji ima največ gozdov poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti (EPO območje), nato hidrološko funkcijo (vodovarstvena območja III. st.) ter funkciji varovanja naravnih vrednot in varovanja kulturne dediščine (območja naravnih vrednot in območja kulturne dediščine).

94% gozdov ima lesnoproizvodno funkcijo na 1. stopnji. Na 2. stopnji so ožja vodovarstvena območja (5,5%). Na 3. stopnji ima lesnoproizvodno funkcijo gozd v mokriškem parku in gozd nad cesto Čatež-Krška vas (0,5%).

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Tla so se razvila na karbonatni matični podlagi (dolomiti in apnenci). Prevladujejo srednje globoka rjava pokarbonatna tla, mestoma so na strmejših predelih rendzine z tanjšo plastjo humusa.

Prevladuje gozdni rastiščni tip *Gradnovo bukovje na izpranih tleh* s prevladujočo združbo *Hedero-Fagetum* Koš. (62, 79) 94.

Preglednica 87/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delez (%)
541	<i>Preddinarsko-dinarsko gradnovo belogabrovje</i>	11	46,75	2,0
551	<i>Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje</i>	9	67,01	2,8
554	<i>Gradnovo bukovje na izpranih tleh</i>	11	2.009,34	84,1
561	<i>Bazoljubno gradnovje</i>	3	7,46	0,3
562	<i>Preddinarsko-dinarsko hrastovo črnogabrovje</i>	1	22,83	1,0
581	<i>Osojno bukovje s kresničevjem</i>	7	5,81	0,2
591	<i>Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje</i>	5	9,27	0,4
631	<i>Preddinarsko gorsko bukovje</i>	9	63,83	2,7
731	<i>Kisloljubno gradnovo bukovje</i>	11	96,54	4,0
751	<i>Kisloljubno bukovje z rebrenjačo</i>	9	14,98	0,6
752	<i>Predpanonsko podgorsko bukovje</i>	7	35,10	1,5
781	<i>Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z bel.bekico</i>	9	9,39	0,4
	Skupaj	10,70	2.388,31	100,0

Proizvodna sposobnost rastišč (PSR) znaša ob sedanjosti zastopanosti drevesnih vrst in optimalnem razmerju razvojnih faz 6,80 m³/ha/leto.

Proizvodni potencial rastišč RGR je dobro izkoriščen (97,7%). Proizvodna sposobnost rastišč je nekoliko nižja od modelne (6,96 m³/ha/leto).

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Večino razreda gradijo mešani skupinsko raznodobni gozdovi. Na dobri 1/4 površine razreda so raznomerni mešani gozdovi.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga znaša 290,9 m³/ha, letni prirastek pa 7,91 m³/ha.

Povprečna lesna zaloga je višja od povprečja za enoto, prirastek pa nekoliko nižji. V povprečni lesni zalogi je 7% iglavcev. Zaloga je v debelinskih razredih II, III, in IV razdeljena v enakih deležih (21%). V najtanjšem razredu je zaloge v deležu najmanj (7%), v najdebelejšem razredu pa največ (30%).

Iglavci v povprečju priraščajo 3,6% lesne zaloge na leto, listavci pa 2,7%. Največji delež prirastka prinesejo drevesa II. debelinskega razreda, najmanjši pa V. razreda.

Preglednica 88/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	10,9	15,6	11,4	16,9	45,2	20,2	6,9	0,73	9,3
Listavci	6,9	21,2	22,0	21,3	28,6	270,7	93,1	7,18	90,7
Skupaj	7,2	20,8	21,2	20,9	29,9	290,9	100,0	7,91	100,0

Razmerje drevesnih vrst

Med drevesnimi vrstami je v lesni zalogi največ bukve z 63%, sledi kostanj z 12%, graden z 7%, b.gaber z 4%, smreka z 4%, g.javor z 3%. Primešani so še zeleni bor, cer, lipa, črna jelša, veliki jesen...

Podmladek pokriva 19% površine razreda. V njem je največ bukve, kostanja in b.gabra.

Preglednica 89/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	11,5	1,0	0,4	0,1	7,1	182,4	18,9	15,8	51,0	2,6
	%	4,0	0,3	0,1	0,0	2,4	62,8	6,5	5,4	17,6	0,9
Naravno stanje	m ³ /ha	0	0	2,9	0,0	0,0	247,2	8,7	14,5	14,5	2,9
	%	0,0	0,0	1,0	0,0	0,0	85,0	3,0	5,0	5,0	1,0

Glede na naravno zastopanost drevesnih vrst primanjkuje bukve, dr.trdih listavcev in smreke pa je preveč.

Ohranjenost gozdov

4,6% gozdov razreda ima v lesni zalogi več kot 30% iglavcev.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

V raznodobnih gozdovih je največ debeljakov. Zavzemajo 40% raznodobnih sestojev razreda. Na 1/4 raznodobnih sestojev razreda so drogovnjaki, na 1/4 pa sestoji v obnovi. Najmanj je mladovij.

Zasnova mladovij je dobra. Slabše zasnove so pri drogovnjakih. Sestoji so večinoma pomanjkljivo negovani, rahlega do normalnega sklepa.

Dobro 1/4 razreda sestavljajo raznomerni sestoji. Večinoma so pomanjkljivo negovani.

Preglednica 90/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	113,64	18,3	70,7	11,0	0,0	7,9	9,2	82,9	0,0	9,7	82,8	7,0	0,5
Drogovnjak	484,73	14,8	37,1	45,9	2,2	29,3	45,7	25,0	0,0	34,1	28,4	30,9	6,6
Debeljak	672,41					27,0	42,5	30,5	0,0	23,4	26,6	43,4	6,6
Sestoj v obnovi	428,49					41,3	57,6	1,1	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	646,50					1,1	76,4	22,5	0,0				
Panjevec	33,80												
Pionirski gozd z grmišči	8,74	0,0	36,2	63,8	0,0								
Skupaj	2.388,31												

Kakovost drevja

Med ocenjenimi drevesi ima največji delež dreves dobro kakovost (44%), sledi zadovoljiva kakovost (26%) ter prav dobra kakovost (17%). Najmanj je dreves odlične kakovosti (1%).

Poškodovanost sestojev

Delež poškodovanega drevja je v tem razredu 10%. Kar je podobno povprečju v enoti. Največ je poškodb na vejah (8%), kar so večinoma posledice sečnje in ujm.

Odmrlo drevje

Povprečno je na hektar površine nekaj več kot 50 odmrlih dreves (večinoma ležečih). Od tega največ v I. razširjenem debelinskem razredu (88%). Povprečno je v gozdovih razreda 35,5 m³/ha odmrle mase, kar je nekoliko več od povprečja za enoto (27,6 m³/ha).

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

V gozdovih sedanjega razreda je posekano 158.351 m³ lesa. Kar je letno 6,6 m³/ha. Realizacija je v preteklem desetletju dosegla 93%. Posek iglavcev je bil jakosti 54% na lesno zalogo, listavcev pa 22%.

Izveden posek predstavlja 76,4% poseka vseh gozdov enote.

V skupni masi posekanega drevja je bilo največ bukve (51%), dr.trdih.list. (22%), smreke (12%), ost.iglavcev (5%), pl.listavcev (5%), gradna (4%)...

Pri listavcih je bila najbolj intenzivna sečnja v V. debelinskem razredu, pri iglavcih pa v III. debelinskem razredu.

Preglednica 91/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	156,57	39,28	25,1
Priprava tal	ha	1,50	0,35	23,3
Sadnja	ha	1,10	0,35	31,8
Obžetev	ha	5,25	1,57	29,9
Nega mladja	ha	47,42	5,69	12,0
Nega gošče	ha	147,61	43,85	29,7
Nega letvenjaka	ha	56,97	31,75	55,7
Nega drogovnjaka	ha	64,61	20,54	31,8
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	5.200	1.100	21,2
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	4,82	0,0
Vzdrževanje travinj	ha	0,00	1,07	0,0

Od predpisanih del nege v mladovjih, največ je realizirana nega letvenjaka (56%). Povprečno je nega opravljena na 1/3 načrtovanih površin.

Bila je realizirana umetna obnova s sadnjo na 0,35 ha ter nega in zaščita nasada.

Med opravljena dela varstva pred žuželkami sodijo večinoma dela na čiščenju in postavljanju kontrolno-lovnih pasti za podlubnike.

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Površina gozdov razreda se je v zadnjem desetletju povečala za novodoločene gozdne površine (večinoma zaraščanja). Povprečna lesna zaloga razreda se je povečala za 16 m³/ha, letni prirastek pa je manjši za 0,59 m³/ha.

V preteklem desetletju je bila realizacija poseka 6,63 m³/ha/leto ali 24,5% od zaloge. Skupni načrtovani posek je za 28% višji kot je realiziran posek v zadnjem desetletju.

Preglednica 92/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2000 do 2020

Leto	Površina ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Letni prirastek m ³ /ha			Letni realiziran posek* m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2000	2.410,38	22,7	222,2	244,9	0,45	6,40	6,85	0,80	1,85	2,65
2010	2.347,19	21,7	253,3	275,0	0,71	7,81	8,51	1,14	5,49	6,63
2020	2.388,31	20,2	270,7	290,8	0,73	7,18	7,92	0,76	7,74	8,50

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

V primerjavi s preteklim obdobjem se je delež iglavcev v povprečni zalogi zmanjšal za 1,1 odstotnih točk. Med listavci se krepí delež bukve, delež iglavcev in drugih trdih listavcev pa opada.

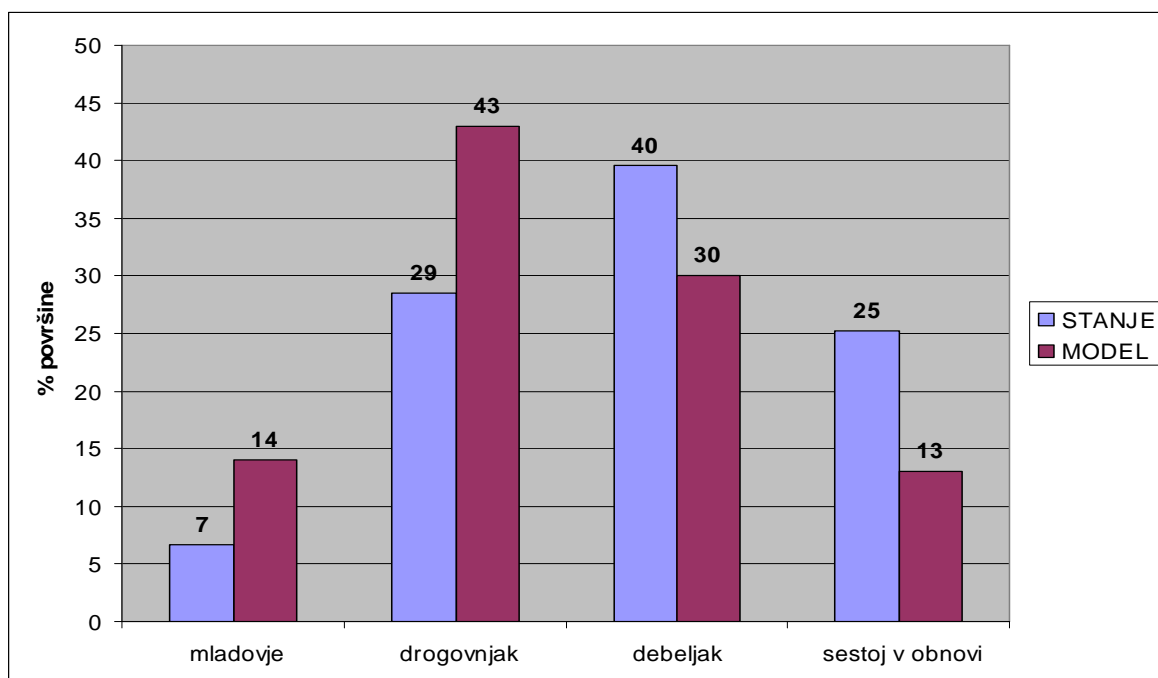
Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2000 do 2020

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2000	6,6	0,4	0,4	0,3	1,6	54,2	6,5	5,3	24,3	0,4
2010	5,1	0,4	0,2	0,1	2,1	59,3	6,3	5,9	20,1	0,5
2020	4,0	0,3	0,1	0,0	2,4	62,8	6,5	5,4	17,6	0,9

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Preglednica 93/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	113,64	4,8	7,0	18	14,0	237,90	-52
Drogovnjak	484,73	20,3	28,0	56	43,0	730,69	-34
Debeljak	672,41	28,1	40,0	39	30,0	509,78	32
Sestoj v obnovi	428,49	17,9	25,0	17	13,0	220,91	94
Raznomerno (sk-gnz)	646,50	27,1					
Panjevec	33,80	1,4					
Pionirski gozd z grmišči	8,74	0,4					
Skupaj	2.388,31	100,0	100,0	130	100,0		

Grafikon 8: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

Modelno razvojno strukturo za raznodobne gozdove v razredu smo določili s pomočjo modelnih parametrov, ki so bili narejeni za območne rastiščnogojitvene razrede (modelni deleži razvojnih faz in ciljno proizvodno obdobje).

Iz zgornjega grafikona in preglednice je razvidno, da je v primerjavi z modelnim stanjem preveč debeljakov in sestojev v obnovi, drogovnjakov in mladovij pa je premalo.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 4,0%, jelka 0,5, bor 0,1%, ost. iglavci 2,4%, bukev 63,0%, hrast 7,0%, plem. listavci 5,5%, drugi trdi list. 16,5%, mehki list. 1,0%.

Ciljno razmerje razvojnih faz: na 71% površine gozdov razreda raznodobni gozdovi (mladovje 21%, drogovnjak 27%, debeljak 35%, sestoj v obnovi 17%), na 29% površine razreda raznomerni gozdovi in ostali.

Ciljna povprečna lesna zaloga v razredu ~285 m³/ha (7,0% igl.); končna lesna zaloga (lesna zaloga debeljakov preden ga začnemo obnavljati) je 530 m³/ha;

Ciljna kakovost: smreka B, bor C, bukev A2, hrast C, pl. listavci B, dr. trdi in mehki listavci D.

Ciljno stanje je moč doseči v 10-ih letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

V raznodobnih postopno sestojno gospodarjenje s ciljem povečanja povprečne lesne zaloge v mlajših razvojnih fazah in zmanjševanje zaloge v starejših sestojih. Proizvodno razdobje, ki vključuje tudi pomladitveno dobo je 130 let, pomladitvena doba do 15 let. Pospeševati kakovost dreves.

V raznomernih s pomladitvenimi sečnjami ohraniti obstoječ način gospodarjenja s ciljno povprečno zalogo ~260-270 m³/ha.

Usmeritve po razvojnih fazah:

MLADOVJA

V naslednjem desetletju, ob predpostavljene realizaciji načrtovanih ukrepov, pričakujemo povečanje deleža mladovij na 21% površine raznodobnih gozdov razreda. V mladovijih:

- intenzivneje izvajati nego v sestojih, ki so bili opisani kot nenegovani,
- pri ukrepih nege pospeševati bukev, graden, pl.listavce,
- ob morebitni pomanjkljivi obnovi uporabiti dopolnilno sadnjo (setev) bukve, gradna,
- zagotavljati pestro naravno sestavo drevesnih in grmovnih vrst,
- povečati delež realizacije pri negi v zasebnih gozdovih,
- ohranjati plodonosne vrste.

DROGOVNJAKI

Načrtovana povprečna jakost sečnje znaša 28% lesne zaloge pri iglavcih in 19% lesne zaloge pri listavcih v desetletju. V drogovnjakih:

- zmanjšati delež pomanjkljivo negovanih in nenegovanih sestojev;
- pri uravnavanju drevesne sestave slediti ciljnemu razmerju za razred,
- povečati delež realizacije pri negi v zasebnih gozdovih,
- ohranjati redko zastopane drevesne in grmovne vrste.

DEBELJAKI

- načrtovani delež debeljakov za redčenje znaša 75% s povprečno jakostjo ukrepanja 21% na lesno zalogo iglavcev in 15% na zalogo listavcev.
- za 25% debeljakov je načrtovano uvajanje v obnovo, s povprečno načrtovano jakostjo ukrepanja 50% na lesno zalogo iglavcev in 32% na zalogo listavcev.
- v mlajših debeljakih izvajati izbiralna redčenja in akumulirati vrednostni prirastek (kvalitetnem drevju sproščati krošnje).
- v starejših debeljakih posamezna razvrednotena drevesa puščati za stoječa habitatna drevesa.

SESTOJI V OBNAVLJANJU

- delež sestojev v obnovi predviden za nadaljevanje obnove znaša 21% s povprečno načrtovano jakostjo ukrepanja 85% na lesno zalogo iglavcev in 47% na zalogo listavcev.
- za 79% sestojev v obnovi je načrtovan zaključek obnove.

RAZNOMERNI

- ohraniti delež raznomernih sestojev v razredu.
- s pomladitvenimi sečnjami ohranjati stalnost pomlajevanja in vzdrževati strukturo.
- povprečna intenziteta sečenj v raznomernih naj bo 30% na lesno zalogo iglavcev in 22% na zalogo listavcev.
- minimalna intenziteta sečnje naj bo vsaj 15% od zaloge (pri sestojih z nižjo povprečno lesno zalogo); maksimalna intenziteta naj bo do 30% od zaloge (pri sestojih z višjo povprečno zalogo),
- sečnjo usmeriti na najdebelejša drevesa.
- nego opravljati istočasno z sečnjo, po principih nege v prebiralnem gozdu.

Usmeritve glede drevesne sestave:

Povečati je potrebno delež bukve in zmanjšati delež ost.iglavcev in trdih listavcev. Ohranjajo naj se še plodonosne in redkeje zastopane drevesne in grmovne rastlinske vrste.

Usmeritve glede zagotavljanja funkcij gozdov:

Ohranjati naravno drevesno sestavo in zgradbo; vzdrževanje gozdnega roba. Upoštevati podrobnejše usmeritve iz poglavja 6.2.2.

Ukrepi

Ob ocenjenem prirastku in realizaciji načrtovanega poseka se bo lesna zaloga v rastiščnogojitvenem razredu zmanjšala na ~285 m³/ha. Delež iglavcev bo ostal na isti ravni.

Preglednica 94/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	6,9	93,1	100,0
- ciljno %	7,0	93,0	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	20,2	270,7	290,9
- ciljna (m ³ /ha)	19,9	265,1	285,0
Prirastek (m ³ /ha)	0,73	7,18	7,91
Možni posek (m ³ /ha)	7,5	77,4	84,9
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,76	7,74	8,50
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	37,5	28,6	29,2
Intenziteta m. p. prirastek (%)	103,7	107,8	107,4
Izravnalna doba (let)	10		

Preglednica 95/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	6.686	10.523	0	175	0	686	18.070	37,5	103,3
	%	37,0	58,2	0,0	1,0	0,0	3,8	100,0		
Listavci	m ³	62.408	114.663	0	1.596	0	6.247	184.914	28,6	107,8
	%	33,7	62,0	0,0	0,9	0,0	3,4	100,0		
Skupaj	m³	69.094	125.186	0	1.771	0	6.933	202.984	29,2	107,4
	%	34,0	61,7	0,0	0,9	0,0	3,4	100,0		

Najvišji možni posek za rastiščnogojitveni razred znaša 8,5 m³/ha/leto ali 29,2% lesne zaloge.

Največ sečne mase je načrtovano iz pomladitvenih sečenj in redčenj.

Preglednica 96/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	32,37	32,37
Nega mladja	ha	24,47	24,47
Nega gošče	ha	133,59	133,59
Nega letvenjaka	ha	34,92	34,92
Nega drogovnjaka	ha	7,63	7,63

Poudarek je predvsem na negi mladovij in pripravi debeljakov na naravno obnovo.

V zasebnem gozdu je načrtovana tudi nega tanjšega drogovnjaka.

9.2.5 Rastiščnogojitveni razred: Varovalni gozdovi - 00140

V razred so združeni gozdovi razglašeni z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS št. 88/2005 in dalje). Poraščajo strmejša dolomitna pobočja nad potokom Bregana na jugovzhodu enote.

Površina razreda je 160,20 ha. Predstavlja 4% gozdov enote. Po lastniški strukturi je 74% gozdov v zasebni lasti.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev poudarjeno na 1. stopnji imajo vsi gozdovi razreda. Na 2. stopnji ima največ gozdov poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti (EPO območje), varovanja naravnih vrednot, ter hidrološko funkcijo (območje potoka Bregana).

Lesnoproizvodna funkcija je v razredu poudarjena na 2. stopnji.

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Matična podlaga je večinoma dolomitna. Prevladujoč tip tla so rendzine. Tla so plitvejša, skeletna, zaradi strmine in prisojne lege sušnejša.

Največji gozdni rastiščni tip v razredu je *Gradnovo bukovje na izpranih tleh* s prevladujočo združbo *Hedero-Fagetum* Koš. (62, 79) 94. Vezan je na višje, manj strme predele. Ob vznožju pobočij prevladujejo belogabrovja. Vmes so na najstrmejših predelih rastišča črnega gabra.

Preglednica 97/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delež (%)
541	<i>Preddinarsko-dinarsko gradnovo belogabrovje</i>	11	33,67	21,0
554	<i>Gradnovo bukovje na izpranih tleh</i>	11	78,87	49,2
561	<i>Bazoljubno gradnovje</i>	3	6,93	4,3
562	<i>Preddinarsko-dinarsko hrastovo črnogabrovje</i>	1	26,90	16,8
591	<i>Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje</i>	5	11,50	7,2
631	<i>Preddinarsko gorsko bukovje</i>	9	2,33	1,5
	Skupaj	8,520	160,20	100,0

Ponderirani proizvodni potencial razreda (Rk) je, glede na delež gozdnih rastiščnih tipov, 8,52.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Mešani sestoji bukve, gradna in cera s termofilnimi listavci pretežno raznomerne zgradbe. Mestoma, kjer se gospodarilo drogovnjaki in debeljaki.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga znaša 294,4 m³/ha, letni prirastek pa 6,75 m³/ha.

V povprečni lesni zalogi je 1% iglavcev.

Preglednica 98/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	17,2	51,5	25,3	4,0	2,0	2,3	0,8	0,05	0,7
Listavci	29,0	39,0	20,0	10,0	2,0	292,1	99,2	6,70	99,3
Skupaj	28,9	39,1	20,0	10,0	2,0	294,4	100,0	6,75	100,0

Razmerje drevesnih vrst

Med drevesnimi vrstami ima vodilno vlogo bukev (51%), sledi ji graden z 15%, cer z 14%, topokrpi javor z 5%, beli gaber z 4%, gorski javor z 4% in črni gaber z 3%. Primešani so še smreka, kostanj, ostrolistni javor, brek, mali jesen....

Preglednica 99/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	1,9	0,0	0,0	0,0	0,4	151,0	45,0	29,9	66,2	0,0
	%	0,6	0,0	0,0	0,0	0,1	51,3	15,3	10,2	22,5	0,0

Ohranjenost gozdov

Vsi gozdovi razreda so ohranjeni.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Prevladujejo raznomerni mešani sestoji bukve, gradna, cera in termofilnih listavcev. Mestoma, kjer se gospodarilo drogovnjaki in debeljaki.

Drogovnjaki so dokaj dobre zasnove in normalnega sklepa. Pri debeljakih je sklep večinoma rahel.

Sestoji so v glavnem nenegovani.

Preglednica 100/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	0,49	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Drogovnjak	23,52	0,0	60,2	8,5	31,3	0,0	18,8	81,2	0,0	45,8	46,6	7,6	0,0
Debeljak	32,98					0,0	26,3	73,7	0,0	36,6	0,0	47,6	15,8
Sestoj v obnovi	1,38					0,0	0,0	100,0	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	101,83					0,0	22,5	77,5	0,0				
Skupaj	160,20												

Kakovost drevja

Drevje je zaradi nenegovanosti in zahtevnejših rastiščnih razmer slabše kakovosti.

Poškodovanost sestojev

Poškodbe na drevju in tleh nastajajo predvsem zaradi naravnih dejavnikov: veter, sneg, voda, zemeljski plazovi.

Odmrlo drevje

Ocenjujemo da je v sestojih razreda odmrlega drevja ~3-5% od povprečne zaloge.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

V gozdovih razreda je posekano 2.123 m³ lesa. Kar je letno 1,32 m³/ha. Realizacija je v primerjavi z drugimi razredi v enoti bila najmanjša (57%). Posek je bil jakosti 6% na lesno zalogo.

V skupni masi posekanega drevja je bilo največ bukve (58%), dr.trdih.list. (22%), gradna (9%), pl.listavcev (6%), ost.iglavcev (2%)...

Sečnja je bila najbolj intenzivna v V. debelinskem razredu, oz. pri najdebelejših drevesih.

V preteklem načrtu je bila načrtovana nega v mladovjih na 7,15 ha ter priprava sestoja na naravno obnovo na 4,70 ha. Predvidena gojitvena dela niso bila realizirana.

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV**Površina, lesna zaloga, prirastek, posek**

Površina gozdov razreda se je v zadnjem desetletju zmanjšala za 3 ha predvsem zaradi usklajevanja z katastrom in natančnejšega zarisa gozdnega roba.

Povprečna lesna zaloga razreda se je v preteklem desetletju povečala za 75 m³/ha, letni prirastek pa je upadel za 0,40 m³/ha. Povečanje lesne zaloge je rezultat nerealizirane sečnje.

V preteklem desetletju je bila realizacija poseka 1,32 m³/ha/leto ali 6% od zaloge. Skupni načrtovani posek je 3,6-krat višji kot je realiziran posek v zadnjem desetletju.

Preglednica 101/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2000 do 2020

Leto	Površina ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Letni prirastek m ³ /ha			Letni realiziran posek* m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
		2000	174,01	1,8	154,9	156,7	0,04	4,15	4,19	0,01
2010	163,51	2,3	216,9	219,2	0,12	7,03	7,15	0,05	1,27	1,32
2020	160,20	2,3	292,1	294,4	0,05	6,70	6,75	0,10	6,01	6,11

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

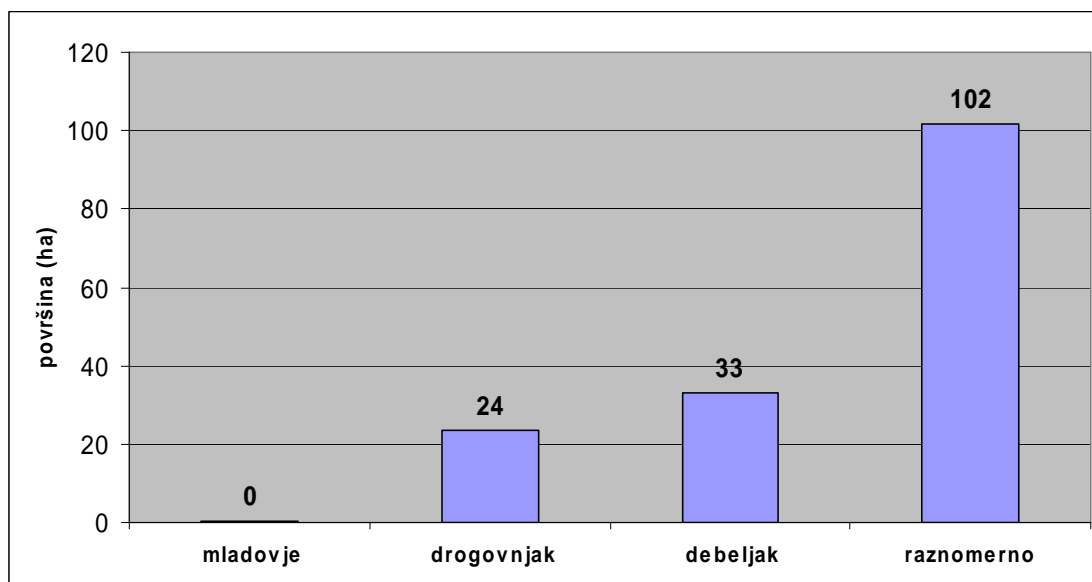
V primerjavi s preteklim obdobjem je delež iglavcev v povprečni zalogi za 0,3 odstotnih točk manjši. Med listavci se krepi delež bukve, opada pa delež hrasta in dr.trdih listavcev.

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2000 do 2020

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2000	0,5	0,0	0,0	0,0	0,6	37,8	22,1	6,2	32,8	0,0
2010	0,9	0,0	0,0	0,0	0,1	41,0	23,2	11,6	23,1	0,1
2020	0,6	0,0	0,0	0,0	0,1	51,3	15,3	10,2	22,5	0,0

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Glede na preteklo obdobje se je površina drogovnjakov in debeljakov zmanjšala. Zaradi negospodarjenja so sestoji večinoma prešli v raznomerno zgradbo, ki sedaj prevladuje.

Grafikon 9: Struktura gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Cilj so vitalni, ekološko stabilni in po drevesni sestavi naravni in strukturno pestri sestoji. Zaželeno je malopovršinsko razgibana zgradba sestojev s poudarkom na mehanski stabilnosti le – teh.

Ciljna povprečna zaloga je ~300 m³/ha (0,6% igl.).

Gozdnogojitvene usmeritve

Po podatkih Direkcije RS za vode je območje varovalnih gozdov enote, glede na erozijsko ogroženost in verjetnost pojavljanja zemeljskih plazov stabilno in neogroženo.

Gozdovi so v preteklosti bili opredeljeni v razred Varovalnih gozdov zaradi strmega naklona in neodprtosti. Glede na proizvodni potencial, rastiščne in sestojne razmere je večinski del možno prekategorizirati v večnamenske gozdove. Potrebno bi bilo odpiranje predela z gozdno cesto ter uporaba sodobnejših tehnik sečnje in spravila (žičnice).

Proizvodne dobe so krajše, pomladitvene pa daljše. Sečnje so postopne, na manjših površinah. Na najstrmejših predelih usmerjene na posek zrelega, nevitalega in preveč nagnjenega drevja.

Usmeritve po razvojnih fazah:

MLADOVJA

- nega mladja in gošče v obstoječem mladovju,
- pri ukrepih nege pospeševati bukev, graden, pl.listavce,
- ohranjati plodonosne in redko zastopane drevesne vrste.

DROGOVNJAKI

- na 70% drogovnjakov redčenja z intenziteto 21% na zalogo,
- na 30% drogovnjakov sanitarni posek z intenziteto 10% na zalogo,
- povečati delež realizacije pri negi v zasebnih gozdovih,

DEBELJAKI

- na 40% debeljakov redčenja z intenziteto 17% na zalogo.

- na 50% debeljakov pomladitvene sečnje z intenziteto 29% na zalogo.
- na 10% debeljakov sanitarne sečnje z intenziteto 10% na zalogo.

SESTOJI V OBNAVLJANJU

- za 100% sestojev v obnovi je načrtovan zaključek obnove.

RAZNOMERNI

- na 72% raznomernih sestojev redčenja s ciljem vzdrževanja strukture in to z povprečno intenziteto sečenj 20% na lesno zalogo.
- na 15% raznomernih sestojev pomladitvene sečnje s poudarkom na pomlajevanju in to z povprečno intenziteto sečenj 29% na lesno zalogo
- na 13% raznomernih sestojev sanitarne sečnje s ciljem vzdrževanja vitalnosti in to z povprečno intenziteto sečenj 10% na lesno zalogo,

Usmeritve glede drevesne sestave:

Povečati je potrebno delež bukve, gradna in pl.listavcev in zmanjšati delež dr. trdih listavcev. Ohranjajo naj se še plodnosne in redkeje zastopane drevesne in grmovne rastlinske vrste.

Usmeritve glede zagotavljanja funkcij gozdov:

Gospodariti v cilju vzdrževanja naravne drevesne sestave in zgradbe; vzdrževanje gozdnega roba. Upoštevati podrobnejše usmeritve iz poglavja 6.2.2.

Ukrepi

Ob ocenjenem prirastku in realizaciji načrtovanega poseka se bo povprečna lesna zaloga v rastiščnogojitvenem razredu povečala za ~6 m³/ha. Nekoliko naj bi se zmanjšal delež iglavcev.

Preglednica 102/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	0,8	99,2	100,0
- ciljno %	0,6	99,4	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	2,3	292,1	294,4
- ciljna (m ³ /ha)	1,8	299,1	300,9
Prirastek (m ³ /ha)	0,05	6,70	6,75
Možni posek (m ³ /ha)	1,0	60,0	61,1
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,10	6,01	6,11
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	44,8	20,6	20,8
Intenziteta m. p. prirastek (%)	206,0	89,7	90,5
Izravnalna doba (let)	10		

Preglednica 103/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	28	137	0	0	0	0	165	44,7	207,0
	%	17,0	83,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0		
Listavci	m ³	6.257	2.885	0	0	0	482	9.624	20,6	89,6
	%	65,0	30,0	0,0	0,0	0,0	5,0	100,0		
Skupaj	m³	6.285	3.022	0	0	0	482	9.789	20,8	90,5
	%	64,2	30,9	0,0	0,0	0,0	4,9	100,0		

Najvišji možni posek za rastiščnogojitveni razred znaša 6,1 m³/ha/leto ali 20,8% lesne zaloge.

Največ sečne mase je načrtovano iz redčenj (64,2%).

Preglednica 104/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	3,18	3,18
Nega mladja	ha	0,25	0,25
Nega gošče	ha	0,69	0,69
Nega letvenjaka	ha	0,41	0,41

Poudarek je predvsem na negi mladovij in pripravi debeljakov na naravno obnovo.

10 Literatura

- DAKSKOBLER, I. 2008. Pregled bukovih rastišč v Sloveniji, Zbornik gozdarstva in lesarstva 87 (2008), s.-14. Gozdarski vestnik št. 2/2015; s. 105-113;
- GOZDNOGOSPODARSKI načrt gozdnogospodarske enote Mokrice (2010 - 2019);
- GOZDNOGOSPODARSKI načrt gozdnogospodarskega območja Brežice (2011 - 2020).
- KUTNAR, Lado, VESELIČ, Živan, DAKSKOBLER, Igor, ROBIČ, Dušan (2012). Tipologija gozdnih rastišč Slovenije na podlagi ekoloških in vegetacijskih razmer za potrebe usmerjanja razvoja gozdov. Gozdarski vestnik, letnik 70, številka 4, str. 195-214.
- LOVSKO upravljavski načrt za VII. posavsko lovsko upravljavsko območje (2011 – 2020).
- NARAVOVARSTVENE smernice za gozdnogospodarski načrt GGE Mokrice; Zavod RS za varstvo narave, Novo mesto, november 2019.
- PLENIČAR, M./ PREMUR, U./ HERAK, M., 1976. Osnovna geološka karta SFRJ; M 1 : 100.000, list Novo mesto. – Geološki zavod Ljubljana, Savezni geološki zavod, Beograd.
- PODROBNE kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje gozdnogospodarskega načrta GGE Mokrice; Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Novo mesto, november 2019.
- PRAVILNIK o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur. l. RS, št. 91/10).
- PRAVILNIK o varstvu gozdov. 2009. Ur. l. RS, št. 114/09.
- PRIROČNIK za izdelavo gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot. 2012. Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije.
- SPLOŠNE kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje gozdnogospodarskih načrtov z vidika varstva kulturne dediščine, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, januar 2017.
- SPLETNI portal Kamra <https://www.kamra.si/digitalne-zbirke/item/mokrice.html>
- SPLETNA stran statističnega urada RS < www.stat.si/statweb >.
- SPLETNA stran Agencije RS za okolje; < gis.arso.gov.si/atlasokolja/ >.
- ŠPES dr. Metka: Odnos prebivalcev obmejnih območij Slovenije do Slovensko hrvaške državne meje; Dela 16•2001•89-103;
- URBANČIČ, M., SIMONČIČ, P., PRUS, T., KUTNAR, L., 2005. Atlas gozdnih tal Slovenije. Gozdarski vestnik. Ljubljana, Zveza gozdarskih društev Slovenije, 100 str.
- USMERITVE s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov, RS Ministrstvo za okolje in prostor, Direkcija RS za vode, marec 2017.
- VESELIČ, Ž. 2000. Izhodiščni optimalni modeli gozdov. Interno gradivo ZGS, Ljubljana 2000.
- ZAKON o gozdovih (Ur. l. RS, št. 30/93 in nasl.).
- ZAKON o ohranjanju narave (Ur.l. RS, št. 56/1999 in nasl.).
- ZAKON o varstvu kulturne dediščine (Ur.l. RS, št. 7/1999 in nasl.).
- ZAKON o varstvu okolja (Ur.l. RS, št. 41/2004 in nasl.).
- ZAKON o vodah (Ur.l. RS, št. 67/02 in nasl.)

11 Načrt so izdelali

Sodelavci pri izdelavi načrta

Opisi sestojev in odsekov: Boris Bogovič, univ.dipl.inž.gozd., Mojca Bogovič, univ.dipl.inž.gozd., Anja Pepunič, univ.dipl.inž.gozd., Dražen Drvenkar, univ.dipl.inž.gozd.

Meritve na stalnih vzorčnih ploskvah s sodelavci vodil: Dušan Prijatelj, gozd. tehn.

Digitalizacija in priprava tematskih kart: Boris Bogovič, univ.dipl.inž.gozd., Anja Pepunič, univ.dipl.inž.gozd., Dražen Drvenkar, univ.dipl.inž.gozd.

Tekst: Dražen Drvenkar, univ.dipl.inž.gozd.

Posamezna poglavja:

Boris Bogovič, univ.dipl.inž.gozd.: poglavja 4.2.5, 6.2.8, 8 in 13

Mojca Bogovič, univ.dipl.inž.gozd.: poglavja 1.6, 6.2.5 in 6.2.6

Gregor Bogovič, univ.dipl.inž.gozd.: poglavja 1.1.8, 1.5.1, 3.9 in 6.2.3

Mag. Boris Papac, univ.dipl.inž.gozd.: poglavja 1.3, 4.2.3, 6.2.7 (del) in 6.3.5

Podpisniki

Odgovoren za izdelavo načrta
Dražen Drvenkar, univ.dipl.inž.gozd.

Vodja odseka za načrtovanje razvoja gozdov
Boris Bogovič, univ.dipl.inž.gozd.

Vodja OE Brežice
Niko Rainer, univ.dipl.inž.gozd.

Direktor ZGS
Damjan Oražem, univ.dipl.inž.gozd.

Brežice, 24.04.2020

12 Priloge

OBRAZEC E1: Povzetek stanja in ukrepov na ravni gozdnogospodarske enote

Preglednica/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda (ha)	2.914,07	959,56	15,74	3.889,37
Delež (%)	74,92	24,67	0,40	100,00

Preglednica/F2: Površine gozdov s poudarjenimi skupinami funkcij (v ha)

OPIS	E1S1	E1S2	E1S3	E2S1	E2S2	E2S3	E3S1	E3S2	DRUGO	SKUPAJ
P1	0,00	0,00	0,00	0,00	149,38	2.384,00	0,00	129,38	840,71	3.503,47
P2	0,00	96,77	211,20	0,00	0,00	0,00	64,35	0,00	0,00	372,32
P3	2,95	0,00	0,37	6,85	0,00	0,00	3,41	0,00	0,00	13,58
Skupaj	2,95	96,77	211,57	6,85	149,38	2.384,00	67,76	129,38	840,71	3.889,37

Preglednica/GF1: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m3/ha			m3/ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
00011-Dobova belogabrovja	380,54	25,5	215,5	241,1	1,33	6,90	8,23	19,6	15,4	15,8	46,3
00021-Gradnova belogabrovja	374,57	9,8	262,3	272,1	0,45	7,57	8,01	35,0	24,5	24,9	84,5
00041-Bukovja na silikatih	585,75	20,8	263,5	284,3	0,79	7,72	8,51	26,3	23,2	23,5	78,4
00071-Podgorska bukovja na karbon.	2.388,31	20,2	270,7	290,8	0,73	7,18	7,92	37,5	28,6	29,2	107,4
VEČNAMENSKI GOZDOVI skupaj	3.729,17	19,8	263,1	282,8	0,77	7,28	8,05	33,2	26,2	26,7	93,9
00140-Varovalni gozdovi	160,20	2,3	292,1	294,4	0,05	6,70	6,75	44,7	20,6	20,8	90,5
VAROVALNI GOZDOVI skupaj	160,20	2,3	292,1	294,4	0,05	6,70	6,75	44,7	20,6	20,8	90,5
Skupaj vsi gozdovi	3.889,37	19,0	264,3	283,3	0,74	7,25	8,00	33,3	26,0	26,5	93,8

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovje	132,80	3,4						
Drogovnjak	804,61	20,7	9,26	1,2	11,1	45,5	39,6	3,8
Debeljak	1.141,98	29,3	85,35	7,5	23,1	66,1	10,8	0,0
Sestoj v obnovi	513,50	13,2	347,76	67,7	33,3	53,2	13,5	0,0
RAZNOMERNO (sk-gnz)	1.137,83	29,3	139,11	12,2	1,5	79,7	18,8	0,0
Panjevec	142,46	3,7						
Pionirski gozd z grmišči	16,19	0,4						
Skupaj	3.889,37	100,0	581,48	15,0				

Preglednica/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	132,80	15,7	67,8	11,7	4,8	8,1	9,9	82,0	0,0	8,7	77,7	13,0	0,6
Drogovnjak	804,61	12,4	34,4	49,6	3,6	19,7	50,7	29,3	0,3	29,2	35,2	29,9	5,7
Debeljak	1.141,98					19,8	49,2	31,0	0,0	15,7	32,6	45,9	5,8
Sestoj v obnovi	513,50					39,7	58,6	1,7	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	1.137,83					0,6	64,3	35,1	0,0				
Panjevec	142,46												
Pionirski gozd z grmišči	16,19	0,0	19,5	80,5	0,0								
Skupaj	3.889,37												

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m3/ha
Smreka	14,8	18,6	11,1	15,8	39,7	3,8	10,9
Jelka	7,5	17,3	17,5	23,7	34,0	0,2	0,6
Bor	13,9	17,0	9,2	12,3	47,6	0,5	1,3
Macesen	24,3	25,9	10,3	12,5	27,0	0,0	0,1
Ostali igl.	11,8	17,0	11,5	16,4	43,3	2,2	6,1
Bukev	7,2	20,3	21,7	21,2	29,6	52,0	147,1
Hrast	8,2	22,7	22,4	20,7	26,0	10,6	30,1
Pl. Ist.	9,3	23,5	22,4	20,8	24,0	5,4	15,3
Dr. tr. Ist.	9,6	28,0	22,9	18,9	20,6	22,3	63,2
Meh. Ist.	10,5	32,8	21,4	16,9	18,4	3,0	8,6
Iglavci	13,6	18,0	11,3	16,0	41,1	6,7	19,0
Listavci	8,2	23,0	22,1	20,4	26,3	93,3	264,3
Skupaj	8,5	22,6	21,4	20,1	27,4	100,0	283,3

Preglednica/PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m3/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m3/ha
Iglavci	0,23	0,19	0,09	0,09	0,14	9,3	0,74
Listavci	1,30	2,27	1,57	1,11	1,00	90,7	7,25
Skupaj	1,53	2,46	1,66	1,20	1,14	100,0	7,99

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m3)	% na LZ	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Skupaj
Iglavci	24.634	33,3											
Listavci	267.083	26,0											
Skupaj	291.717	26,5											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	42,14	42,14											
Nega mladja	ha	31,69	31,69											
Nega gošče	ha	153,21	153,21											
Nega letvenjaka	ha	39,36	39,36											
Nega drogovnjaka	ha	11,32	11,32											

OBRAZEC E2: Povzetek stanja in ukrepov na ravni rastiščnogojitvenega razreda

Rastiščnogojitveni razred: Dobova belogabrovja - 00011

Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	268,22	106,69	5,63	380,54
Delež (%)	70,5	28,0	1,5	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m3/ha
Smreka	25,3	27,4	10,4	12,0	24,9	6,9	16,7
Bor	23,8	26,5	10,7	12,6	26,4	0,9	2,3
Ostali igl.	31,9	33,5	10,9	11,9	11,8	2,7	6,5
Bukev	4,2	14,8	22,5	23,3	35,2	6,4	15,5
Hrast	6,6	21,5	22,3	21,0	28,6	25,0	60,2
Pl. lst.	8,2	25,1	22,4	20,3	24,0	3,9	9,5
Dr. tr. lst.	8,2	25,8	21,9	19,2	24,9	29,8	71,4
Meh. lst.	9,9	30,1	21,7	17,9	20,4	24,4	58,9
Iglavci	26,8	28,9	10,5	12,1	21,7	10,6	25,5
Listavci	7,9	24,9	22,0	19,7	25,5	89,4	215,5
Skupaj	9,9	25,4	20,8	18,9	25,0	100,0	241,1

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m3/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m3/ha
Iglavci	0,61	0,42	0,11	0,09	0,10	16,2	1,33
Listavci	1,32	2,36	1,43	0,96	0,82	83,8	6,90
Skupaj	1,93	2,78	1,54	1,05	0,92	100,0	8,23

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	358,06	94,1	22,48	5,9	0,00	0,0	0,00	0,0	380,54	100,0
Skupaj vsi gozdovi	358,06	94,1	22,48	5,9	0,00	0,0	0,00	0,0	380,54	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m3/ha
10 - 29 cm	0,0	4,6	4,6	0,8	16,9	17,7	0,8	21,5	22,3	8,7
30 - 49 cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	0,8	0,0	0,8	0,8	1,1
50 in več cm	0,0	0,8	0,8	0,0	0,8	0,8	0,0	1,6	1,6	6,1
Skupaj	0,0	5,4	5,4	0,8	18,5	19,3	0,8	23,9	24,7	15,9

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovje	6,39	1,7						
Drogovnjak	137,92	36,2	0,36	0,3	0,0	0,0	100,0	0,0
Debeljak	151,26	39,7	8,05	5,3	0,0	32,8	67,2	0,0
Sestoj v obnovi	2,16	0,6	0,63	29,2	0,0	88,9	11,1	0,0
RAZNOMERNO (sk-gnz)	78,67	20,7	6,60	8,4	0,0	0,0	100,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	4,14	1,1						
Skupaj	380,54	100,0	15,64	4,1				

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	0,73	0,00	0,00	0,00	0,00	0,90	0,24	0,00	9,15	4,62	15,64
%	4,7	0,0	0,0	0,0	0,0	5,8	1,5	0,0	58,5	29,5	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	3	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Bukev	14	0,0	7,1	35,8	21,4	35,7
Hrast	22	0,0	18,2	50,0	27,3	4,5
Pl. lst.	15	0,0	0,0	80,0	20,0	0,0
Dr. tr. lst.	23	0,0	0,0	43,5	21,7	34,8
Meh. lst.	11	0,0	9,1	45,4	27,3	18,2
Skupaj iglavci	3	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Skupaj listavci	85	0,0	7,1	50,6	23,5	18,8
Skupaj	88	0,0	6,8	52,3	22,7	18,2

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	0,6
Veje	3,6
Osutost	0,0
Skupaj	4,2

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m3	m3	%	%
IGLAVCI	2.359	5.366	227,5	35,0
LISTAVCI	12.957	9.821	75,8	64,1
Skupaj	15.316	15.187	99,2	99,2

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	26,8	46,3	4,4
Jelka	0,0	0,0	0,0
Bor	0,8	22,4	0,1
Macesen	0,0	0,0	0,0
Ostali igl.	7,8	41,9	1,3
Bukev	2,3	6,8	0,4
Hrast	19,2	11,2	3,1
Pl. lst.	5,6	27,5	0,9
Dr. tr. lst.	17,7	10,1	2,9
Meh. lst.	19,8	15,2	3,2
Skupaj iglavci	35,3	44,2	5,8
Skupaj listavci	64,7	12,2	10,6
Skupaj	100,0	16,4	16,4

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m3/ha
Iglavci	15,6	29,9	69,3	53,1	14,0	44,2	14,1
Listavci	6,5	6,7	8,1	6,5	12,8	12,2	25,8
Skupaj	9,4	10,5	12,0	9,4	12,9	16,4	39,9

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2000 do 2020

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2000	5,5	0,0	0,7	0,0	1,2	4,4	21,2	10,4	36,3	20,3
2010	9,4	0,0	0,6	0,0	3,0	5,7	28,0	3,3	28,7	21,3
2020	6,9	0,0	0,9	0,0	2,7	6,4	25,0	3,9	29,8	24,4

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m3)	% na LZ	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Skupaj
Iglavci	1.905	19,6											
Listavci	12.604	15,4											
Skupaj	14.509	15,8											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Nega gošče	ha	0,11	0,11											
Nega drogovnjaka	ha	3,69	3,69											

Rastičnogojitveni razred: Gradnova belogabrovja - 00021*Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	361,11	11,12	2,34	374,57
Delež (%)	96,4	3,0	0,6	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m3/ha
Smreka	7,9	19,3	19,7	26,3	26,8	0,4	1,0
Jelka	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bor	34,8	32,6	8,1	8,1	16,4	0,0	0,0
Ostali igl.	7,5	18,3	19,2	26,1	28,9	3,2	8,7
Bukev	5,0	16,4	23,1	24,0	31,5	34,5	93,8
Hrast	6,5	20,8	23,7	22,8	26,2	12,4	33,8
Pl. lst.	7,1	21,3	24,2	23,8	23,6	10,9	29,5
Dr. tr. lst.	8,9	29,3	23,6	18,7	19,5	37,5	102,1
Meh. lst.	13,3	44,4	21,1	10,9	10,3	1,1	3,0
Iglavci	7,7	18,5	19,2	26,1	28,5	3,6	9,8
Listavci	7,1	22,8	23,5	21,6	25,0	96,4	262,3
Skupaj	7,1	22,7	23,3	21,7	25,2	100,0	272,1

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m3/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m3/ha
Iglavci	0,09	0,12	0,09	0,09	0,06	5,6	0,45
Listavci	1,27	2,40	1,73	1,21	0,96	94,4	7,57
Skupaj	1,36	2,52	1,82	1,30	1,02	100,0	8,02

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	348,97	93,2	25,60	6,8	0,00	0,0	0,00	0,0	374,57	100,0
Skupaj vsi gozdovi	348,97	93,2	25,60	6,8	0,00	0,0	0,00	0,0	374,57	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m3/ha
10 - 29 cm	0,0	25,6	25,6	0,0	21,6	21,6	0,0	47,2	47,2	19,9
30 - 49 cm	0,0	3,2	3,2	0,0	2,4	2,4	0,0	5,6	5,6	10,2
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	0,0	28,8	28,8	0,0	24,0	24,0	0,0	52,8	52,8	30,1

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	2,07	0,6						
Drogovnjak	33,46	8,9	1,23	3,7	37,4	0,0	34,1	28,5
Debeljak	94,87	25,3	7,70	8,1	20,9	76,1	3,0	0,0
Sestoj v obnovi	24,17	6,5	18,53	76,7	40,9	44,7	14,4	0,0
RAZNOMERNO (sk-gnz)	177,85	47,4	20,73	11,7	0,0	71,6	28,4	0,0
Panjevec	38,84	10,4						
Pionirski gozd z grmišči	3,31	0,9						
Skupaj	374,57	100,0	48,19	12,9				

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	0,00	0,34	0,00	0,00	0,96	24,18	1,29	4,64	16,78	0,00	48,19
%	0,0	0,7	0,0	0,0	2,0	50,2	2,7	9,6	34,8	0,0	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Bukev	19	0,0	10,5	68,4	15,8	5,3
Hrast	10	0,0	10,0	70,0	10,0	10,0
Pl. lst.	27	0,0	14,8	48,2	33,3	3,7
Dr. tr. lst.	39	0,0	0,0	25,6	46,2	28,2
Meh. lst.	2	0,0	0,0	0,0	50,0	50,0
Skupaj listavci	97	0,0	7,2	44,3	33,0	15,5
Skupaj	97	0,0	7,2	44,3	33,0	15,5

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	1,2
Veje	6,8
Osutost	0,0
Skupaj	8,0

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m3	m3	%	%
IGLAVCI	1.201	1.306	108,8	6,8
LISTAVCI	17.872	9.324	52,2	48,9
Skupaj	19.073	10.630	55,7	55,7

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	4,4	82,6	0,5
Jelka	0,0	0,0	0,0
Bor	1,1	68,5	0,1
Macesen	0,0	0,0	0,0
Ostali igl.	6,7	43,0	0,8
Bukev	18,3	7,5	2,3
Hrast	14,8	12,1	1,8
Pl. Ist.	6,0	10,0	0,7
Dr. tr. Ist.	47,6	13,5	5,8
Meh. Ist.	1,1	10,3	0,1
Skupaj iglavci	12,3	53,2	1,5
Skupaj listavci	87,7	11,1	10,8
Skupaj	100,0	12,3	12,3

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m3/ha
Iglavci	11,6	14,2	36,5	50,2	36,3	53,2	3,5
Listavci	4,1	5,9	8,3	5,9	4,8	11,1	24,9
Skupaj	4,3	6,1	8,7	7,3	6,8	12,3	28,4

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2000 do 2020

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2000	0,7	0,0	0,8	0,1	1,4	31,8	12,5	6,3	46,0	0,4
2010	0,7	0,0	0,2	0,0	1,9	30,1	15,1	7,4	43,2	1,4
2020	0,4	0,0	0,0	0,0	3,2	34,5	12,4	10,9	37,5	1,1

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m3)	% na LZ	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Skupaj
Iglavci	1.288	35,0											
Listavci	24.091	24,5											
Skupaj	25.379	24,9											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	3,47	3,47											
Nega mladja	ha	1,48	1,48											
Nega gošče	ha	8,16	8,16											
Nega letvenjaka	ha	1,22	1,22											

Rastičnogojitveni razred: Bukovja na silikatih - 00041*Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	514,82	70,61	0,32	585,75
Delež (%)	87,8	12,1	0,1	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m3/ha
Smreka	17,9	20,0	9,5	13,5	39,1	4,6	13,1
Jelka	19,0	4,8	4,5	9,0	62,7	0,0	0,0
Bor	12,0	14,9	8,4	11,5	53,2	2,0	5,6
Macesen	31,7	33,7	10,9	11,4	12,3	0,1	0,4
Ostali igl.	1,7	5,3	7,5	11,8	73,7	0,6	1,6
Bukev	6,6	20,7	22,0	21,2	29,5	42,9	121,9
Hrast	7,2	23,0	22,9	20,8	26,1	17,5	49,8
Pl. Ist.	9,7	28,2	22,0	18,1	22,0	1,3	3,7
Dr. tr. Ist.	9,3	30,7	23,4	17,2	19,4	28,8	81,9
Meh. Ist.	11,0	36,9	23,3	13,6	15,2	2,2	6,1
Iglavci	15,3	17,7	9,1	12,8	45,1	7,3	20,8
Listavci	7,7	24,8	22,6	19,7	25,2	92,7	263,5
Skupaj	8,3	24,3	21,6	19,2	26,6	100,0	284,3

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m3/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m3/ha
Iglavci	0,26	0,20	0,08	0,08	0,18	9,3	0,79
Listavci	1,38	2,61	1,67	1,10	0,96	90,7	7,72
Skupaj	1,64	2,81	1,75	1,18	1,14	100,0	8,51

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	553,30	94,5	18,70	3,2	13,75	2,3	0,00	0,0	585,75	100,0
Skupaj vsi gozdovi	553,30	94,5	18,70	3,2	13,75	2,3	0,00	0,0	585,75	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m3/ha
10 - 29 cm	0,4	22,6	23,0	1,3	23,9	25,2	1,7	46,5	48,2	19,3
30 - 49 cm	0,0	2,2	2,2	0,0	3,0	3,0	0,0	5,2	5,2	9,6
50 in več cm	0,0	0,4	0,4	0,0	0,4	0,4	0,0	0,8	0,8	3,1
Skupaj	0,4	25,2	25,6	1,3	27,3	28,6	1,7	52,5	54,2	32,0

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovje	10,21	1,7						
Drogovnjak	124,98	21,3	4,87	3,9	6,0	74,7	19,3	0,0
Debeljak	190,46	32,6	8,50	4,5	0,0	95,4	4,6	0,0
Sestoj v obnovi	57,30	9,8	35,14	61,3	9,1	90,9	0,0	0,0
RAZNOMERNO (sk-gnz)	132,98	22,7	12,02	9,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Panjevec	69,82	11,9						
Skupaj	585,75	100,0	60,53	10,3				

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	1,60	0,00	0,00	0,00	0,00	42,92	1,92	2,39	9,17	2,53	60,53
%	2,6	0,0	0,0	0,0	0,0	70,9	3,2	3,9	15,1	4,2	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	4	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Bukev	112	0,0	15,2	29,5	39,2	16,1
Hrast	59	0,0	5,1	40,7	32,2	22,0
Pl. lst.	6	0,0	0,0	50,0	50,0	0,0
Dr. tr. lst.	46	2,2	0,0	30,4	32,6	34,8
Meh. lst.	14	0,0	0,0	64,3	21,4	14,3
Skupaj iglavci	4	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Skupaj listavci	237	0,4	8,4	35,0	35,5	20,7
Skupaj	241	0,4	8,3	36,1	34,9	20,3

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	2,6
Veje	9,9
Osutost	0,0
Skupaj	12,5

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m3	m3	%	%
IGLAVCI	3.187	1.586	49,8	5,1
LISTAVCI	27.916	19.267	69,0	61,9
Skupaj	31.103	20.853	67,0	67,0

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	6,5	16,8	0,9
Jelka	0,0	0,0	0,0
Bor	0,5	9,2	0,1
Macesen	0,0	0,0	0,0
Ostali igl.	0,6	74,8	0,1
Bukev	42,1	14,8	6,0
Hrast	18,5	13,1	2,7
Pl. lst.	3,2	30,1	0,5
Dr. tr. lst.	24,5	12,3	3,5
Meh. lst.	4,1	29,5	0,6
Skupaj iglavci	7,6	16,6	1,1
Skupaj listavci	92,4	14,2	13,3
Skupaj	100,0	14,4	14,4

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m3/ha
Iglavci	2,4	4,2	32,8	12,2	44,3	16,6	2,7
Listavci	5,3	6,9	10,9	10,9	13,3	14,2	32,9
Skupaj	5,0	6,8	11,5	11,0	14,7	14,4	35,6

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2000 do 2020

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2000	3,7	0,0	1,0	0,1	0,4	37,8	15,7	2,5	37,6	1,2
2010	5,6	0,0	0,8	0,2	0,1	40,8	20,4	1,5	28,6	2,0
2020	4,6	0,0	2,0	0,1	0,6	42,9	17,5	1,3	28,8	2,2

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m3)	% na LZ	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Skupaj
Iglavci	3.206	26,3											
Listavci	35.850	23,2											
Skupaj	39.056	23,5											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	3,12	3,12											
Nega mladja	ha	5,49	5,49											
Nega gošče	ha	10,66	10,66											
Nega letvenjaka	ha	2,81	2,81											

Rastičnogojitveni razred: Podgorska bukovja na karbonatih - 00071*Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	1.652,32	728,62	7,37	2.388,31
Delež (%)	69,2	30,5	0,3	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m3/ha
Smreka	11,6	15,8	11,5	17,3	43,8	4,0	11,5
Jelka	7,4	17,4	17,6	23,9	33,7	0,3	1,0
Bor	11,4	15,7	10,7	14,3	47,9	0,1	0,4
Macesen	17,2	18,4	9,6	13,7	41,1	0,0	0,1
Ostali igl.	10,2	14,9	10,3	15,4	49,2	2,4	7,1
Bukev	6,4	19,6	21,7	21,5	30,8	62,8	182,3
Hrast	6,9	21,0	22,2	21,5	28,4	6,5	18,9
Pl. lst.	7,6	21,8	22,3	21,5	26,8	5,4	15,8
Dr. tr. lst.	8,6	25,8	23,0	20,4	22,2	17,6	51,0
Meh. lst.	11,7	38,0	19,3	16,1	14,9	0,9	2,6
Iglavci	10,9	15,6	11,4	16,9	45,2	6,9	20,2
Listavci	6,9	21,2	22,0	21,3	28,6	93,1	270,7
Skupaj	7,2	20,8	21,2	20,9	29,9	100,0	290,8

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m3/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m3/ha
Iglavci	0,19	0,18	0,09	0,10	0,17	9,3	0,73
Listavci	1,17	2,14	1,59	1,18	1,10	90,7	7,18
Skupaj	1,36	2,32	1,68	1,28	1,27	100,0	7,91

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	2.277,58	95,4	108,50	4,5	2,23	0,1	0,00	0,0	2.388,31	100,0
Skupaj vsi gozdovi	2.277,58	95,4	108,50	4,5	2,23	0,1	0,00	0,0	2.388,31	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m3/ha
10 - 29 cm	1,3	13,6	14,9	1,7	31,6	33,3	3,0	45,2	48,2	20,6
30 - 49 cm	0,0	2,0	2,0	0,6	2,7	3,3	0,6	4,7	5,3	10,8
50 in več cm	0,0	0,4	0,4	0,1	0,5	0,6	0,1	0,9	1,0	4,1
Skupaj	1,3	16,0	17,3	2,4	34,8	37,2	3,7	50,8	54,5	35,5

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
ha			%	1	2	3	4	
Mladovje	113,64	4,8						
Drogovnjak	484,73	20,3	2,80	0,6	10,0	20,4	69,6	0,0
Debeljak	672,41	28,1	58,48	8,7	31,0	64,2	4,8	0,0
Sestoj v obnovi	428,49	17,9	292,34	68,2	35,9	49,4	14,7	0,0
RAZNOMERNO (sk-gnz)	646,50	27,1	92,65	14,3	2,3	90,7	7,0	0,0
Panjevec	33,80	1,4						
Pionirski gozd z grmišči	8,74	0,4						
Skupaj	2.388,31	100,0	446,27	18,7				

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	4,33	3,28	0,00	0,00	1,05	329,73	7,92	34,32	59,99	5,65	446,27
%	1,0	0,7	0,0	0,0	0,2	73,9	1,8	7,7	13,4	1,3	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	36	0,0	13,9	75,0	11,1	0,0
Jelka	8	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Bor	2	0,0	0,0	50,0	50,0	0,0
Ostali igl.	25	0,0	8,0	64,0	20,0	8,0
Bukev	662	1,4	24,0	47,5	18,9	8,2
Hrast	59	0,0	10,2	49,1	30,5	10,2
Pl. lst.	85	0,0	14,1	43,6	32,9	9,4
Dr. tr. lst.	232	0,0	2,2	23,3	45,2	29,3
Meh. lst.	10	0,0	10,0	50,0	10,0	30,0
Skupaj iglavci	71	0,0	9,9	73,2	14,1	2,8
Skupaj listavci	1.048	0,9	17,5	41,9	26,4	13,3
Skupaj	1.119	0,8	17,0	44,0	25,6	12,6

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	2,7
Veje	7,6
Osutost	0,1
Skupaj	10,4

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m3	m3	%	%
IGLAVCI	19.805	27.295	137,8	16,0
LISTAVCI	151.273	131.056	86,6	76,6
Skupaj	171.078	158.351	92,6	92,6

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	11,7	55,9	2,9
Jelka	0,1	4,7	0,0
Bor	0,1	6,4	0,0
Macesen	0,1	30,5	0,0
Ostali igl.	5,3	63,1	1,3
Bukev	50,6	21,0	12,4
Hrast	3,5	13,5	0,8
Pl. Ist.	5,2	21,7	1,3
Dr. tr. Ist.	22,3	27,1	5,5
Meh. Ist.	1,1	51,8	0,3
Skupaj iglavci	17,2	53,5	4,2
Skupaj listavci	82,8	22,0	20,3
Skupaj	100,0	24,5	24,5

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m3/ha
Iglavci	11,8	29,1	86,5	56,6	55,0	53,5	11,4
Listavci	10,5	13,7	16,5	15,5	21,0	22,0	54,9
Skupaj	10,6	14,5	19,2	18,8	25,4	24,5	66,3

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2000 do 2020

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2000	6,6	0,4	0,4	0,3	1,6	54,2	6,5	5,3	24,3	0,4
2010	5,1	0,4	0,2	0,1	2,1	59,3	6,3	5,9	20,1	0,5
2020	4,0	0,3	0,1	0,0	2,4	62,8	6,5	5,4	17,6	0,9

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m3)	% na LZ	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Skupaj
Iglavci	18.070	37,5											
Listavci	184.914	28,6											
Skupaj	202.984	29,2											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	32,37	32,37											
Nega mladja	ha	24,47	24,47											
Nega gošče	ha	133,59	133,59											
Nega letvenjaka	ha	34,92	34,92											
Nega drogovnjaka	ha	7,63	7,63											

Rastičnogojitveni razred: Varovalni gozdovi - 00140*Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	117,60	42,52	0,08	160,20
Delež (%)	73,5	26,5	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m3/ha
Smreka	17,2	51,5	25,3	4,0	2,0	0,6	1,9
Ostali igl.	17,1	51,8	25,1	4,0	2,0	0,1	0,4
Bukev	29,0	39,0	20,0	10,0	2,0	51,3	151,0
Hrast	29,0	39,0	20,0	10,0	2,0	15,3	45,0
Pl. lst.	29,0	39,0	20,0	10,0	2,0	10,2	29,9
Dr. tr. lst.	29,0	39,0	20,0	10,0	2,0	22,5	66,2
Meh. lst.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Iglavci	17,2	51,5	25,3	4,0	2,0	0,8	2,3
Listavci	29,0	39,0	20,0	10,0	2,0	99,2	292,1
Skupaj	28,9	39,1	20,0	10,0	2,0	100,0	294,4

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m3/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m3/ha
Iglavci	0,01	0,03	0,01	0,00	0,00	0,7	0,05
Listavci	2,92	2,45	0,91	0,36	0,05	99,3	6,70
Skupaj	2,93	2,48	0,92	0,36	0,05	100,0	6,75

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Varovalni gozdovi	160,20	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	160,20	100,0
Skupaj vsi gozdovi	160,20	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	160,20	100,0

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovje	0,49	0,3						
Drogovnjak	23,52	14,7	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	32,98	20,6	2,62	7,9	0,0	86,3	13,7	0,0
Sestoj v obnovi	1,38	0,9	1,12	81,2	0,0	0,0	100,0	0,0
RAZNOMERNO (sk-gnz)	101,83	63,5	7,11	7,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Skupaj	160,20	100,0	10,85	6,8				

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,78	0,12	1,63	1,98	0,34	10,85
%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	62,5	1,1	15,0	18,2	3,1	100,00

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m3	m3	%	%
IGLAVCI	229	86	37,4	2,3
LISTAVCI	3.509	2.037	58,1	54,5
Skupaj	3.738	2.123	56,8	56,8

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	1,6	10,3	0,1
Jelka	0,0	0,0	0,0
Bor	0,1	0,0	0,0
Macesen	0,0	0,0	0,0
Ostali igl.	2,3	149,5	0,1
Bukev	57,9	8,4	3,4
Hrast	8,8	2,2	0,5
Pl. lst.	5,6	2,9	0,3
Dr. tr. lst.	22,3	5,7	1,3
Meh. lst.	1,4	142,1	0,1
Skupaj iglavci	4,0	23,1	0,2
Skupaj listavci	96,0	5,7	5,7
Skupaj	100,0	5,9	5,9

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m3/ha
Iglavci	0,2	0,0	6,0	47,0	452,6	23,1	0,5
Listavci	1,1	2,5	4,1	6,9	15,6	5,7	12,7
Skupaj	1,1	2,4	4,1	7,1	20,1	5,9	13,2

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2000 do 2020

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2000	0,5	0,0	0,0	0,0	0,6	37,8	22,1	6,2	32,8	0,0
2010	0,9	0,0	0,0	0,0	0,1	41,0	23,2	11,6	23,1	0,1
2020	0,6	0,0	0,0	0,0	0,1	51,3	15,3	10,2	22,5	0,0

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m3)	% na LZ	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Skupaj
Iglavci	165	44,7											
Listavci	9.624	20,6											
Skupaj	9.789	20,8											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	3,18	3,18											
Nega mladja	ha	0,25	0,25											
Nega gošče	ha	0,69	0,69											
Nega letvenjaka	ha	0,41	0,41											

OBRAZEC E3: Povzetek stanja in ukrepov po lastniških kategorijah**Zasebni gozdovi**

Preglednica/KG: Gozdni fondii po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarske kategorije gozdov	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m3/ha			m3/ha			% od lesne zaloge			% na
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	PR
VEČNAMENSKI GOZDOVI	2.796,47	13,0	267,0	280,0	0,56	7,45	8,01	27,3	25,9	26,0	90,8
VAROVALNI GOZDOVI	117,60	3,1	283,1	286,2	0,07	6,50	6,56	44,7	20,4	20,6	89,9
Skupaj vsi gozdovi	2.914,07	12,6	267,7	280,3	0,54	7,41	7,96	27,5	25,7	25,8	90,8

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	62,75	2,2
Drogovnjak	541,21	18,6
Debeljak	810,69	27,8
Sestoj v obnovi	332,45	11,4
RAZNOMERNO (sk-gnz)	1.009,73	34,6
Panjevec	141,05	4,8
Pionirski gozd z grmišči	16,19	0,6
Skupaj:	2.914,07	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	2,7
Jelka	0,0
Bor	0,5
Macesen	0,0
Ostali igl.	1,2
Bukev	50,3
Hrast	11,6
Pl. lst.	5,0
Dr. tr. lst.	25,6
Meh. lst.	3,0
Iglavci	4,5
Listavci	95,5
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m3/ha
Iglavci	17,3	22,7	12,7	16,2	31,1	4,5	12,6
Listavci	8,1	23,1	22,4	20,6	25,8	95,5	267,7
Skupaj	8,5	23,0	22,0	20,4	26,1	100,0	280,3

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m3)	% na LZ	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Skupaj
Iglavci	10.097	27,5											
Listavci	200.326	25,7											
Skupaj	210.423	25,8											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	31,13	31,13											
Nega mladja	ha	7,13	7,13											
Nega gošče	ha	87,38	87,38											
Nega letvenjaka	ha	21,39	21,39											
Nega drogovnjaka	ha	11,32	11,32											

Državni gozdovi

Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarske kategorije gozdov	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m3/ha			m3/ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
VEČNAMENSKI GOZDOVI	917,04	40,7	251,0	291,7	1,44	6,74	8,17	38,9	27,4	29,0	104,0
VAROVALNI GOZDOVI	42,52	0,0	316,9	316,9	0,00	7,27	7,27	0,0	21,1	21,1	91,8
Skupaj vsi gozdovi	959,56	38,9	254,0	292,8	1,37	6,76	8,13	38,9	27,1	28,6	103,1

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	70,05	7,3
Drogovnjak	262,83	27,4
Debeljak	326,58	34,0
Sestoj v obnovi	180,88	18,9
RAZNOMERNO (sk-gnz)	117,86	12,3
Panjevec	1,36	0,1
Skupaj:	959,56	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	7,3
Jelka	0,8
Bor	0,3
Macesen	0,1
Ostali igl.	4,9
Bukev	56,9
Hrast	7,8
Pl. lst.	6,4
Dr. tr. lst.	12,7
Meh. lst.	3,0
Iglavci	13,3
Listavci	86,7
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m3/ha
Iglavci	10,0	13,3	10,0	15,8	50,9	13,3	38,9
Listavci	8,3	22,8	21,3	19,6	28,0	86,7	254,0
Skupaj	8,6	21,6	19,8	19,1	30,9	100,0	292,8

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m3)	% na LZ	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Skupaj
Iglavci	14.531	38,9											
Listavci	65.922	27,1											
Skupaj	80.453	28,6											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	11,01	11,01											
Nega mladja	ha	24,56	24,56											
Nega gošče	ha	65,83	65,83											
Nega letvenjaka	ha	17,97	17,97											

Občinski gozdovi

Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarske kategorije gozdov	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m3/ha			m3/ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
VEČNAMENSKI GOZDOVI	15,66	0,9	263,1	264,0	0,05	7,53	7,58	42,9	20,1	20,2	70,4
VAROVALNI GOZDOVI	0,08	0,0	312,5	312,5	0,00	6,88	7,50	0,0	20,0	20,0	83,3
Skupaj vsi gozdovi	15,74	0,9	263,3	264,2	0,05	7,53	7,58	42,9	20,1	20,2	70,5

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Drogovnjak	0,57	3,6
Debeljak	4,71	29,9
Sestoj v obnovi	0,17	1,1
RAZNOMERNO (sk-gnz)	10,24	65,1
Panjevec	0,05	0,3
Skupaj:	15,74	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	0,1
Ostali igl.	0,2
Bukev	41,2
Hrast	13,9
Pl. lst.	17,8
Dr. tr. lst.	18,6
Meh. lst.	8,2
Iglavci	0,3
Listavci	99,7
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m3/ha
Iglavci	14,3	36,1	15,2	21,2	13,2	0,3	0,9
Listavci	8,0	18,0	23,3	23,5	27,2	99,7	263,3
Skupaj	8,0	18,1	23,3	23,5	27,1	100,0	264,2

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m3)	% na LZ	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Skupaj
Iglavci	6	42,9											
Listavci	835	20,1											
Skupaj	841	20,2											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Skupaj
		dejan.	s ponov.											

Seznam tarif po odsekih

Šifre za tarife:

Tarifa	Prebiralne (P)	Vmesne (V)	Enodobne (E)
1	2	22	42
2	4	24	44
3	6	26	46
4	8	28	48
5	10	30	50
6	12	32	52
7	14	34	54
8	16	36	56
9	18	38	58
10	20	40	60

Lahko so tudi vmesne tarife (n.pr.: V 2-3=25)

Preglednica/D-TAR: Seznam tarif po odsekih

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	PI	TI	MI
01001	35	35	35	37	31	34	30	30
01002	35	35	34	37	31	34	30	30
01003	34	34	33	35	33	32	30	30
01004	32	32	31	33	30	31	30	30
01005	34	34	34	36	31	34	31	31
01006A	34	34	32	34	30	30	28	28
01006B	30	30	30	32	30	30	30	30
01007A	34	34	33	36	32	32	31	30
01007B	32	32	31	34	32	31	31	31
01007C	34	34	32	36	33	34	31	31
01007D	34	34	34	34	32	32	31	31
01008	34	34	32	36	32	34	30	30
01009	35	35	34	36	32	32	30	30
01010	34	34	33	36	32	32	31	30
01011	36	36	36	37	30	34	32	32
01012A	35	35	33	37	32	34	32	31
01012B	32	32	31	34	32	32	30	29
01012C	34	34	33	34	32	31	30	29
01013	34	34	32	36	32	32	31	30
01014	34	34	33	36	32	34	32	30
01015	34	34	34	35	32	32	31	30
01016	35	35	34	35	32	32	30	29
01017A	32	32	30	32	30	30	28	28
01017B	32	32	31	36	33	32	28	28
01018A	34	34	32	35	31	31	30	29
01018B	30	30	29	31	30	30	30	30
01019A	30	30	29	31	30	29	29	28
01019B	36	36	35	36	32	34	28	28
01020A	34	34	33	36	32	32	31	30
01020B	34	34	34	36	32	32	31	30
01021	34	34	34	36	32	32	30	29
01022A	35	35	34	37	34	32	28	28
01022B	30	30	29	32	30	29	28	28
01023	35	35	34	37	33	32	28	28
01024A	32	32	32	34	32	32	32	32
01024B	34	34	34	35	30	32	30	29
01025	34	34	33	36	30	32	28	28
01026	36	36	34	34	30	32	30	29
01027A	34	34	34	34	32	32	30	29
01027B	30	30	30	32	30	29	28	28
01027C	28	28	28	30	27	28	28	28
01028A	34	34	34	34	32	32	30	30
01028B	32	32	32	34	32	32	30	29
01029A	32	32	32	34	30	30	30	29
01029B	35	35	34	36	32	32	31	30
01030A	35	35	34	37	35	35	32	32
01030B	34	34	30	36	30	30	28	28
01031A	35	35	34	37	35	35	32	32
01031B	34	34	30	36	30	28	28	28
01032	32	33	33	34	32	31	30	30
01033	27	27	27	30	28	28	28	28
01034A	34	34	34	36	32	32	31	30
01034B	28	28	28	30	28	28	28	28
01035	28	28	28	30	28	28	28	28
01036A	34	34	34	34	30	32	30	29
01036B	29	29	29	32	30	29	30	29
01101A	34	34	34	36	33	33	28	28
01101B	34	34	33	34	32	32	28	28
01102A	34	34	32	36	32	32	28	28
01102B	34	34	32	34	30	33	28	28
01103	34	34	33	35	30	31	28	28
01104	34	34	34	34	32	32	28	28
01105	34	34	34	36	34	32	30	28
01106	32	32	34	32	26	32	28	28
01107	34	34	32	35	32	32	28	28

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	PI	TI	MI
01108	30	30	30	32	30	30	28	28
01109	32	32	32	32	30	30	28	28
01110	34	34	34	35	32	32	28	28
01111	34	34	34	34	32	32	28	28
01112	32	32	32	32	30	30	28	28
01113	32	32	32	34	30	30	28	28
01114	36	36	34	36	32	34	28	28
01115	32	32	30	36	33	34	28	28
01116A	30	30	28	30	28	28	28	28
01116B	30	30	28	30	28	28	28	28
01117A	30	30	28	30	28	28	28	28
01117B	30	30	28	30	28	28	28	28
01118A	30	30	30	32	30	30	28	28
01118B	30	30	30	32	30	30	28	28
01119A	34	34	32	34	32	32	28	28
01119B	34	34	32	34	32	32	28	28
01120	34	34	34	36	32	34	28	28
01121	32	32	34	34	32	32	28	28
01122	32	32	30	32	30	30	28	28
01123A	36	36	34	36	32	33	28	28
01123B	32	32	30	28	32	30	28	28
01124	35	35	34	36	34	34	30	28
01125	30	30	28	30	28	28	28	28
01126	32	32	30	32	30	30	28	28
01127	30	30	34	35	32	32	28	28
01128	32	32	30	34	32	30	28	28
01129	32	32	34	36	34	32	28	28
01130	32	32	34	35	32	30	28	28
01131	32	32	30	36	32	33	28	28
01132	32	32	34	34	32	30	28	28
01133	34	34	28	36	33	33	28	28
01134	32	32	30	36	34	34	30	28
01135	32	32	30	36	32	35	28	28
01136	30	30	30	34	32	32	28	28
01137	34	34	32	36	33	34	28	28
01138	30	30	28	36	34	30	28	28
01139	34	34	32	35	32	32	28	28
01140	34	34	32	35	32	32	30	28
01141	32	32	30	32	30	33	28	28
01142	34	34	34	36	34	34	28	28
01143	34	34	34	36	32	32	28	28
01144	32	32	32	34	30	32	28	28
01145	32	32	32	36	33	34	28	28
01146	34	34	32	34	30	32	30	28
01147	36	36	34	36	32	34	30	28
01148	32	32	30	37	34	33	28	28
01149	36	36	34	36	34	34	28	28
01150	34	34	32	34	31	32	30	28
01151	34	34	32	36	32	32	30	28
01152	30	30	32	36	34	34	28	28
01153	38	38	36	37	35	34	30	28
01154	32	32	30	32	29	30	28	28
01155	36	36	34	36	34	33	28	28
01156	32	32	30	36	34	32	28	28
01157	30	30	28	34	32	28	28	28
01158	34	34	28	33	30	33	28	28
01159A	36	36	34	36	32	34	28	28
01159B	34	34	32	34	30	32	28	30
01160	36	36	34	36	31	34	28	28
01161	34	34	32	34	34	32	28	28
01162	32	30	28	34	32	32	28	30
01163	28	28	26	36	33	32	28	28
01164	30	30	28	30	28	28	28	28
01165	30	30	28	34	31	30	30	28
01166	32	32	30	32	28	30	28	28

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	PI	TI	MI
01167	36	36	34	36	33	30	28	28
01168	36	36	34	34	32	30	28	28
01169	32	32	28	36	31	34	28	28
01170	32	32	30	31	29	29	28	28
01171	32	32	30	32	29	30	28	28
01172	34	34	32	34	30	30	28	28
01173	32	32	30	34	28	32	28	28
01174	34	34	32	37	31	34	28	28
01175A	36	36	34	36	33	30	28	28
01175B	34	34	32	35	31	33	30	28
01176	34	34	32	37	32	36	28	28
01177	36	36	34	36	32	32	28	28
01178	36	36	34	34	33	34	28	28
01179	30	30	28	36	32	34	28	28
01180	30	30	28	36	30	32	28	28
01181	30	30	28	36	31	32	28	30
01182	32	32	30	34	32	32	28	30
01183A	32	32	30	34	32	32	28	28
01183B	32	32	30	32	30	30	28	28
01183C	34	34	32	34	32	32	28	28
01184	34	34	32	34	31	32	28	28
01185A	36	36	34	36	32	32	28	28
01185B	32	32	30	32	31	30	28	28
01186A	34	34	34	36	32	32	28	30
01186B	32	32	30	32	30	30	28	28
01187	34	34	32	34	30	32	28	28
01188	32	32	30	32	30	30	28	30
01189	32	32	30	31	28	28	28	28
01190A	32	32	30	32	30	28	28	28
01190B	32	32	30	32	30	30	28	28
01191	34	34	32	34	30	32	28	28
01192	32	32	30	32	30	28	28	28
01193	32	32	30	32	30	30	30	30
01194	32	32	30	32	30	30	28	28
01195	34	34	32	34	30	32	28	28
01196	32	32	30	34	31	30	28	28
01197	32	32	30	34	32	30	28	30
01198	32	32	26	32	30	30	28	28
01199	34	34	32	34	30	32	28	28
01200	30	30	30	34	31	32	28	28
01201	32	32	30	32	31	28	28	28
01202	32	32	30	34	28	28	28	28
01203	30	30	28	32	30	30	28	28
01204	34	34	32	34	30	32	28	28
01205	34	34	32	34	32	32	28	28
01206	34	34	32	35	34	32	28	30
01207A	34	34	28	30	34	28	28	28
01207B	34	34	28	30	34	28	28	28
01208	34	34	28	34	33	32	28	28
01209A	35	35	32	34	32	32	28	28
01209B	35	35	32	34	32	32	28	28
01210	32	32	28	36	34	34	32	32
01211	34	34	28	36	34	34	32	32

Seznam prirastnih nizov po rastiščnogojitvenih razredih

Preglednica/D-NIZ: Seznam prirastnih nizov po gospodarskih razredih

GR	SDV	Niz	Ds3	Ds4	Ds5	Ds6	Ds7	Ds8	Ds9	Ds10	Ds11	Ds12	Ds13	Ds14	Ds15	Ds16
00011	SM	011	0,0699	0,0605	0,0524	0,0454	0,0393	0,0340	0,0295	0,0255	0,0221	0,0191	0,0166	0,0144	0,0124	0,0108
	JE	011	0,0699	0,0605	0,0524	0,0454	0,0393	0,0340	0,0295	0,0255	0,0221	0,0191	0,0166	0,0144	0,0124	0,0108
	OI	013	0,1526	0,1049	0,0785	0,0619	0,0507	0,0426	0,0365	0,0318	0,0281	0,0251	0,0226	0,0205	0,0188	0,0173
	BU	014	0,0626	0,0467	0,0372	0,0311	0,0265	0,0239	0,0206	0,0185	0,0168	0,0154	0,0142	0,0131	0,0123	0,0115
	HR	015	0,1189	0,0809	0,0601	0,0471	0,0383	0,0320	0,0274	0,0238	0,0209	0,0186	0,0167	0,0151	0,0138	0,0127
	PL	016	0,0878	0,0634	0,0492	0,0400	0,0336	0,0289	0,0253	0,0224	0,0201	0,0182	0,0167	0,0153	0,0142	0,0132
	TL	017	0,0772	0,0557	0,0432	0,0351	0,0295	0,0253	0,0222	0,0197	0,0176	0,0160	0,0146	0,0134	0,0124	0,0115
	ML	018	0,0879	0,0623	0,0476	0,0383	0,0318	0,0271	0,0235	0,0207	0,0185	0,0167	0,0151	0,0139	0,0128	0,0118
00021	SM	011	0,0699	0,0605	0,0524	0,0454	0,0393	0,0340	0,0295	0,0255	0,0221	0,0191	0,0166	0,0144	0,0124	0,0108
	JE	011	0,0699	0,0605	0,0524	0,0454	0,0393	0,0340	0,0295	0,0255	0,0221	0,0191	0,0166	0,0144	0,0124	0,0108
	OI	013	0,1526	0,1049	0,0785	0,0619	0,0507	0,0426	0,0365	0,0318	0,0281	0,0251	0,0226	0,0205	0,0188	0,0173
	BU	014	0,0626	0,0467	0,0372	0,0311	0,0265	0,0239	0,0206	0,0185	0,0168	0,0154	0,0142	0,0131	0,0123	0,0115
	HR	015	0,1189	0,0809	0,0601	0,0471	0,0383	0,0320	0,0274	0,0238	0,0209	0,0186	0,0167	0,0151	0,0138	0,0127
	PL	016	0,0878	0,0634	0,0492	0,0400	0,0336	0,0289	0,0253	0,0224	0,0201	0,0182	0,0167	0,0153	0,0142	0,0132
	TL	017	0,0772	0,0557	0,0432	0,0351	0,0295	0,0253	0,0222	0,0197	0,0176	0,0160	0,0146	0,0134	0,0124	0,0115
	ML	018	0,0879	0,0623	0,0476	0,0383	0,0318	0,0271	0,0235	0,0207	0,0185	0,0167	0,0151	0,0139	0,0128	0,0118
00041	SM	011	0,0699	0,0605	0,0524	0,0454	0,0393	0,0340	0,0295	0,0255	0,0221	0,0191	0,0166	0,0144	0,0124	0,0108
	JE	011	0,0699	0,0605	0,0524	0,0454	0,0393	0,0340	0,0295	0,0255	0,0221	0,0191	0,0166	0,0144	0,0124	0,0108
	OI	013	0,1526	0,1049	0,0785	0,0619	0,0507	0,0426	0,0365	0,0318	0,0281	0,0251	0,0226	0,0205	0,0188	0,0173
	BU	014	0,0626	0,0467	0,0372	0,0311	0,0265	0,0239	0,0206	0,0185	0,0168	0,0154	0,0142	0,0131	0,0123	0,0115
	HR	015	0,1189	0,0809	0,0601	0,0471	0,0383	0,0320	0,0274	0,0238	0,0209	0,0186	0,0167	0,0151	0,0138	0,0127
	PL	016	0,0878	0,0634	0,0492	0,0400	0,0336	0,0289	0,0253	0,0224	0,0201	0,0182	0,0167	0,0153	0,0142	0,0132
	TL	017	0,0772	0,0557	0,0432	0,0351	0,0295	0,0253	0,0222	0,0197	0,0176	0,0160	0,0146	0,0134	0,0124	0,0115
	ML	018	0,0879	0,0623	0,0476	0,0383	0,0318	0,0271	0,0235	0,0207	0,0185	0,0167	0,0151	0,0139	0,0128	0,0118
00071	SM	011	0,0699	0,0605	0,0524	0,0454	0,0393	0,0340	0,0295	0,0255	0,0221	0,0191	0,0166	0,0144	0,0124	0,0108
	JE	011	0,0699	0,0605	0,0524	0,0454	0,0393	0,0340	0,0295	0,0255	0,0221	0,0191	0,0166	0,0144	0,0124	0,0108
	OI	013	0,1526	0,1049	0,0785	0,0619	0,0507	0,0426	0,0365	0,0318	0,0281	0,0251	0,0226	0,0205	0,0188	0,0173
	BU	014	0,0626	0,0467	0,0372	0,0311	0,0265	0,0239	0,0206	0,0185	0,0168	0,0154	0,0142	0,0131	0,0123	0,0115
	HR	015	0,1189	0,0809	0,0601	0,0471	0,0383	0,0320	0,0274	0,0238	0,0209	0,0186	0,0167	0,0151	0,0138	0,0127
	PL	016	0,0878	0,0634	0,0492	0,0400	0,0336	0,0289	0,0253	0,0224	0,0201	0,0182	0,0167	0,0153	0,0142	0,0132
	TL	017	0,0772	0,0557	0,0432	0,0351	0,0295	0,0253	0,0222	0,0197	0,0176	0,0160	0,0146	0,0134	0,0124	0,0115
	ML	018	0,0879	0,0623	0,0476	0,0383	0,0318	0,0271	0,0235	0,0207	0,0185	0,0167	0,0151	0,0139	0,0128	0,0118

Tabela F1 - seznam funkcijskih enot

Preglednica F1- seznam funkcijskih enot

Zaporedna št.	Šifra	Utemeljitev funkcij	Prim.	Potrebni ukrepi	Opombe
01001	b	Bf	1	gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	EPO
01002	vb	Vc Bf	1	ukrepi prilagojeni kreptivi varovalne funkcije gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	EPO; strmina
01003	h*d	Hd Da	1	kraška jama, omejitve pri gospod. v okolici ohranjati naravne vrednote in oblikovano okolje	jame, brezna,
01004	vhbd	Vc Hf Bf Dd	1	ukrepi prilagojeni kreptivi varovalne funkcije preprečevanje onesnaževanje vod in okolja gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO ukrepi v korist zavarovanega/izjemnega drevesa	EPO; NV_območje; strmina
01005	hbd	Hf Bf Dd	1	preprečevanje onesnaževanje vod in okolja gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO ukrepi v korist zavarovanega/izjemnega drevesa	EPO; NV_območje
01006	h*	He	1	izvir oz. črpalnice, omejitve pri gospodarjenju	izvir
01007	v*Vhbd	Vh Hf Bf Dd	1	ukrepi prilagojeni kreptivi varovalne funkcije preprečevanje onesnaževanje vod in okolja gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO ukrepi v korist zavarovanega/izjemnega drevesa	VG; NV_območje; EPO
01008	v*Vb	Vh Bf	1	ukrepi prilagojeni kreptivi varovalne funkcije gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	VG; EPO
01009	hb	Hf Bf	1	preprečevanje onesnaževanje vod in okolja gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	EPO/Natura; vodotok
01010	hb	Hb Bf	1	vodno zajetje, omejitve pri gospodarjenju gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	VVO; EPO
01011	v*V	Vh	1	ukrepi prilagojeni kreptivi varovalne funkcije	VG
01012	v	Vh	1	ukrepi prilagojeni kreptivi varovalne funkcije	strmina
01013	rc*e*	Rc Ca Ea	1	časovna prilagoditev del obisku ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine ohranjanje vrstno pestrih in stabilnih gozdnih rob	ZO_območje; golf igrišče
01014	hrc*e*	Hb Rc Ca Ea	1	vodno zajetje, omejitve pri gospodarjenju časovna prilagoditev del obisku ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine ohranjanje vrstno pestrih in stabilnih gozdnih rob	ZO_območje; golf igrišče; VVO
01015	h*rc*e*	Ha Rc Ca Ea	1	1. in 2. var. cona, posegi v skladu s predpisi časovna prilagoditev del obisku ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine ohranjanje vrstno pestrih in stabilnih gozdnih rob	ZO_območje; golf igrišče; VVO
01016	h*ce	Ha Ca Ea	1	1. in 2. var. cona, posegi v skladu s predpisi ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine ohranjanje vrstno pestrih in stabilnih gozdnih rob	VVO; KD;
01017	h*	Ha	1	1. in 2. var. cona, posegi v skladu s predpisi	VVO
01018	h*bd	Ha Bf Dd	1	1. in 2. var. cona, posegi v skladu s predpisi gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO ukrepi v korist zavarovanega/izjemnega drevesa	VVO; NV_območje
01019	hbd	Hf Bd Dd	1	preprečevanje onesnaževanje vod in okolja vzdrževanje površine za prehrano divjadi ukrepi v korist zavarovanega/izjemnega drevesa	NV_območje; vodotok
01020	h	Hb	1	vodno zajetje, omejitve pri gospodarjenju	VVO
01021	hc	Hb Ca	1	vodno zajetje, omejitve pri gospodarjenju ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine	VVO; KD
01022	vh	Vc Hb	1	ukrepi prilagojeni kreptivi varovalne funkcije vodno zajetje, omejitve pri gospodarjenju	VVO; strmina
01023	hce	Hb Ca Ea	1	vodno zajetje, omejitve pri gospodarjenju ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine ohranjanje vrstno pestrih in stabilnih gozdnih rob	VVO; ZO_območje/KD
01024	r	Rd	1	odstranjevanje potenc. nevarnih dreves ob poteh	Planinska točka
01025	vhb	Vc Hb Bf	1	ukrepi prilagojeni kreptivi varovalne funkcije vodno zajetje, omejitve pri gospodarjenju gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	EPO; VVO; strmina
01026	d	Dd	1	ukrepi v korist zavarovanega/izjemnega drevesa	NV_točka
01027	h*b	Ha Bf	1	1. in 2. var. cona, posegi v skladu s predpisi gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	VVO; EPO
01028	hbce	Hb Bf Ca Eb	1	vodno zajetje, omejitve pri gospodarjenju gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine ohranjanje gozdnih robov in posebnih dreves	KD; VVO; EPO
01029	ce	Ca Eb	1	ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine ohranjanje gozdnih robov in posebnih dreves	KD;
01030	hbdce	Hf Bd Dd Ca Eb	1	preprečevanje onesnaževanje vod in okolja vzdrževanje površine za prehrano divjadi ukrepi v korist zavarovanega/izjemnega drevesa ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine ohranjanje gozdnih robov	KD; NV_območje;
01031	vh*b	Vc Ha Bf	1	ukrepi prilagojeni kreptivi varovalne funkcije 1. in 2. var. cona, posegi v skladu s predpisi gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	VVO; EPO; strmina
01032	vhbc	Vc Hb Bf Ca	1	ukrepi prilagojeni kreptivi varovalne funkcije vodno zajetje, omejitve pri gospodarjenju gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine	VVO; EPO; KD; strmina
01033	hbc	Hb Bf Ca	1	vodno zajetje, omejitve pri gospodarjenju gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine	VVO; EPO; KD;
01034	b*	Be	1	ohranjanje gozdnega roba in gozdnih površin	Gozd v kmet. krajini
01035	c	Ca	1	ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine	KD;

Priloge

01036	vh*	Vc Ha	1	ukrepi prilagojeni krepitvi varovalne funkcije 1. in 2. var. cona, posegi v skladu s predpisi	VVO; strmina
01037	vce	Vc Ca Ea	1	ukrepi prilagojeni krepitvi varovalne funkcije ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine ohranjanje vrstno pestrih in stabilnih gozdnih rob	KD; strmina
01038	vc	Vc Ca	1	ukrepi prilagojeni krepitvi varovalne funkcije ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine	KD; strmina
01039	g	Gz	1	ohranj. vrstno pestrih in stabilnih gozdnih robov	naselje
01040	z*	Za	1	vzdrževanje stabilnih in primerno gostih sestojev	cesta
01041	hbdc	Hf Bd Dd Ca	1	preprečevanje onesnaževanje vod in okolja vzdrževanje površine za prehrano divjadi ukrepi v korist zavarovanega/izjemnega drevesa ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine	NV_območje; KD
01042	hbd	Hf Bf Dd	1	preprečevanje onesnaževanje vod in okolja gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO ukrepi v korist zavarovanega/izjemnega drevesa	Natura; NV_območje
01043	o*	Oa	1	omejitve pri gospodarjenju	Obrambni objekti
01044	b	Bf	1	gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	Natura
01045	hbd	Hf Bf Dd	1	preprečevanje onesnaževanje vod in okolja gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO ukrepi v korist zavarovanega/izjemnega drevesa	Natura; NV_območje
01046	r	Rd	1	odstranjevanje potenc. nevarnih dreves ob poteh	Planinske poti
01047	n*	Na	1	ohranjati semenska drevesa	Semensko drevo cesnje
01331	l*		1	gozd I	

VG-varovalni gozd; NV-naravna vrednota; EPO-ekološko pomembno območje; NS-naravni spomenik; VVO-vodovarstveno območje; KD-kulturna dediščina

13 Prostorski del načrta

1. Stanje in razvoj gozdnih površin

Na karti št. 1 so v merilu 1 : 25 000 prikazane gozdne površine iz preteklega načrta, novo določene gozdne površine (gozd in druga gozdna zemljišča), zemljišča v zaraščanju, ki niso določena kot gozd in površine, ki so bile v preteklem obdobju izkrčene.

Preglednica 105: Stanje in razvoj gozdnih površin.

	Površina (ha)	indeks (%)**
1a) Pretekli gozdnogospodarski načrt	3.827	100,0
1b) Novo določene površine gozdov	140	3,7
1c) Izločene gozdne površine*	65	1,7
1d) Izkrčene površine v preteklem obdobju	14	0,4
Skupna površina gozda novega načrta (SP)	3.889	101,6
Površine v zaraščanju (niso gozd)	182	
Druga gozdna zemljišča	6	

* to so površine, ki so bile v preteklem obdobju pomotoma ali iz drugega razloga uvrščene med gozd

** osnova indeksa je pretekli gozdnogospodarski načrt GGE

2. Večfunkcionalna območja

Na dveh kartah v merilu 1 : 50 000 so prikazana območja gozdov, kjer se pojavljata hkrati vsaj po ena ekološka in socialna funkcija, ki zaradi svoje poudarjenosti vplivata na gospodarjenje z gozdovi.

Na karti št. 2a z naslovom "Območja gozdov, kjer se pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje" so izrisana območja, kjer so na istem področju navzoče ekološke funkcije 1. ali 2. stopnje poudarjenosti in okolju prijazne socialne funkcije (zaščitna, raziskovalna, higiensko-zdravstvena, funkcija varovanja naravnih vrednot, funkcija varovanja kulturne dediščine in estetska funkcija), prav tako vsaj na 2. stopnje poudarjenosti.

Preglednica 106: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje.

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
Navzoče funkcije, ki se ne izključujejo	256	6,6
Ostala površina	3.633	93,4
Skupaj	3.889	100,0

Na karti št. 2b z naslovom "Območja gozdov, kjer se pričakuje oziroma so možni konflikti med različnimi funkcijami gozda" so izrisana območja, kjer so na istem področju navzoče ekološke funkcije 1. ali 2. stopnje poudarjenosti in okolje obremenjujoče socialne funkcije (rekreacijska, turistična, poučna in obrambna funkcija), prav tako vsaj 2. stopnje poudarjenosti. Na tej karti so območja razvrščena v naslednje štiri kategorije:

- 1 - območje - z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (E1) ter z vsaj eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (S1),
- 2 - območje - z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (E1) ter vsaj eno okolje obremenjujočo socialno z 2. stopnjo poudarjenosti (S2),
- 3 - območje - z navzočo vsaj eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (S1) ter vsaj eno ekološko funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti (E2),
- 4 - območje - z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti (E2) in eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti (S2).

Območja gozdov, kjer so možno konflikti zaradi poudarjenosti ekoloških in okolje obremenjujočih socialnih funkcij se nahajajo v okolici gradu Mokrice na skupni površini 9,8 hektara.

3. Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi

Na karti št. 3 je v merilu 1 : 50 000 prikazana intenzivnost gospodarjenja z gozdovi v skladu s 46. členom Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo.

Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi je določena po odsekih, pri čemer se je kot merilo upoštevala vsota števil, ki izražajo povprečni letni možni (50%) in realiziran (50%) posek v bruto m³ na hektar ter dvakratni obseg načrtovanih (50%) in realiziranih (50%) gojitvenih in varstvenih del v delovnih dneh na hektar, in sicer:

- 1 - zelo velika intenzivnost: vsota obeh števil presega število 9,
- 2 - velika intenzivnost: vsota števil je od 6 do vključno 9,
- 3 - srednja intenzivnost: vsota števil je od 3 do vključno 6,
- 4 - majhna intenzivnost: vsota števil je od 0 do vključno 3,
- 5 - gozdovi brez načrtovanih ukrepov.

Preglednica 107: Območja gozdov glede na intenzivnost gospodarjenja z gozdovi.

Intenzivnost gospodarjenja	Površina (ha)	Delež (%)
1 - zelo velika	597,67	15,4
2 - velika	783,33	20,1
3 - srednja	2.077,92	53,4
4 - majhna	430,45	11,1
5 - brez načrtovanih ukrepov	0	0
Skupaj	3.889,37	100,0

4. Območja gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov

Na karti št. 4, v merilu 1 : 50 000, so prikazana območja varovalnih gozdov, razglašeni z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur.l. RS, št. 88/05 in dalje). Gozdov s posebnim namenom (ukrepi dovoljeni ali brez ukrepov) v enoti ni.

Preglednica 108: Površina gospodarskih kategorij gozdov ter njihov delež v gozdnogospodarski enoti.

Gospodarska kategorija gozdov	Površina (ha)	Delež %
Večnamenski gozdovi	3.729,17	95,9
Varovalni gozdovi	160,20	4,1
GPN – ukrepi dovoljeni	0	0,0
GPN – ukrepi niso dovoljeni	0	0,0
Skupaj	3.889,37	100,0

5. Gozdovi za sanacijo in stanje gozdov po standardih kakovosti okolja in merilih občutljivosti, ranljivosti ali obremenjenosti okolja

Gozdov za sanacijo v GGE nismo opredelili.

6. Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali ter za ohranitev biotske raznovrstnosti

a. Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali

Na karti št. 6a so v merilu 1 : 50 000 prikazana območja grmišč, zimovališča in mirnih cone.

Preglednica 109: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali.

Območja	Površina (ha)	Delež (od vseh gozdov)%
Grmišča	16	0,4
Zimovališča	0	0,0
Mirne cone	2.424	62,7
Skupaj	2.440	63,1

Mirne cone so izločene v južnem delu enote.

b. Območja gozdov pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti po predpisih o ohranjanju narave

Na karti št. 6b so v merilu 1 : 50 000 prikazana območja, ki so po predpisih o ohranjanju narave pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti. To so gozdovi na Posebnih varstvenih območjih (območja NATURA 2000) in gozdovi na ekološko pomembnih območjih (EPO). V pretežnem delu se ta dva območja prekrivata.

Preglednica 110: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti.

Območja	Površina v GGE (ha)	Površina v gozdu (ha)	Delež (od vseh gozdov)%
Natura	226	24	0,6
EPO	3.492	2.334	60,0

7. Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah

Na karti št. 7 so v merilu 1 : 25 000 prikazana varovana in ogrožena območja po predpisih o vodah. Območja določi Vlada RS. Pristojni minister v soglasju z ministrom, pristojnim za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, podrobneje predpiše metodologijo za določanje ogroženih območij in način razvrščanja zemljišč v razrede ogroženosti.

Na karti so za zagotavljanje varstva pred škodljivim delovanjem voda prikazana ogrožena območja zaradi:

1. poplav (poplavno območje),
2. erozije celinskih voda in morja (erozijsko območje),
3. zemeljskih ali hribinskih plazov (plazljivo območje) in
4. snežnih plazov (plazovito območje).

Potencialna erozijska območja so opredeljena na podlagi "Opozorilne karte erozijskih območij" v merilu 1:250.000.

8. Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda

Na karti št. 8 so v merilu 1 : 50 000 prikazana območja, kjer krčenje gozda ni dopustno oziroma praviloma ni dopustno. Izven teh območij je krčenje gozda načeloma dopustno.

Območja, kjer krčenje gozda ni dovoljeno, so: varovalni gozdovi, gozdni rezervati ter drugi gozdovi s posebnim namenom.

Območja, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno, so: gozdovi s 1. stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij, gozdovi na potencialnih erozijskih območjih z zahtevnimi in strogimi ukrepi, na

območjih z veliko in zelo veliko verjetnostjo pojavljanja plazov, gozdovi na območju gozdnih učnih poti, sklenjena območja gozdov razen robnih površin, ki mejijo na urbane ali kmetijske površine, gozdovi, ki imajo funkcijo koridorske povezave ter manjši gozdni predeli v kmetijski krajini, kjer je gozdnatost majhna.

Preglednica 111: Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda.

Območja	Površina (ha)	Delež %
Krčenje gozda ni dovoljeno	160	4,1
Krčenje gozda praviloma ni dopustno	3.304	85,0
Krčenje gozda je dopustno	425	10,9
Skupaj	3.889	100,0

9. Pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru

Karta št. 9 prikazuje prednostna območja za gradnjo gozdnih cest.